

Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehber

I. GİRİŞ

Bu rehber, merkezi yönetim bütçesine dâhil idarelerin 2009-2011 dönemi bütçe hazırlıklarında esas alınacaktır.

Bu rehberin birinci bölümünde harcamaların ekonomik sınıflandırmasına, ikinci bölümünde gelirin ekonomik sınıflandırmasına ve üçüncü bölümde ise fonksiyonel sınıflandırma türleri itibariyle sınıflandırmaya ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Ekonomik ve fonksiyonel sınıflandırmaya ilişkin listeler de eklerde yer almaktadır. Gerek harcamaların ve gelirlerin ekonomik sınıflandırmasına ilişkin açıklamalarda gerekse listelerde 2009-2011 Dönemi Bütçe Hazırlama Rehberinden farklı olanlar italik yazılarak kullanıcıların kolay karşılaştırma yapmaları amaçlanmıştır. Bu rehberde 2006 yılından itibaren sadece mahalli idarelere ilişkin olan kodlar da dâhil edilerek özellikle gelirin ekonomik sınıflandırması alanında kullanılan bu kodlar dördüncü düzeyde 51-90 aralığında gösterilmiştir. Bu aralıkta yer alan söz konusu kodlar sadece mahalli idareler için geçerli olduğundan diğer idareler tarafından kullanılmayacaktır.

Devlet harcamaları ve verilen borçlar eksi geri ödemelerin ekonomik özelliklerine göre sınıflandırmasında, Devletin görev ve fonksiyonlarını yerine getirirken yürüttüğü faaliyetlerde kullandığı mal ve hizmetlerin çeşitlerini ve bunların milli ekonomiye, piyasalara ve gelir dağılımına etkileri esas alınmıştır.

Devlet birimleri arasında ve zaman serileri açısından kamu harcamalarının maaş ve ücretler, mal ve hizmet alımları, borç faizi ödemeleri, hane halklarına veya Devletin diğer birimlerine transferler ve borç verme ve verilen borçlardan yapılan tahsilâtların dağılımında önemli farklılıklar olabilir ve bu farklılıkların izlenmesinde fayda görülebilir.

Ekonomik sınıflandırma, çalışanlara sağlanan aynı imkânlar örneğinde olduğu gibi nihai kullanım amacı ve yeri üzerinde değil, mal ve hizmet alımında olduğu gibi işlem gerçekleştiğinde işlemin ilk niteliği üzerinde durur. Ekonomik sınıflandırma birimi işlem olup, bu genellikle Devlet bütçesinde ve hesaplarda farklı bir kodla tanımlanır.

Uluslararası standartlara (GFS: Government Finance Statistics ve ESA 95: European System of Integrated Economic Accounts) uygun olarak hazırlanan Analitik Bütçe Sınıflandırmasının "Ekonomik Sınıflandırma" bölümünün detayları hakkında bütçe hazırlığı ve uygulamasında görevlilere yardımcı olmak üzere rehber niteliğinde hazırlanan bu Talimatta önce bir takım temel tanımlar ve kriterlerden bahsedilmiş, daha sonra bu tanımlar esas alınarak ilgili mevzuatına göre ödenmesi gereken tutarların ekonomik sınıflandırmanın üçüncü ve dördüncü düzeyinde hangi kodlara gider kaydedileceği anlatılmıştır.

Aşağıda yer alan tanım ve açıklamalar çerçevesinde harcamanın ekonomik sınıflandırması 4 düzeyli ve toplam 6 haneli bir kod grubundan oluşacaktır.

Bu itibarla, Talimatta yer alan açıklama ve tanımlar giderin yasal dayanağı olarak kullanılmayacak, sadece 2009-2011 dönemi bütçe hazırlıklarında esas alınacaktır.

Öte yandan;

İlama bağlı borçlar, prensip olarak borcun kaynağı olan ilgili bütçe tertiplerinden ödenecektir.

Taahhüt avansları ve akreditiflerden harcanmayan kısımlar ise avansın veya akreditifin açıldığı hizmetlerle ilgili bütçe tertiplerine devredilecektir.

5018 sayılı Kanun gereğince sadece genel bütçeli idarelerde kullanılacak olan özel ödenekler ise, harcamanın niteliğine göre detaylandırılarak ekonomik sınıflandırmanın ilgili bölümlerine ayrı ayrı kaydedilecektir.

Ekonomik sınıflandırmanın dört düzeyine ait listenin detaylarından açıklamasına ihtiyaç duyulanların dışında kalanlar ise sadece sayılmak suretiyle tekrarlanmıştır.

II. TANIMLAR

1. HARCAMA: Harcama, geri ödenmeyen bir başka deyişle herhangi bir mali hak yaratmayan veya mevcut bir mali hakkı ortadan kaldırmayan Devlet ödemeleri olarak tanımlanabilir. Harcama, cari ya da sermaye nitelikli olabilir. Mal veya hizmet alımında olduğu gibi bir şey karşılığında yapılabileceği gibi karşılıksız harcama da yapılabilir. Bu nedenle harcama, Devletin itfa ödemelerini, bir başka deyişle finansman bölümünde sınıflandırılan kamu borçlarının anapara geri ödemelerini ve borç verme bölümünde sınıflandırılan Devlet tarafından verilen borçları kapsamaz.

Cari ya da sermaye nitelikli harcama tanımına giren ödemelerin kapsamına, bu mal veya hizmetlerin alımları/yapımları sırasında ve bunlarla birlikte mutad olarak yapılan vergi, resim, harç, depo-antrepo ücreti gibi mütemmim ödemeler aynı ekonomik koduna kaydedilir. Ancak, kullanım sırasında yapılan ve işletmeye yönelik bu tür ödemeler ayrı gider olarak değerlendirilmelidir.

Ekonomik sınıflandırmanın özellikle III. ve IV. düzeylerinde cari ve sermaye bölümlerinde aynı isim veya tanımlarla yer alan bazı detaylara rastlanması mümkün olacaktır. Burada harcamanın hangi bölüme gider kaydedileceğinin belirlenmesinde temel kriter aşağıda açıklanan cari ve sermaye ayırımında kullanılan kriterler olacaktır.

1.a Cari Harcama: Cari harcama, sermaye varlıkları veya sermaye varlıklarının üretiminde kullanılacak mal veya hizmetler için yapılan ödemeler dışında kalan, karşılıklı ödemeleri ve alıcıların sermaye varlıkları satın almasına izin verilmesi, sermaye varlıklarının uğradığı tahribat veya zarar için alıcılara tazminat ödenmesi dışında kalan, alıcıların mali sermayesinin artırılması dışındaki amaçlarla yapılan karşılıksız ödemeleri kapsar.

Analitik bütçe sınıflandırmasıyla cari ve yatırım tanımları değiştiğinden;

- Personel için yapılan ödemeler (sosyal güvenlik dâhil) ile bütçe kanunlarıyla belirlenmiş asgari değeri aşmayan ve/veya normal ömrü bir yıl veya bir yıldan daha uzun olmayan mal ve hizmet alımları ve faiz giderleri "**cari giderler**",

- Cari nitelikli mal ve hizmet alımlarının finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemeler "**cari transferler**"

- Her ikisinin toplamı ise "**toplam cari giderler**" olarak ifade edilecektir.

1.b Sermaye Harcaması: Sermaye harcamaları, sabit sermaye edinimleri, gayrimenkuller ya da gayri maddi aktiflerin edinimi için yapılan ödemeleri veya bu amaçlarla yapılan karşılıksız ödemeleri kapsar.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu kapsama dâhil olan alım ve yapımları (lojmanlar hariç) GFS standartları gereğince sermaye kapsamı dışında tutulmuştur. Ancak, askeri amaçlar dışında kullanılacak olan dayanıklı malların piyasadan satın alınması ya da Devlet dâhilinde üretilmesi için yapılan ödemeler sabit sermaye varlıklarının edinimi kapsamında yer alırlar. Bu bölüm, normal ömrü bir yıldan fazla olan ve hem de yılları bütçe kanunlarıyla belirlenecek asgari değerden fazla olan mal ve hizmetler için yapılan harcamaları içerir.

Bu bölüme dâhil olan dayanıklı mal türleri, silahlı kuvvetler mensuplarına tahsis edilenler de dâhil olmak üzere tüm lojmanları, lojmanlar dışındaki binaları ve diğer inşaat

işlerini kapsayan gayrimenkul sabit sermaye malları ile ulaşım araçları, makineler ve diğer teçhizat gibi menkul sabit sermaye mallarıdır.

Aynı zamanda, mevcut sabit sermaye varlıklarını geliştirmek, ekonomik ömürlerini uzatmak, verimlerini artırmak, performanslarını geliştirmek veya yeniden yapılandırmak amacıyla yapılan ödemeler de bu bölüme dâhildir. Ancak normal bakım ödemelerini içermeyecektir. (Normal bakım ödemeleri cari giderlere dâhil edilmelidir.)

Öte yandan, küçük aletler, iş kıyafetleri, normal bakımda kullanılan yedek parçalar, normal ömürleri bir yıldan fazla olsa dahi düşük değerli alet ve edevat, Devlet tarafından askeri amaçlarla edinilen dayanıklı mallar (askeri inşaat ve inşaat işleri, askeri teçhizat, silahlı kuvvetler mensuplarına tahsis edilen lojmanlar dışındaki askeri kullanım amaçlı binalar) sabit sermaye aktifleri kapsamında yer almayacaktır.

Sabit sermaye varlıkları için yapılan harcamanın miktarı, bunların satın alınması durumunda Devlet tarafından ödenen fiyattır. Bunlar Devlet dâhilinde üretildiği takdirde harcama miktarı, üretim faktörleri ile malzemeler için yapılan ödemeler toplamıdır. Ancak, ülkemizdeki mevcut istihdam ve ücret rejimimizde çalışanlara yapılan ödemeler üretimle ve üretim dönemi ile doğrudan bağlı olmadığından, diğer bir ifadeyle üretim olmasa bile ücretler ödendiğinden ücretlerin tamamı cari harcamalar bölümüne dâhil edilmiştir.

Analitik bütçe sınıflandırmasında;

- Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımları **“sermaye giderleri”**,
- Sermaye nitelikli mal ve hizmet alımlarının finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemeler **“sermaye transferleri”**
- Her ikisinin toplamı ise **“toplam sermaye giderleri”** olarak ifade edilecektir.

1.c Borç Verme / Geri Ödeme: Borç verme/geri ödeme, bütçe sistematığı dışında çözümler üretilen bir bölümken analitik bütçe sınıflandırmasıyla bu tür harcamalar da bütçe sınıflandırması kapsamına alınarak bu alandaki eksiklik giderilmiştir. Ancak, bu tür ödemeler nihai olarak bir gider olmadığı ve bir süre sonra geri tahsil edilecek olduğu için konsolidasyon işlemlerinde elenerek giderler toplamına dâhil edilmeyecektir.

Bu bölüme, Devlet tarafından verilen krediler, alınan hisseler, verilen kredilerden Devlete yapılan geri ödemeler, satılan hisselerinden elde edilen gelirler dâhildir. Verilen borçlar harcamalar bölümünde sınıflandırılırken geri ödemeler ise gelirler bölümüne dâhil edilecektir.

2. GELİR: Gelirler, karşılıklı veya karşılıksız olarak ve herhangi bir mali hakka dayanmaksızın yapılan ve geri ödenemez nitelikte olan tahsilatlardır. Gelirler de harcamalarda olduğu gibi cari ve sermaye olarak ikiye ayrılırlar. Cari gelirler vergi gelirleri ile vergi dışı gelirleri kapsar. Vergi dışı gelirlere karşılıklı tahsilâtlar (mülkiyet gelirleri, harçlar ve ücretler, sınai nitelikte olmayan arazi satışlar) ile cezalar gibi karşılıksız tahsilatlar dâhil edilmelidir. Sermaye gelirleri ise, sermaye aktifleri satışları ile Devlet dışı kaynaklardan yapılan sermaye transferlerini kapsar.

Gelirler, düzeltici işlemler dışında brüt olarak gösterilmelidir.

Hibeler, Devletin karşılıksız, geri ödemesiz ve zorunluluk esasına dayanmayan tahsilâtlarıdır. Hibelerin kredilerden farkı herhangi bir geri ödeme yükümlülüğü getirmemesidir.

Hibeler, açığı finanse eden değil ancak azaltan kaynaklar olarak görüldüğü için finansmanda değil gelirler bölümünde fakat ayrı bir başlıkta gösterilirler.

Aynı olarak edinilen mal ve hizmet şeklindeki hibeler ise Devlet Mali İstatistiklerinde bütçe kayıtlarına dâhil edilmezler. Bunlar ayniyat kayıtlarını ilgilendiren işlemler olarak

kaydedilirler. Ancak, aynı olarak edinilen hibeler satılması kaydıyla verilmişlerse satışlarından elde edilen tutarlar hibelere dâhil edilmelidirler.

III. YENİ EKONOMİK KODLAR AÇILMASI VE UYGULAMADA TEREDDÜT EDİLEN HUSUSLAR:

1. Bu rehberde yer alan giderin, gelirin ve finansmanın ekonomik sınıflandırmasına ilişkin ekonomik kodlarda bir değişiklik yapılması veya sınıflandırmanın herhangi bir düzeyinde yeni kodlar ilave edilmesine ilişkin talepler gerekçeleri ile birlikte Bakanlığımıza (Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü) iletilecektir.

2. Bu rehberin uygulamasında tereddüde düşülen hususlar gerekçeleri ile birlikte Bakanlığımıza (Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü) iletilecektir.

Yapılacak uygulamaya esas olmak üzere oluşturulacak Bakanlığımız görüşleri ile ihtiyaç duyulması halinde açılacak yeni ekonomik kodlar tüm uygulayıcıları bilgilendirmek ve uygulama birliğini sağlamak amacıyla www.bumko.gov.tr internet adresinin “analitik bütçe sınıflandırması” bölümünde duyurulacaktır.

IV. GİDERİN EKONOMİK KODLARININ AÇIKLAMALARI

Birinci düzeyde yer alan harcama grupları ile bunun altında II. III. ve IV. düzeylerde yer alacak detay kodlar ve bu bölümlere gider kaydedilecek olan harcamalar aşağıda belirtilmiştir. Ayrıca, harcamanın sınıflandırmasında kullanılacak tüm ekonomik kodlar ekli listelerde yer almaktadır.

01- PERSONEL GİDERLERİ

Bu bölüm, kamu personeli ile kamu personeli olmasa bile bunlar gibi çalıştırılan veya hizmetinden faydalanılan kişilere veya diğerlerine bordroya dayalı olarak nakden yapılan ödemeleri kapsayacaktır.

Aynı nitelikteki ödemeler “mal ve hizmet alım giderleri”ne, Devletin işveren sıfatıyla sosyal güvenlik kurumlarına ödediği primler ise “sosyal güvenlik kurumuna Devlet primi giderleri” bölümüne dâhil edilecektir.

Personel giderlerinin ikinci düzeyinde çeşitli personel kanunlarına göre çalıştırılanların istihdam çeşitleri ile çalıştırılma veya hizmetinden yararlanma yöntemleri esas alınarak; memurlar, sözleşmeli personel, işçiler, geçici personel ve diğer personel olarak beş grupta sınıflandırılmıştır. Üçüncü düzey, ödeme türlerine göre sınıflandırılmıştır.

01.1 MEMURLAR

Personel kanunlarına göre bir kadroya dayalı olarak istihdam edilenlerin kadroları için öngörülen aylık ödemeleri bu bölüme gider kaydedilecektir. Ayrıca, mevzuatı gereğince Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmek üzere memurun ücretinden kesilecek prim ve kesenekler de buraya dâhil edilecektir.

Bu bölüm, III. düzeyde ödeme unsurlarına göre detaylandırılmış olup, IV. düzeyde bir ayrıma şimdilik gidilmemiştir. İhtiyaç halinde uygulamanın ileriki yıllarında IV. düzeyde hizmet sınıflarına veya başka kriterlere göre bir ayrıma gidilebilecektir.

Memur olmayanlara yapılacak ödemeler 01.5.1.90- Diğer personele yapılan diğer ödemeler bölümüne dâhil edilmelidir.

01.1.1 Temel Maaşlar:

- Bir kadroya dayalı olarak istihdam edilenlere ilgili mevzuatına göre yapılan aylık, ek gösterge, kıdem aylığı ve taban aylığı ödemeleri,
  - Hakim ve savcılar ile bu statüde yer alanlara kıstas aylık esas alınmak suretiyle yapılan aylık ödemeler,
  - Özel kanunlarındaki hükümlere dayanılarak kurul başkan ve üyelerine yapılan aylık ücret ödemeleri,
  - Yabancı ülkelerde çalışanların aylıkları,
  - Vekalet ve ikinci görev aylıkları
  - Aylıkların “asgari ücret” seviyesine yükseltilmesinden doğan farklar,
  - Görevden uzaklaştırılanların, kadrosuzluk nedeniyle açıkta kalanların aylıkları,
- bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.1.2 Zamlar ve Tazminatlar :

- İlgili mevzuatına göre iş riski, iş güçlüğü, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamları ile özel hizmet tazminatı, ek özel hizmet tazminatı, eğitim öğretim tazminatı, din hizmetleri tazminatı, emniyet hizmetleri tazminatı, mülki idare amirliği özel hizmet tazminatı, denetim tazminatı, adalet hizmetleri tazminatı, hizmet tazminatı, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, yüksek hakimlik tazminatı, yabancı dil tazminatı, ek tazminat, uçuş tazminatı, atlayış tazminatı ve dalış tazminatı gibi değişik adlar altında yapılan tazminat ödemeleri,
  - Kurumsal ya da belirli bir hizmet veya meslek grubuna yönelik olarak tazminat, ek ödeme ve ek ücret gibi değişik adlar altında yapılan ödemeler,
- bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.1.3 Ödenekler: İlgili mevzuatı gereğince üniversite ödeneği, idari görev ödeneği, geliştirme ödeneği, eğitim öğretim ödeneği, öğretim yılına hazırlık ödeneği, yargı ödeneği, sendika ödeneği ve ek ödenek gibi “ödenek” adı altında yapılan her türlü ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.1.4 Sosyal Haklar: İlgili mevzuatı gereğince aile yardımı, doğum yardımı, ölüm yardımı, nakdi giyecek yardımı ve tayın bedeli gibi nakden ödenen sosyal haklar ve yardımlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

Ancak, doğrudan giyecek verilmesi suretiyle yapılan aynı nitelikteki yardımlar mal ve hizmet alımları bölümüne gider kaydedilecektir.

01.1.5 Ek Çalışma Karşılıkları: İlgili mevzuatı gereğince;

- Fazla çalışma ücreti,
- Komisyon ve kurul üyelerinin huzur ve toplantı ücretleri ile huzur hakkı,
- Nüfus yenileme işleminde çalışan memurlara ödenecek ücret,
- Konferans ücreti,
- Ek ders ve sınav ücreti,
- Nöbet ücreti ile benzer adlar altında yapılan ödemeler

bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.1.6 Ödül ve İkramiyeler: Mevzuatında yer alan hükümler uyarınca ödül, ikramiye ve benzeri adlar altında memurlara yapılan ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.1.9 Diğer Giderler: Personel kanunlarına göre bir kadroya dayalı olarak istihdam edilenlere yukarıda belirtilenler dışında kalan ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.2 SÖZLEŞMELİ PERSONEL

Çeşitli personel kanunlarına göre sözleşmeli olarak istihdam edilenlere yapılan ödemeler III. düzeyde detaylandırılmış olup, IV. düzeyde ise istihdam edildikleri mevzuata göre bir ayrıma gidilmiştir.

01.2.1 Ücretler: İlgili mevzuatına göre sözleşmeli olarak istihdam edilenlere sözleşmeleri karşılığında yapılan ücret ödemeleri bu bölüme gider kaydedilecek olup IV. düzeyde ise sözleşmeli personelin niteliğine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 01.2.1.01 657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ücretleri
- 01.2.1.02 Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Ücretleri
- 01.2.1.03 Akademik Sözleşmeli Personelin Ücretleri
- 01.2.1.04 Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Ücretleri
- 01.2.1.05 Sözleşmeli Sanatçıların Ücretleri
- 01.2.1.90 Diğer Sözleşmeli Personel Ücretleri

01.2.2 Zamlar ve Tazminatlar: Sözleşmeli olarak istihdam edilenlere, ilgili mevzuatı uyarınca sözleşmeleri karşılığında yapılan ücret ödemeleri dışında zam, tazminat veya ek ödeme niteliğinde bir ödeme yapılması halinde bu türden ödemeler bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyde ise sözleşmeli personelin niteliğine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 01.2.2.01 657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları
- 01.2.2.02 Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları
- 01.2.2.03 Akademik Sözleşmeli Personelin Zam ve Tazminatları
- 01.2.2.04 Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Zam ve Tazminatları
- 01.2.2.05 Sözleşmeli Sanatçıların Zam ve Tazminatları
- 01.2.2.90 Diğer Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları

01.2.3 Ödenekler: Sözleşmeli olarak istihdam edilenlere, ilgili mevzuatı uyarınca sözleşmeleri karşılığında yapılan ücret ödemeleri dışında öğretmenlere yapılmakta olan “öğretim yılına hazırlık ödeneği” gibi ödenek niteliğinde bir ödeme yapılması halinde bu türden ödemeler bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyde ise sözleşmeli personelin niteliğine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 01.2.3.01 657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ödenekleri
- 01.2.3.02 Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Ödenekleri
- 01.2.3.03 Akademik Sözleşmeli Personelin Ödenekleri
- 01.2.3.04 Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Ödenekleri
- 01.2.3.05 Sözleşmeli Sanatçıların Ödenekleri
- 01.2.3.90 Diğer Sözleşmeli Personel Ödenekleri

01.2.4 Sosyal Haklar: Sözleşmeli olarak istihdam edilenlere, ilgili mevzuatı uyarınca sözleşmeleri karşılığında yapılan ücret ödemeleri dışında aile yardımı, doğum yardımı, ölüm yardımı ve nakdi giyecek yardımı gibi sosyal hak niteliğinde bir ödeme yapılması halinde bu türden ödemeler bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyde ise sözleşmeli personelin niteliğine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 01.2.4.01 657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları
- 01.2.4.02 Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları
- 01.2.4.03 Akademik Sözleşmeli Personelin Sosyal Hakları
- 01.2.4.04 Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Sosyal Hakları
- 01.2.4.05 Sözleşmeli Sanatçıların Sosyal Hakları
- 01.2.4.90 Diğer Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları

01.2.5 Ek Çalışma Karşılıkları: Sözleşmeli olarak istihdam edilenlere, ilgili mevzuatı uyarınca sözleşmeleri karşılığında ücret ödemeleri dışında ve ek çalışma karşılığında fazla çalışma ücreti ve ek ders ücreti gibi bir ödeme yapılması halinde bu türden ödemeler bu bölüme gider kaydedilecek olup IV. düzeyde ise sözleşmeli personelin niteliğine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 01.2.5.01 657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personelin Ek Çalışma Karşılıkları
- 01.2.5.02 Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personelin Ek Çalışma Karşılıkları
- 01.2.5.03 Akademik Sözleşmeli Personelin Ek Çalışma Karşılıkları
- 01.2.5.04 Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Ek Çalışma Karşılıkları
- 01.2.5.05 Sözleşmeli Sanatçıların Ek Çalışma Karşılıkları
- 01.2.5.90 Diğer Sözleşmeli Personel Ek Çalışma Karşılıkları

01.2.6 Ödül ve İkramiyeler: Sözleşmeli olarak istihdam edilenlere, ilgili mevzuatı uyarınca sözleşmeleri karşılığında yapılan ücret ödemeleri dışında ödül niteliğindeki ödemeler ile ikramiye, teşvik ikramiyesi gibi adlarla yapılan ödemeler bu bölüme gider kaydedilecek olup IV. düzeyde ise sözleşmeli personelin niteliğine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 01.2.6.01 657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personelin Ödül ve İkramiyeleri
- 01.2.6.02 Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personelin Ödül ve İkramiyeleri
- 01.2.6.03 Akademik Sözleşmeli Personelin Ödül ve İkramiyeleri
- 01.2.6.04 Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Ödül ve İkramiyeleri
- 01.2.6.05 Sözleşmeli Sanatçıların Ödül ve İkramiyeleri
- 01.2.6.90 Diğer Sözleşmeli Personelin Ödül ve İkramiyeleri

01.2.9 Diğer Giderler: Sözleşmeli olarak istihdam edilenlere, ilgili mevzuatı uyarınca yukarıda belirtilen ödemeler dışında herhangi bir ödeme yapılması halinde bu tür ödemeler bu bölüme gider kaydedilecek olup IV. düzeyde ise sözleşmeli personelin niteliğine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 01.2.9.01 657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personelin Diğer Giderleri
- 01.2.9.02 Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personelin Diğer Giderleri
- 01.2.9.03 Akademik Sözleşmeli Personelin Diğer Giderleri
- 01.2.9.04 Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Diğer Giderleri
- 01.2.9.05 Sözleşmeli Sanatçıların Diğer Giderleri
- 01.2.9.90 Diğer Sözleşmeli Personelin Diğer Giderleri

01.3 İŞÇİLER

İş Kanunu kapsamına giren işlerde kadrolu veya 30 iş gününden fazla çalıştırılan sürekli ve geçici işçilere İş Kanunu, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu gereğince mevzuata uygun olmak kaydıyla yapılan ücret niteliğindeki ödemeler bu bölümde sınıflandırılmıştır.

01.3.1 Ücretler: İşçilerin günlük ve gereğinde aylık ücretleri, ek ödemeler, ücret niteliğindeki diğer ödemeler, mevzuatı gereğince işçinin ücretinden kesilecek prim ve kesenekler de, bu bölüme gider kaydedilecektir. Ancak, işçilere ödenecek olan seyyar görev tazminatları ise bu bölüme değil “03.3.5 - yolluk tazminatları” bölümüne gider kaydedilecektir. İşçilere ödenecek ücretler için IV. düzeyde istihdam şekline göre bir ayırım yapılmıştır.

01.3.1.01 Sürekli İşçilerin Ücretleri

01.3.1.02 Geçici İşçilerin Ücretleri

01.3.2 İhbar ve Kıdem Tazminatları: İşçilere ödenecek olan ihbar tazminatları ile kıdem tazminatları bu bölüme gider kaydedilecek olup IV. düzeyde istihdam şekline göre bir ayırım yapılmıştır.

01.3.2.01 Sürekli İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları

01.3.2.02 Geçici İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları

01.3.3 Sosyal Haklar: İşçilere yemek yardımı, doğum yardımı, ölüm yardımı ve evlenme yardımı gibi sosyal haklar kapsamında olanlardan nakdi olarak yapılacak ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

Ancak, işçiye yiyecek, giyecek verilmesi suretiyle yapılan aynı nitelikteki yardımlar ile işçilerin servislerle taşınmasına ilişkin giderler bu bölüme dâhil edilmeyerek bu alımların niteliğine göre mal ve hizmet alımları bölümüne dâhil edilecektir. İşçilere ödenen sosyal haklar IV. düzeyde istihdam şekline göre bir ayırımı tabi tutulmuştur.

01.3.3.01 Sürekli İşçilerin Sosyal Hakları

01.3.3.02 Geçici İşçilerin Sosyal Hakları

01.3.4 Fazla Mesailer: İşçilere, fazla süreli çalışmaları, fazla çalışmaları veya ulusal bayram ve genel tatil günlerinde yaptırılan çalışmaları karşılığında yapılacak ilave ödemeler bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyde istihdam şekline göre bir ayırım yapılmıştır.

01.3.4.01 Sürekli İşçilerin Fazla Mesailer

01.3.4.02 Geçici İşçilerin Fazla Mesailer

01.3.5 Ödül ve İkramiyeler:

- Ödül niteliğindeki ödemeler,
- İlave tediyeleler,
- Toplu iş sözleşmesine göre ödenen ikramiyeler,

bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyde istihdam şekline göre bir ayırım yapılmıştır.

01.3.5.01 Sürekli İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri

01.3.5.02 Geçici İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri

01.3.9 Diğer Ödemeler: İşçilere yukarıda sayılanlar dışında herhangi bir ödeme yapılması halinde bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyde istihdam şekline göre bir ayırım yapılmıştır.

- 01.3.9.01 Sürekli İşçilerin Diğer Ödemeleri
01.3.9.02 Geçici İşçilerin Diğer Ödemeleri

01.4 GEÇİCİ PERSONEL

Kamu kurum ve kuruluşlarında daimi veya geçici olarak memur, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışmamakla birlikte kamu hizmetlerinin yürütülmesinde geçici olarak (bir yıldan az süreli) veya mevsimlik olarak kendilerinden faydalanılan kişilere (vizesiz geçici işçiler, aday çırak, çırak ve stajyer öğrenciler, usta öğreticiler, 4/C kapsamında çalışanlar ve diğer geçici personel yapılan ödemeler bu bölüme dâhil edilecektir.

01.4.1 Ücretler

01.4.1.01 Vizesiz Geçici İşçilerin Ücretleri: Kuruluşların faaliyetleri dikkate alınarak arızı mahiyetteki işleri ile sınırlı olmak kaydıyla, bir ayı aşmayan sürelerde ve Maliye Bakanlığında vize alınmaksızın çalıştırılacak kişilere yapılacak ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.4.1.02 Aday Çırak, Çırak ve Stajyer Öğrencilerin Ücretleri: 05/06/1986 tarihli ve 3308 sayılı Kanun gereğince aday çırak, çırak ve öğrencilere ödenecek ücretler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.4.1.03 Usta Öğreticilere Yapılacak Ödemeler: 01/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile diğer ilgili mevzuat uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmi görevi bulunmayan uzman ve usta öğreticilere yapılacak ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.4.1.04 657 sayılı Kanunun 4/C Kapsamında Çalışanlara Yapılacak Ödemeler: 657 sayılı Kanunun 4/C maddesi kapsamında Bakanlar Kurulu kararıyla çalıştırılan personele yapılacak her türlü ödemeler bu bölüme gider yazılacaktır.

01.4.1.90 Diğer Geçici Personele Yapılacak Ödemeler: Geçici personel statüsünde olup da yukarıda sayılan gruplara girmeyen personele ödenecek ücretler (usta ve uzman öğreticiler hariç ilgili mevzuatı uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmi görev bulunmayanlara ödenecek ek ders ücretleri gibi) bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.5 DİĞER PERSONEL

Kamu kurum ve kuruluşlarında daimi veya geçici olarak memur, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışmamakla birlikte kamu hizmetlerinin yürütülmesinde kendilerinden faydalanılan (muhtar, geçici köy korucusu gibi) kişilere çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ile yurtiçinde veya yurtdışında okutulan yerli öğrencilere ödenen harçlıklar gibi ödemeler bu bölümde sınıflandırılacaktır.

01.5.1 Ücret ve Diğer Ödemeler

01.5.1.01 Muhtarların Ücretleri: Köy ve mahalle muhtarlarına yapılacak ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.5.1.02 Geçici Köy Korucularının Ücretleri: Geçici köy korucularına verilecek olan ücret ve tazminatlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

Ancak, görevleri esnasında yaralanan veya ölen geçici köy korucularına 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre ödenecek tazminatlar ekonomik sınıflandırmanın 03.4.2.90 diğer yasal giderler bölümüne gider kaydedilecektir.

01.5.1.03 Er-Erbaş Harçlıkları: Yurt içi ve yurt dışı er ve erbaş harçlıkları ile munzam harçlıkları bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.5.1.04 Öğrenci Harçlıkları: Askeri okul ve polis okulu öğrencilerine, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve kademedeki okullarda okutulan parasız yatılı öğrencilere ilgili mevzuatına göre ödenecek harçlıklar bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.5.1.05 Yurtdışı Öğrenimde Ödenen Aylıklar: Kurumlarınca eğitim amacıyla yurtdışına gönderilenlere öğrenimleri süresince kadro aylıkları dışında yapılan emsal aylık ödemeleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.5.1.06 Hükümlü Ücretleri: Cezaevleri iç hizmetlerinde çalıştırılan hükümlülere ödenen ücretler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.5.1.51 Belediye Başkanına Yapılan Ödemeler

01.5.1.52 Belediye Meclis Üyelerine Yapılan Ödemeler

01.5.1.53 İl Genel Meclisi Üyelerine Yapılan Ödemeler

01.5.1.54 Birlik Başkanlarına Yapılan Ödemeler

01.5.1.55 Birlik Meclis Üyelerine Yapılan Ödemeler

01.5.1.90 Diğer Personele Yapılan Diğer Ödemeler: Yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer personele yapılacak ödemeler bu bölüme dâhil edilecektir.

Yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer personele yapılacak ödemeler ile ilgili mevzuatı uyarınca, erbaş ve erlere ödenen operasyon tazminatları ve erbaş, er ve askeri öğrencilere verilen ödül ve ikramiyeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.7 MİLLETVEKİLLERİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine, ilgili mevzuatına göre ödenmesi gereken ödenekler ile mali ve sosyal hakları bu bölüme gider kaydedilecektir. Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine aylık ödeneklerinin belli oranında hesaplanarak ödenen “yolluk” adıyla yapılan ödemeler de hizmet mahalli dışına yapılan bir görevlendirme ile bağlı olmadan ve ücret niteliğinde bir ödeme olduğundan bu bölümde (01.7.2- Zamlar ve Tazminatlar) sınıflandırılmalıdır. Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin hizmet mahalli dışında bir yerde görevlendirilmeleri halinde ödenmesi gereken yollukların “03.3- Yolluklar” bölümüne, tedavi giderlerinin ise “03.9- Tedavi ve Cenaze Giderleri” bölümüne kaydedilmesi gerekmektedir.

01.7.2 Zamlar ve Tazminatlar

01.7.2.01 Zamlar ve Tazminatlar

01.7.3 Ödenekler

01.7.3.01 Ödenekler

01.7.4 Sosyal Haklar

01.7.4.01 Sosyal Haklar

01.8 CUMHURBAŞKANI ÖDENEĞİ

01.8.1 Cumhurbaşkanlığı Ödeneği

01.8.1.01 Cumhurbaşkanlığı Ödeneği: Görevdeki Cumhurbaşkanına ödenen ödenekler bu bölüme gider kaydedilecektir.

01.9 İSTİHBARAT PERSONELİ

01.9.1 İstihbarat Personeli Giderleri

01.9.1.01 İstihbarat Personeli Giderleri: MİT Müsteşarlığında, ilgili mevzuatına göre değişik statülerde istihdam edilen personele nakdi olarak ödenen her türlü mali ve sosyal hak ve yardımlar bu bölüme gider kaydedilecektir

02- SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ

Emeklilik sigortasına ilişkin;

- Sosyal Güvenlik Kurumuna işveren hissesi olarak ödenecek sosyal güvenlik primleri ile kurum tarafından ödenen fiili hizmet müddeti zamlarına ilişkin işveren payları ve işveren tarafından ödenecek kısa vadeli sigorta kolları primleri,

- Ders ücreti karşılığında görevlendirilmiş memur olmayan kişilere ilişkin işveren payları,

- Usta öğreticiler için ödenecek primler,

- Aday çırak, çırak ve öğrenciler için ödenecek primler,

- Cezaevleri iç hizmetlerinde çalıştırılan hükümlüler için ödenecek primler,

- Mevzuatı gereğince ödenmesi gereken pay ve hisseler,

- Mevzuatı gereğince kurum tarafından işsizlik sigortası fonuna ödenecek işveren işsizlik sigortası primleri,

- Sağlık sigortası primleri,

giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir-

Personelden kesilen primler ise, önceden olduğu gibi personel giderlerine dâhil edilecektir.

İşveren sıfatıyla ödenecek sigorta prim ödemeleri, 1. düzeyde "02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" altında, 2. düzeyde istihdam türüne göre detaylandırıldıktan sonra 3. düzeyde "6-Sosyal Güvenlik Kurumuna" kodu ile 4. düzeyde "01- Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri" ekonomik kodunda yer alacaktır.

5510 sayılı Kanunda belirtilen prime esas kazanç ve sağlık primine ilişkin işveren hissesine ait oran üzerinden hesaplanacak ödenekler, 1. düzeyde "02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" altında, 2. düzeyde istihdam türüne göre detaylandırdıktan sonra 3. düzeyde "6-Sosyal Güvenlik Kurumuna" kodu ile 4. düzeyde "02- Sağlık Primi Ödemeleri" ekonomik kodunda yer alacaktır.

5510 sayılı Kanun gereğince, genel sağlık sigortası kapsamında olmayan ancak ilgili mevzuatı gereğince tedavi ve ilaç giderleri kurumları tarafından karşılanması gerekenlerin giderleri ise "03.9- Tedavi ve Cenaze Giderleri" ekonomik kodunda yer alacaktır.

- 02.1 MEMURLAR**
02.1.6 Sosyal Güvenlik Kurumuna
02.1.6.01 Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri
02.1.6.02 Sağlık Primi Ödemeleri

- 02.2 SÖZLEŞMELİ PERSONEL**
02.2.4 İşsizlik Sigortası Fonuna
02.2.4.01 İşsizlik Sigortası Fonuna
02.2.6 Sosyal Güvenlik Kurumuna
02.2.6.01 Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri
02.2.6.02 Sağlık Primi Ödemeleri

- 02.3 İŞÇİLER**
02.3.4 İşsizlik Sigortası Fonuna
02.3.4.01 İşsizlik Sigortası Fonuna
02.3.6 Sosyal Güvenlik Kurumuna
02.3.6.01 Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri
02.3.6.02 Sağlık Primi Ödemeleri

- 02.4 GEÇİCİ PERSONEL**
02.4.4 İşsizlik Sigortası Fonuna
02.4.4.01 İşsizlik Sigortası Fonuna
02.4.6 Sosyal Güvenlik Kurumuna
02.4.6.01 Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri
02.4.6.02 Sağlık Primi Ödemeleri

- 02.5 DİĞER PERSONEL**
02.5.3 Özel Sigorta Prim Giderleri
02.5.3.01 Özel Sigorta Prim Giderleri
02.5.4 İşsizlik Sigortası Fonuna
02.5.4.01 İşsizlik Sigortası Fonuna
02.5.6 Sosyal Güvenlik Kurumuna
02.5.6.01 Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri
02.5.6.02 Sağlık Primi Ödemeleri

- 02.7 MİLLETVEKİLLERİ**
02.7.6 Sosyal Güvenlik Kurumuna
02.7.6.01 Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri
02.7.6.02 Sağlık Primi Ödemeleri

- 02.9 İSTİHBARAT PERSONELİ**
02.9.6 Sosyal Güvenlik Kurumuna
02.9.6.01 Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri
02.9.6.02 Sağlık Primi Ödemeleri

03- MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ

Faturalı olarak veya ilgili mevzuatına uygun şekilde belgelendirilerek alınan mal ve hizmet bedellerini kapsayacaktır. Devletin karşılığında herhangi bir mal veya hizmet almadığı karşılıksız ödemeler ile sermaye giderleri kapsam dışındadır.

Bu bölüm, büro malzemesi alımları, kira, yakıt, elektrik ödemeleri ile parasal limitlere bakılmaksızın rutin bakım-onarım ödemelerini, telefon vb. haberleşme giderlerini, yolluk giderlerini, taşıma giderlerini, düşük değerli veya bir yıldan az kullanım ömrü olan ekipmanlar için yapılan ödemeler ile çeşitleri ve açıklamaları ekli listelerde ve bu rehberin ilerleyen bölümlerinde ifade edilen benzeri giderleri kapsayacaktır.

Bu bölüme dâhil edilmesi gereken malların alım bedelleri (diğer bir ifadeyle aynı sözleşme kapsamında ve/veya aynı faturada toplam bedel) içinde bunların taşınması ve benzeri işlerin de dâhil olduğu durumlarda bu gibi giderler de aynı ekonomik koda gider kaydedilecektir. Ancak, taşıma gibi hizmetlerin ayrıca temin edilmesi ve bedellerinin de ayrı faturalarda yer alması durumunda bu giderler ilgisine göre 03.5.3.03 Yük Taşıma Giderleri veya diğer ekonomik kodlara gider kaydedilecektir.

Uluslararası sınıflandırma standartlarında da “cari gider” olarak kabul edilen savunma harcamaları, sermaye için belirlenen limiti geçse dahi yatırım programlarında yer almayacak, mal ve hizmet alım giderlerine dâhil edilecektir. Ancak, askeri lojmanlar sermaye bölümünde sınıflandırılacak ve yatırım programına dâhil edilecektir.

Ayrıca, askeri lojmanlar dışında kalan inşaatlar, askeri amaçlı dayanıklı ve dayanıksız mallar ve ekipmanlar da bu bölümde yer alacaktır.

03.1 ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI

Doğrudan tüketime yönelik olmayıp, sonucunda satılacak veya üretimi yapan kurum tarafından kullanılacak olmasına bakılmaksızın nihai mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılarak bu süreç sonrasında kısmen veya tamamen nitelik değiştirecek olan hammaddeler, ara mallar ve malzemeler ile üretimde kullanılan enerji bedelleri üçüncü ve dördüncü düzeyde özelliklerine göre sınıflandırmaya tabi tutulmuş olup, buna göre ilgili kodlara gider kaydedileceklerdir.

03.2 TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI

Üretim sürecinde kullanılmadan doğrudan tüketime yönelik olarak kullanılan nihai mal ve hizmetler üçüncü ve dördüncü düzeyde özelliklerine göre sınıflandırmaya tabi tutulmuş olup, buna göre ilgili kodlara gider kaydedileceklerdir.

03.2.1 Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları

Hizmetin gerektirdiği kırtasiye, basılı kağıt, defter ve benzeri mal ve malzemelerin alım bedelleri ile büro ihtiyaçlarına ilişkin her çeşit tüketim malzemesi alımları, basılı kağıt ve defter alım ve yapımı ile bunlara ilişkin diğer giderler bu bölümde yer alacaktır.

03.2.1.01 Kırtasiye Alımları: Hizmetin gerektirdiği kalem, silgi, zımba teli, toplu iğne, ataç, disket, cd, flash disk, toner, mürekkep, klasör, dosya, basılı kağıt, defter gibi kırtasiye malzemesi ile benzeri mal ve malzemelerin alım bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.1.02 Büro Malzemesi Alımları: Doğrudan tüketime yönelik olmayıp kullanım ömürleri bir yıldan fazla olsa bile bedeli bütçe kanunlarıyla tespit edilecek tutarı geçmeyen büro

ihtiyaçlarına ilişkin cetvel, makas, kalem açacağı, delgeç, zımba gibi her çeşit el aparatı bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.1.03 Periyodik Yayın Alımları: Hizmetin gerektirdiği durumlarda alınacak gazete, resmi gazete, dergi, bülten gibi belirli sürelerde basılan yapılan yayınlar (cd, vcd, dvd gibi sayısal ortamda yapılan baskılar dâhil) bu bölüme gider kaydedilecektir.

Kamu İhale Kurumuna ödenecek olan kamu ihale bülteni bedelleri burada yer alacaktır. Ancak ihale yayın bedelleri 03.5.4.01 koduna gider kaydedilecektir.

03.2.1.04 Diğer Yayın Alımları: Periyodik yayın alımlarının dışında kalan diğer bir ifadeyle belirli sürelerle bağlı kalmaksızın yayınlanan (sayısal ortamda yapılan baskılar dâhil) kitap, ansiklopedi, broşür gibi yayın alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.1.05 Baskı ve Cilt Giderleri: Basılı olarak alınacak yayınlar dışında kalan ve hizmetin gerektirdiği durumlarda yapılacak (gazete, dergi, bülten, kitap, broşür, afiş, gibi) süreli veya süresiz yayınların basımı (sayısal ortamda yapılan baskılar dâhil) ile bunların veya daire ve idarelerce kullanılan her çeşit evrakın ciltlenmesine ilişkin ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.1.90 Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları: Yukarıda sayılanlar dışında kalan kırtasiye ve büro malzemesi alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.2 Su ve Temizlik Malzemesi Alımları

03.2.2.01 Su Alımları: Belediyelerden, diğer kamu kurumlarından veya piyasadan temin edilen, içecek amaçlı olmayıp, kullanmaya yönelik olan su tüketim bedelleri ile ilgili mevzuatına göre abone olunması gerektiği durumlarda ödenecek abone bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

Ancak, ambalajlanmış veya ambalajlanmamış olarak içme amaçlı alınan su bedelleri ise 03.2.4.02 İçecek Alımları koduna, su sayacı, musluk, batarya vb. malzeme veya teçhizatın alım giderleri bu bölüme değil niteliğine göre ilgili bölümlerine gider kaydedilecektir.

03.2.2.02 Temizlik Malzemesi Alımları: Sabun, deterjan ve temizlikte kullanılan kimyevi maddeler ile bu amaçlarla kullanılmak üzere alınan (diş macunu, diş fırçası, kova, fırça, paspas gibi) her türlü temizlik madde ve malzeme alım bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.3 Enerji Alımları

03.2.3.01 Yakacak Alımları: Odun, çıra, kömür, kalorifer yakıtı, doğalgaz, tüp gaz gibi ısıtma ve pişirmeyle ilgili her türlü madde, malzeme ve yakıtların tüketim bedelleri ile ilgili mevzuatına göre abone olunması gerektiği durumlarda ödenecek abone ve güvence bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.3.02 Akaryakıt ve Yağ Alımları: Özellikle taşıtlar olmak üzere, her çeşit makine-teçhizatın işletmesine yönelik olarak kullanılan akaryakıtlar, madeni yağlar, antifriz, benzeri tüketim malları ve kimyevi madde alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.3.03 Elektrik Alımları: Hangi amaçla olursa olsun (aydınlatma, ısıtma, soğutma, havalandırma, çalıştırıcı kuvvet vb.) elektrik tüketim bedelleri ile ilgili mevzuatına göre abone olunması gerektiği durumlarda ödenecek abone ve güvence bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

Ancak, elektrik sayacı, ampul, kablo vb. elektrik malzemesi veya teçhizatın alım giderleri bu bölüme değil niteliğine göre ilgili bölümlerine gider kaydedilecektir.

03.2.3.90 Diğer Enerji Alımları: Yukarıda sayılanlar dışında kalan, jeotermal enerji, nükleer enerji gibi diğer enerji tüketim bedelleri ile ilgili mevzuatına göre abone olunması gerektiği durumlarda ödenecek abone bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.4 Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları

03.2.4.01 Yiyecek Alımları :

- Kanunla tespit edilen hakediş maddeleri ile bunların mübadelesine tabi tutulan ikmal maddeleri bedelleri ile besin ürünleri ve beslenmeyle ilgili her türlü ikmal maddesi giderleri,
- Yiyecek alım giderleri, (nakliye, depolama, pişirme, dağıtım giderleri ilgili tertibine gider kaydedilecektir.)

- Yemeğe ilişkin yiyecek maddelerinin;

- a) pişirme,
- b) dağıtım ve
- c) servis

gibi ihtiyaçlardan tamamı veya bir kısmı ile birlikte ihale suretiyle teminine ilişkin giderler, (Sadece yemeğe ilişkin servis hizmetinin ihale suretiyle temin edilmesi durumunda ise bu ödemelerin “03.5.1.04 – Müteahhitlik hizmetleri” ekonomik koduna gider kaydedilmesi gerekmektedir.)

- Türk Silahlı Kuvvetlerinde, kazandan iaşesi mümkün olmayan er, erbaş, hemşire, ebe, hastabakıcı ile sonunda muayene kaydıyla üç aya kadar (üç ay dâhil) dinlenme ve hava değişimi alan er ve erbaşın, askeri öğrencilerin iaşe bedelleri; hava değişimli er ve erbaşın muayeneye sevki gerektiğinde tekrar memleketlerine gönderilmesi halinde geçecek günler için verilecek yiyecek istihkakları; celp ve terhis er ve erbaşının iaşe ve ibate bedelleri, (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 212 nci maddesi gereğince çıkarılan yönetmelik hükümleri saklıdır).

bu bölüme gider kaydedilecektir

03.2.4.02 İçecek Alımları: Ambalajlanmış veya ambalajlanmamış olarak içme amaçlı alınan su bedelleri ile içecek amaçlı tüketilen meyve suyu, ayran, kola, süttozu gibi içecekler ve su temizleme tableti, tuz tableti gibi aynı amaca yönelik yardımcı maddeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

Ancak, şehir şebekesinden gelen ve hizmet yerlerindeki musluklardan kullanılan sular kısmen içme amaçlı kullanılıyor olsa da genellikle ve ağırlıklı olarak temizlik veya diğer amaçlarla kullanıldığı kabul edilerek temizlik giderlerinin altında yer alan 03.2.2.01 su alımları koduna gider kaydedilecektir.

03.2.4.03 Yem Alımları: Hayvanların beslenmesine yönelik olarak alınan mal ve madde bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.4.90 Diğer Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları: Yukarıda sayılan gruplara girmeyen yiyecek, içecek ve yem alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.5 Giyim ve Kuşam Alımları

03.2.5.01 Yiyecek Alımları: İlgili mevzuatı gereğince;

- Kişilerin giyim ve kuşam alımları ile bunların yapımında kullanılan hammadde alımları,

- Kuruluşların bünyesinde bulunan mehter, bando, orkestra, koro ve boru takımları ve benzeri teşkillerin özel giyim-kuşamları ile bunlar için gerekli mal ve malzeme alımları,
- Sağlığı bozucu ve aynı zamanda zehirleyici olduğu doktor raporu ile belirlenen ve ilgili mevzuatınca sermaye giderleri kapsamı dışındaki işlerden kabul edilen görevlerde bilfiil çalışanlara verilecek giyecek ve koruyucu malzemeler,

için yapılan ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.5.02 Spor Malzemeleri Alımları: Spor yaparken kullanılan giyim eşyaları ile (forma, şort, t-shirt, eşofman, ayakkabı gibi) bir sporun yapılmasında gerekli veya yardımcı olan her türlü (top, raket, güreş minderi, skor tabelası, tenis masası, ok, hedef tahtası gibi) mal ve malzeme alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.5.03 Tören Malzemeleri Alımları: Sadece törenlerde kullanılan özel giysiler ile yine törenlerde kullanılan mal ve malzeme alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.5.04 Bando Malzemeleri Alımları: Kuruluşların bünyesinde bulunan mehter, bando, orkestra, koro ve boru takımları ve benzeri teşkillerin kullandıkları müzik alet ve edavatı ile bu müzik aletlerine ait mal ve malzeme alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.5.05 Kuşam Alımları: İlgili mevzuatı gereğince; hayvanların kuşam alımları ile bu kuşamlarda kullanılan mal ve malzeme alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.5.90 Diğer Giyim ve Kuşam Alımları: Yukarıda sayılan gruplara girmeyen giyim ve kuşam alımları ile kişilerin giyim ve kuşamlarına ilişkin mal ve malzeme (düğme, fermuar gibi) alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.6 Özel Malzeme Alımları

03.2.6.01 Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Malzeme Alımları: Laboratuvarlarda kullanılan sarf malzemeleri, deney tüpleri, kimyevi ve temrinlik malzeme alımları ile yangın tüplerinin dolumu için yapılacak ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.6.02 Tıbbi Malzeme ve İlaç Alımları: Kamu personeli ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tedavileri için reçete karşılığında eczanelerden alınarak Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenecek olanlar hariç olmak üzere, kurumların doktorluk, dispanser, revir gibi birimleri ile hastaneler ve diğer sağlık kuruluşlarında veya hizmet yerlerinde (ecza dolapları dâhil) kullanılmak üzere toptan veya perakende olarak alınan ilaç, hammadde ve tıbbi malzeme bedelleri ile haşereyle mücadelede kullanılacak ilaç ve kimyevi maddeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.6.03 Zirai Malzeme ve İlaç Alımları: Zirai amaçlı olarak kullanılacak olan malzemeler ile zararlılara karşı zirai mücadelede kullanılacak ilaç ve malzeme alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.6.04 Canlı Hayvan Alım, Bakım ve Diğer Giderleri :

- Hizmette kullanılan hayvanlara ilişkin yiyecek ve yem alımları dışında kalan ve her cins ve her çeşit hayvan alım, koruma, bakım, kurtarma ve dağıtımı ile bunlara ilişkin ilaç ve tedavi gibi diğer ödemeler,
- Özel ve tüzel kişilere ait hayvanların her çeşit tazmin ve taviz bedelleri; hizmette

kullanılan hayvanların özel ve tüzel kişilere karşı işleyecekleri zararlar karşılığı verilecek tazminatlar, hayvanları yok etme, gömme giderleri ile bunlara ilişkin diğer ödemeler, bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.6.90 Diğer Özel Malzeme Alımları: Yukarıda sayılan gruplara girmeyen ve hizmetin özelliği nedeniyle ekonomik sınıflandırmanın diğer bölümlerinden alınamayan (bayrak, flama, sancak, çadır, soğuk iklim malzemeleri ile kamu personeli olsun veya olmasın kişi veya kurumlara verilen plaket şilt, kupa altın gibi para dışındaki ödüller ile teşekkür belgeleri gibi) özel malzeme alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Mal, Malzeme ve Hizmet Alımları, Yapımları ve Giderleri:

Güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alımları ile aynı amaçlı yapım ve bakım giderleri parasal limite bakılmaksızın bu bölümde toplanmıştır. Bu amaçlara yönelik olarak inşa edilen ve yatırım programına dâhil olmayan her türlü gayrimenkulün ister ihale edilmek suretiyle isterse mal ve malzeme alımı ve kurumun imkanlarından da yararlanmak suretiyle yapımına veya büyük onarımlarına ilişkin giderler de bu bölüme kaydedilecektir.

Bu bölümdeki giderler doğrudan bu amaçlara yönelmiş olmalıdır. Bunun dışında kalanların, ilgisine göre mal ve hizmet alımları veya sermayenin ilgili bölümlerine dâhil edilmesi gerekmektedir.

03.2.7.01 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Silah, Araç, Gereç ve Savaş Teçhizatı Alımları :

- Güvenlik ve savunmaya yönelik silahlar, savaş araç ve gereçleri, savaş, haberleşme ve bilgi işlem teçhizatı alımları ile bu nitelikteki savaş stokları alım, yapım giderleri,
- Silahlı Kuvvetlerin topyekün savaş gücünün gereken düzeye çıkartılmasını ve devamını sağlamak maksadıyla gerekli her türlü harp ve destek tesislerini (elektronik radar, muhabere, radyolink sistemleri dâhil) kurma, genişletme ve bunlara ilişkin her türlü taşınır ve taşınmaz (silah, gemi, uçak, helikopter, tank, zırhlı personel taşıyıcıları, taktik araç gibi) harp silah, araç ve gereçleri ile bu maksadı destekleyecek malların alım, yapım giderleri,
- Tahkimatla ilgili engelleme, barınaklar, tahkimat tesisleri ve cephaneliklerin yapımları ile bunlara ait paratoner vb. malzeme alım giderleri,
- Seyir, hidrografi, oşinografi, cihaz, malzeme ve teçhizatı alım ve yapım giderleri,
- Silahlı Kuvvetlerin eğitim alanlarının oluşturulması (bina inşaatı işleri hariç), eğitim yardımcı malzemeleri ile her türlü silahlarla, yapacakları atışlarda kullanılacak levha ve hedeflerin alım giderleri ve yapımı ile ilgili diğer giderler,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.02 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Silah, Araç, Gereç ve Savaş Teçhizatı İşletme, Bakım ve İdame Giderleri :

- Güvenlik ve savunmaya yönelik her türlü silah, araç, gereç, ve savaş teçhizatı (gemi, uçak, helikopter, tank, zırhlı personel taşıyıcıları) ile bu maksadı destekleyecek malların, tadil ve her çeşit tamir ve bakım ve yedek parça giderleri ile bunların işletmesine ait giderler,
- Uçaklarla ilgili malzeme yapımı, uçak motor revizyonu, uçakların fabrika seviyesi bakımları, seyir, hidrografi, oşinografi, cihaz, malzeme ve teçhizatın, tanzim, tersim, teksir ve tabı ile korunmalarının gerektirdiği giderler,
- Silahlı Kuvvetlerin eğitim yardımcı malzemeleri ile her türlü silahlarla, yapacakları

atışlarda kullanılacak levha ve hedeflerin, bakım, onarım malzemesi ve atış alanlarının onarımı ilgili giderler,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.03 Mühimmat Alımları : Güvenlik ve savunmaya yönelik her türlü silah, araç, gereç, ve savaş teçhizatında kullanılan mühimmat alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.04 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Araştırma-Geliştirme Giderleri: Güvenlik ve savunmaya yönelik olup, yatırım programında yer almayacak olan ve doğrudan kurum tarafından yapılan araştırma-geliştirme faaliyetlerinde bu iş ve hizmetlerde çalışsa dahi kurum personeli olanlara ödenen maaş ve benzeri ödemeler dışında kalan ve doğrudan ve münhasıran projeye ilişkin olarak yapılması gereken giderler ile sözkonusu faaliyetlerin üçüncü şahıslara ihale edilmek suretiyle gördürülmesi halinde müteahhide ödenen hakediş bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.05 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Hizmet Alım Giderleri: Güvenlik ve savunmaya yönelik her türlü silah, teçhizat, malzeme, araç, gereç, mühimmat, bakım-onarım, alt yapı ve inşaatla ilgili muhtelif mühendislik hizmetleri, çizim, bilgisayar yazılımı gibi hizmet alımlarının gerektirdiği giderler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.06 Savunma Projeleri ve Acil İhtiyaç Giderleri: Türk Silahlı Kuvvetlerinin Savunma Sanayi Müsteşarlığı kanalıyla veya Devlet/Firma kredileriyle tedarik ettiği mali boyutu yüksek projeler ile acil ihtiyaçların gerektirdiği ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.09 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Diğer Giderler: Manevra ve tatbikat ve bunlarla ilgili eğitim giderleri, uluslar arası anlaşmalar ve Bakanlar Kurulu kararı gereğince yurt dışında bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin her türlü mal ve hizmet alımlarına ait giderler, NAMSAN Silah/ Sistem Programları İdari Katkı ve ayrıca faturalandırılmayan taşıma-depolama dâhil diğer masraflara ait giderler ile diğer bölümlere dâhil edilemeyen güvenlik ve savunma hizmetlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin diğer giderler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.11 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Makine-Teçhizat Alımları: Güvenlik ve savunmaya yönelik olarak kullanılacak olan (jeneratör, iş makinesi, taktik araçlar, telli ve telsiz haberleşme sistem ve cihazları, kripto cihazı, uydu yer terminali, radar, termal kamera, mayın temizleme cihazları, gece görüş yeteneği teçhizatı, sağlık cihazları, bilgisayar sistemi, bilgisayar ve yazıcıları alımları gibi) makine-teçhizat alım giderleri ile öğretim ve araştırma kurumlarıyla hastane, laboratuvar, matbaa, atölye, gibi iş ve hizmet yerlerinin ve ulaştırma, haberleşme ile ilgili kuruluşların teknik bakımdan teçhizi için gerekli makine, alet, cihaz ve bunlar gibi sabit tesis giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.12 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Makine-Teçhizat Büyük Onarımları: Güvenlik ve savunmaya yönelik olarak kullanılacak olan ve 03.2.7.11 ekonomik kodunda yer alan makine-teçhizat onarımları ile bu işler için kullanılacak yedek parçalar, bunların modifikasyon ve yenileştirmeleri ile faal durumda bulundurulmaları için yapılacak yıllık/yıllara sari bakım-onarım sözleşmeleri kapsamında yapılacak giderler ile bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.21 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Gayrimenkul Yapım Giderleri: Güvenlik ve savunmaya yönelik olarak inşa edilecek;

- Birlik binası, erin iâşe ve ibatesinin sağlanmasına yönelik tesisler, (koğuş, jandarma karakolu, nizamiye, çevre duvarı vb.),
- Harekat alarm iskan tesisleri, lojistik destek tesisleri, eğitim ve tatbikat tesisleri,
- Altyapı tesisleri,
- Her türlü silah, araç-gereç ve teçhizat ile mal ve malzemenin konulabileceği mahaller (cephanelik, yiyecek deposu, giyecek deposu vb.),
- Bu ekonomik kodda sayılanların mütemmim cüzleri vb.

yatırım programına dâhil olmayacak gayrimenkullerin ister üçüncü şahıslara ihale edilmek, isterse mal ve malzeme alımı ve kurumun imkanlarından da faydalanmak suretiyle yapımı durumundaki tüm giderler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.22 Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri:

Güvenlik ve savunmaya yönelik olarak inşa edilmiş olan ve 03.2.7.21 ekonomik kodunda yer alan ve yatırım programına dâhil olmayan gayrimenkullerin ister üçüncü şahıslara ihale edilmek, isterse mal ve malzeme alımı ve kurumun imkanlarından da faydalanmak suretiyle büyük onarımlarının yapılması durumunda bu ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.31 NATO Altyapısına İlişkin Gayrimenkul Yapım Giderleri:

NATO altyapısına yönelik olarak inşa edilen ve yatırım programına dâhil olmayan her türlü gayrimenkulün ister üçüncü şahıslara ihale edilmek, isterse mal ve malzeme alımı ve kurumun imkanlarından da faydalanmak suretiyle inşası durumunda bu ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.32 NATO Altyapısına İlişkin Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri:

NATO altyapısına yönelik olarak inşa edilen, 03.2.7.31 ekonomik kodunda yer alan ve yatırım programına dâhil olmayan her türlü gayrimenkulün ister üçüncü şahıslara ihale edilmek, isterse mal ve malzeme alımı ve kurumun imkanlarından da faydalanmak suretiyle büyük onarımlarının yapılması durumunda bu ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.7.90 Diğer Savunma Mal ve Malzeme Alımları ve Yapımları:

Savunma ve güvenlik amaçlı olup, yatırım programına dâhil olmadığı gibi yukarıdaki bölümlere de dâhil olmayan mal ve malzeme alımları ile yapım giderleri (Silahlı Kuvvetler ve Emniyet Genel Müdürlüğü dışında kalanların kurumsal güvenliğe yönelik kullanacakları silah, mermi, kelepçe, cop, vb. mal ve malzeme alımları ile bunların bakım-onarımları dâhil) bu bölüme kaydedilecektir.

03.2.8 NATO Giderleri İle Gayrimenkul Alım ve Kamulaştırma Giderleri:

NATO anlaşması çerçevesinde yürütülen faaliyetlerin sonucu oluşan giderler ile savunma ve güvenlik amaçlı olan ve Devlet Planlama Teşkilatı vizesine dâhil olmayan gayrimenkul alım ve kamulaştırmasına ilişkin giderler bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

03.2.8.01 Gayrimenkul Alım ve Kamulaştırma Giderleri: Güvenlik ve savunmaya yönelik amaçlı olan ve Devlet Planlama Teşkilatı vizesine dâhil olmayacak, arsa, arazi gibi gayrimenkulün alım ve kamulaştırmasına ilişkin aşağıda belirtilen giderler 06.4 ekonomik kodunda değil bu bölümde sınıflandırılacaktır.

- Arazi, arsa, bina, fabrika, gemi, tersane ve benzeri taşınmaz malların kamulaştırılması veya satın alınması için yapılacak ödemeler,
- Üzerinde Medeni Kanun ile diğer hükümlere göre aynı haklar tesisi için ödenecek bedeller,

- Kamulaştırma, satın alma, aynı hak tesisi işlemlerine ilişkin giderler ile geçici işgalin gerektirdiği giderler,
- Teferruğ ve vergi borçlarının tasfiyesi ve mahsubu amacıyla borçlu her çeşit tüzel kişilerden taraflarca mutabık kalınacak bedeli üzerinden Hazineye intikal edecek taşınmaz mal bedelleri ve aynı hakların tesisi ve bunlara ilişkin giderler,
- Hazinesin paydaş olduğu veya çeşitli kanunlar uyarınca Hazinece idare edilmekte olan taşınmaz mallarla ilgili paydaşlığın giderilmesi işlem ve satışlarında kullanılmak üzere yapılacak giderler.

03.2.8.02 NATO Altyapısına İlişkin Gayrimenkul Alım ve Kamulaştırma Giderleri:

NATO altyapısına yönelik olan ve Devlet Planlama Teşkilatı vizesine dâhil olmayan arsa, arazi gibi gayrimenkulün alım ve kamulaştırmasına ilişkin olarak yapılması gereken ve detayları 03.2.8.01 bölümünde belirtilen türden giderler 06.4 ekonomik kodunda değil bu bölümde sınıflandırılacaktır.

03.2.8.03 NATO Giderleri:

- NATO teşkilatları nezdindeki askeri temsilcilik, müşavirlik, ataşelik ve kıdemli subaylık gibi Türk teşkilatı tarafından NATO'nun icabı olarak yapılan her çeşit mal ve hizmet alımları ile temsil giderleri,
- Amerikan Yardım Kurulu (ODS) karargah personeli ile bu personelden yurdun çeşitli bölgelerinde görevlendirilenler için bina kira bedeli, aydınlatma, ısıtma, döşeme, demirbaş ve diğer giderleri ile resmi telefon konuşma bedelleri ve diğer ulaştırma giderleri,
- 10.3.1954 tarih ve 6375 sayılı Kanunla onaylanan sözleşmeye göre ödenmesi gereken tazminatlar,
- NATO makamlarının istemi üzerine ifa edilen geçici görev yollukları,
- NATO askeri personelinin tatbikatlar dâhil Türkiye'yi ziyaretlerinde makam sahibinin takdiri esas olmak suretiyle temsil hizmetinin gerektirdiği her çeşit giderler,
- Türkiye'deki NATO teşkilllerinde görevli komutanlar ile Kurmaybaşkanlarının kişisel ikametine mahsus möbleli olarak kiralanın binanın kira bedeli,

bu bölüme kaydedilecektir.

03.2.9 Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları

03.2.9.01 Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri: Bahçe yapım ve bakımı ile ilgili olarak kullanılan kürek, makas, tırmık, ilaçlama pompası, fide, fidan, tohum, gübre gibi mal ve malzeme alımları ile bahçe yapım ve bakımı için ihale suretiyle üçüncü şahıslara yapılan ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.2.9.90 Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları: Yukarıda sayılan gruplara girmeyen tüketim mal ve malzemesi (ampul, kablo, fiş, duy, priz, kapı kolu, teleks bobini, teleks şeridi, ambalaj malzemesi, lehim, lehim pastası vb.) alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.3 YOLLUKLAR

Kamu personeli olanlara veya olmayanlara ilgili mevzuatı çerçevesinde ödenen yurtiçi ve yurt dışı geçici veya sürekli görev yollukları ile yolluk tazminatları ve uluslararası profesör, uzman, memur ve öğrenci mübadele giderleri yolluklar bölümünde yer alacaktır.

03.3.1 Yurtiçi Geçici Görev Yollukları

03.3.1.01 Yurtiçi Geçici Görev Yollukları:

- Yurt içinde yapılacak geçici görevlendirmeler için istihdam şekline bakılmaksızın kamu personeline yapılacak ödemeler,
- Yurt içinde yapılacak geçici görevlendirmeler için kamu personeli olmayanlara (öğrenciler gibi) ilgili mevzuatına göre yapılacak ödemeler,
- Mahkum veya tutukluların sevkine memur edilen veya refakat görevi ile bağlı olduğu il sınırı dışına çıkan er ve erbaşlara verilecek gündelikler,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.3.1.02 Yurtiçi Tedavi Yollukları: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri çerçevesinde, çalışanların tedavi yolluklarına ilişkin ödemeler bundan böyle Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılacağından, sadece ilaç ve tedavileri ilgili kurumunca ödenecek olanlara ilişkin olmak üzere, özel kanun ve yönetmeliklerinde tespit edilen esaslara göre ödenecek olan yurtiçi tedavi yolluğu bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.3.2 Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları

03.3.2.01 Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları:

- Geçici ve daimi personele yurtiçi daimi görev yerlerinin değiştirilmesi sonucu yapılacak ödemeler ile işin bulunduğu yerden sağlanamayan kalifiye işçilerin yollukları,
- 4969 sayılı Kanun ile 375 sayılı KHK'ye eklenen hükme göre, emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere ve terhis olan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarında yapılacak olan maktu ödemeler,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.3.3 Yurtdışı Geçici Görev Yollukları

03.3.3.01 Yurtdışı Geçici Görev Yollukları: Yurt dışına ve yurt dışında yapılacak geçici görevlendirmeler ve atamalarda yapılacak olan ödemeler (yüksek lisans amacıyla yapılan görevlendirmelerde ödenecek yolluklar ile yurtdışı yolculuğunun zorunlu kıldığı belge ve işlemler giderleri, çalışma ve toplantının gerektirdiği katılım, kaydiye, aidat ve gidere katılma gibi ödemeler dâhil) bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.3.3.02 Yurtdışı Tedavi Yollukları: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri çerçevesinde, çalışanların tedavi yolluklarına ilişkin ödemeler bundan böyle Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılacağından, sadece ilaç ve tedavileri ilgili kurumunca ödenecek olanlara ilişkin olmak üzere, özel kanun ve yönetmeliklerinde tespit edilen esaslara göre ödenecek olan yurtdışı tedavi yolluğu bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.3.4 Yurtdışı Sürekli Görev Yollukları

03.3.4.01 Yurtdışı Sürekli Görev Yollukları: Yurt dışına veya yurt dışındaki atamalarda yapılacak ödemeler (yurt dışı yolculuğunun zorunlu kıldığı belge ve işlemler giderleri dâhil) bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.3.5 Yolluk Tazminatları

03.3.5.01 Seyyar Görev Tazminatları: 6245 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi hükümlerine göre, asli görevleri gereği, memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi içinde fiilen

gezici olarak görev yapan memur ve hizmetliler ile sürekli ve geçici işçilere gündelik ve yol gideri yerine Bakanlığımızca vize edilen cetvellere göre ödenecek seyyar görev tazminatları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.3.5.02 Arazi Tazminatları: 6245 sayılı Kanununun 50 nci maddesi hükümlerine göre, fiilen arazi üzerinde çalışanlara ödenecek tazminatlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.3.6 Uluslararası Profesör, Uzman, Memur ve Öğrenci Mübadele Giderleri

03.3.6.01 Profesör, Uzman ve Memur Mübadele Giderleri:

- 20.5.1946 tarih ve 4895 sayılı Kanun gereğince onanan sözleşme ve benzeri kültür anlaşmalarının gerektirdiği giderler, yayın giderleri,

- Uluslararası kültür kurumlarının heyet ve temsilcilerinin ağırlama giderleri,

- Devletçe öğrenimleri üstlenilen veya mübadele dolayısıyla yurt dışından gelen öğrenciler dışındaki elemanların Türkiye'deki giderleri karşılığı ikamet ve iaşeleri için yapılacak ödeme ve yardımlarla, inceleme gezileri giderleri, bu elemanların her türlü öğrenim giderleri,

- Yurt dışına gönderilen elemanların zorunlu giderleri karşılığı yapılacak ödemeler.

bu bölüme gider kaydedilecektir

03.3.6.02 Öğrenci Mübadele Giderleri: Devletçe öğrenimleri üstlenilen veya mübadele dolayısıyla yurt dışından gelen öğrencilerin Türkiye'deki giderleri karşılığı ikamet ve iaşeleri için yapılacak ödeme ve yardımlarla, inceleme gezileri giderleri, bu öğrencilerin her türlü öğrenim giderleri, yurt dışına gönderilen öğrencilerin zorunlu giderleri karşılığı yapılacak ödemeler (öğrencilerin yollukları dâhil) bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.4 GÖREV GİDERLERİ

03.4.1 Tahliye Giderleri

03.4.1.01 Yurtdışı Tahliye Giderleri : Özel şartlarda ve olağanüstü durumlarda Dışişleri Bakanlığının talimatı gereği;

- Türk uyrukluların buldukları ülkelerden tahliyelerinin,

- Dış ülkelerdeki memur ve Türk uyruklu hizmetlilerin aileleri ile birlikte görev yaptıkları ülkeden tahliyelerinin, gerektirdiği harcamalar bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.1.02 Afet Bölgesi Tahliye Giderleri : Tabii afetler sonrasında bölgeden tahliye edilecek kişiler ile mal ve malzemenin tahliyesinin gerektirdiği harcamalar bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.1.03 Mülteci Tahliye Giderleri : Mültecilerin sınırlarımız dışına çıkarılmasının gerektirdiği harcamalar bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.1.90 Diğer Tahliye Giderleri : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen tahliye harcamaları bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.2 Yasal Giderler : Belli bir mal veya hizmet alımı karşılığı olmayan ancak kamu hizmetlerinin yürütülmesi veya hukuki hakların korunması veya kullanılabilmesi için ödenmesi kanunen zorunlu tutulan ödemeler bu bölümde yer alacaktır.

03.4.2.01 Beyiye Aidatları : 1512 sayılı Noterlik Kanunu ve 3469 sayılı Pul ve Kıymetli Kağıtların Bayiler ve Memurlar Vasıtasıyla Sattırılmasına ve Bunlara Satış Aidatı Verilmesine Dair Kanunda belirtilen hallerde ödenecek aidatlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.4.2.02 Oranı Kanunla Belirlenmiş Aidat ve İkramiyeler : Muhbirlere ve el koyanlara ödenecek ikramiyeler gibi oranı kanunlarla belirlenen aidat ve ikramiyeler bu bölüme gider kaydedilecektir. (657 sayılı Kanun uyarınca emsallerine göre başarılı olan kamu görevlilerine ödenecek ödül ve ikramiyelerin ise 01-Personel giderleri ekonomik koduna kaydedilmesi gerekmektedir.)

03.4.2.03 Kusursuz Tazminatlar : Kamu hizmetlerinin yürütülmesi esnasında zarar görenlere ödenmesi gereken ancak, uygulamayı yapan kamu görevlisine hukuken rücu imkanı bulunmayan tazminat ödemeleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.4.2.04 Mahkeme Harç ve Giderleri : İdarelerin taraf olduğu davalarda, dava sonuçlanıncaya kadar dava ile ilgili olarak yapılması zorunlu olan ve diğer tarafa ödeme külfeti yüklenebilen davaya ilişkin her türlü mahkeme harç ve giderleri ile benzeri giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.2.05 Ödül, İkramiye ve Benzeri Ödemeler : Kamu personeli olmayanlara yapılacak ödül, ikramiye ve benzeri nitelikteki ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.4.2.90 Diğer Yasal Giderler : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen (kurum bütçesi içinde herhangi bir hizmet tertibi ile ilişkilendirilemeyen ilama bağlı borçlar, 02.02.1929 tarih ve 1389 sayılı Kanuna göre ödenen vekalet ücretleri, 06.06.1985 tarih ve 3222 sayılı Kanunun 2 nci maddesi uyarınca yapılacak ödemeler ile görevleri esnasında yaralanan veya ölen geçici köy korucularına 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre ödenecek tazminatlar, 4904 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine göre Türkiye İş Kurumuna ödenecek masraf karşılıkları gibi) diğer yasal giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.3 Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler

03.4.3.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler : Diğer tertiplerin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen vergi, resim ve harçlar dışında, taşıtların vergileri, belediye resim ve harçları ile ödenecek diğer vergi, resim ve harçlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.4.3.02 İşletme Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler : Taşıtlar ile bina ve tesislerin işletilmesine ilişkin (muayene harcı, egzoz emisyon ruhsatı için ödenen ölçüm bedeli, ruhsat harçları gibi) resim ve harçlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.4.3.90 Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler : Noter harcı, belediyelere ödenen altyapı tesislerine katılma payı gibi yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer vergi, resim ve harçlar ile benzeri giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.4 Kültür Varlıkları Alımı ve Korunması Giderleri

03.4.4.01 Arkeolojik Kazı Giderleri Arkeolojik kazılarda, eski eserlerin açığa çıkarılmasında, taşınır eski eserlerin kazı evlerinde ve kamp yerlerinde koruma tedbirleri alınarak müzelere mal edilmesinde; kamp ve ören yerlerinin düzenlenmesinde gerekli olan her türlü araç, malzeme, ekipman, proje, müşavirlik vb. diğer giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.4.02 Restorasyon ve Yenileme Giderleri : Taşınır ve taşınmaz eski eserlerin onarım ve korunmaları için gerekli her türlü araç ve gereçlerle, kimyevi maddelerin alım giderleri bu bölüme kaydedilecektir,

03.4.4.03 Kültür Varlıkları Alımı : Yaptırılacak veya satın alınacak tarihi veya sanat değeri olan resim, tablo, heykel, film, minyatür, el yazması ve benzeri her türlü kültür ve sanat varlığı alım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.4.04 Sergi Giderleri : Kültür varlıkları ve eski eserlerle ilgili olarak yurt dışı ve yurt içi sergi giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.4.90 Kültür Varlıklarının Korunmasına İlişkin Diğer Giderler : Eski eserlerin ve mimari kalıntıların yerinde veya müzelerde korunması için gerekli her türlü giderler ile yurt dışındaki milli anıtlarla mezarlıkların korunması için gerekli her türlü giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.5 Gizli Hizmet Giderleri

03.4.5.01 Gizli Hizmet Giderleri :

- 5018 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinde belirtilen iş ve hizmetlerle ilgili giderler,
- 1.11.1983 tarih ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun gerektirdiği giderler,
- Gizli haber alma giderleri.

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.4.5.02 Barışı Destekleme ve Koruma Harekat Giderleri: Türkiye'nin Barışı Destekleme ve Koruma Harekatlarına Katılımı konsepti kapsamında yürütülen iş ve hizmetlerle ilgili giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.9 Diğer Görev Giderleri

03.4.9.01 Karantina Giderleri : Sağlık nedeniyle karantinaya alınanların yiyecek ve barındırma ile her türlü giderleri, cenaze ve gömme giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.4.9.02 Güvenlik Kuvvetleri Nezaretinde Bulundurma Giderleri :

a) Çeşitli nedenlerle yurt içi ve yurt dışında güvenlik kuvvetleri gözetiminde ve muhafazasında geçici olarak tutulan kişiler ile mültecilerin;

- Yiyecek giderleri,
- Barındırma giderleri,
- Taşıma haricinde kalan her türlü giderleri,

b) Terkedilmiş, bulunmuş, güvenlik kuvvetlerine sığınmış ve diğer nedenlerle güvenlik kuvvetlerinin görevi gereği ilgili kurumlara teslim edilinceye kadar bunların gözetiminde kalan çocuklar için yapılan taşıma hariç her türlü giderler,

bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.9.03 Yurtdışına Çıkarma ve Yurtiçinde Yer Değiştirme Giderleri : Güvenlik kuvvetleri nezareti altında bulunduruşlarıyla belirli yerde ikamet ve iâşe edilenlerin, sınır dışına çıkarılacak ve yurt içinde yer değiştirmeye mecbur edilecek yabancıların ve 11.6.1937 tarih ve 3236 sayılı Kanun gereğince mahkeme kararıyla başka yerlere gönderileceklerin sevk giderleri ve sevk esnasındaki iâşe giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.4.9.90 Diğer Görev Giderleri : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer görev giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.5 HİZMET ALIMLARI

03.5.1 Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler

03.5.1.01 Etüt-Proje Bilirkişi Ekspertiz Giderleri :

- Yarışma konusu olan projelere yarışma sonucunda önceden belirlenen bedelin ödül olarak ödenmesi,
- Kuruluşların kendi personeli dışındaki kişilere hazırlattıkları proje bedelleri,
- Hizmetin gerektirdiği bilirkişi, ekspertiz, jüri üyeliği ve raporör ücretleri (adli, idari ve sportif hakem kararlarına ilişkin giderler dâhil),
- Haczedilen taşınır ve taşınmaz mallar ile Hazineye intikal eden kıymetlerin değer biçme giderleri,
- Laboratuvar tahlil giderleri

bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.1.02 Araştırma ve Geliştirme Giderleri : Kuruluşların yaptıracakları araştırma, inceleme, araştırma ve geliştirmeye yönelik etüt ve proje hizmetlerinin gerektirdiği ve sözleşme kapsamında yer alan her türlü giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.1.03 Bilgisayar Hizmeti Alımları : Kurumların bilgi işlemle ilgili yazılım, donanım, işletme gibi her türlü ihtiyacının bir bütün olarak hizmet sözleşmesi ile karşılanması halinde ödenecek tutarlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.1.04 Müteahhitlik Hizmetleri : *Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerden, hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının asansör, kalorifer gibi tesisatın işletilmesi ile ilgili mevzuatına göre kurumlarınca üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi uygun görülen işlere ilişkin giderler bu bölüme kaydedilecektir.*

Öte yandan, sadece yemeğe ilişkin servis hizmetinin ihale suretiyle temin edilmesi durumunda söz konusu ödemelerin bu ekonomik koda kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak, yemeğe ilişkin yiyecek maddelerinin; pişirme, dağıtım ve servis gibi ihtiyaçlardan tamamı veya bir kısmı ile birlikte ihale suretiyle temini durumunda buna ilişkin ödemeleri “03.2.4.01– Yiyecek alımları” ekonomik koduna gider kaydedilmesi gerekmektedir.

03.5.1.05 Harita Yapım ve Alım Giderleri : Harita yaptırılması ve satın alınmasının gerektirdiği giderler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.1.06 Enformasyon ve Raporlama Giderleri : Kuruluşların yapacakları veya yaptıracakları araştırma, inceleme, geliştirme amaçlı projeler ile kurum hizmetleriyle ilgili olarak düzenlenecek anketler için önceden yapılması gereken ön araştırma, bilgi toplama, danışmanlık hizmetleri ile anket sonuçlarının yorumlanması, değerlendirilmesi, öneriler getirilmesine yönelik raporların hazırlanmasına ilişkin hizmetlerin gerektirdiği ve sözleşme kapsamında yer alan her türlü giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.1.07 Danışma Yönetim ve İşletim Giderleri : Devlete ait dış temsilcilik binalarının yönetim ve işletilmesi mahalli örf ve adetler gereğince uzman firma veya kişilere verildiği

takdirde, sözleşmeler gereğince yapılacak ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.1.08 Temizlik Hizmeti Alım Giderleri: Yardımcı hizmetler sınıfına dâhil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının temizlenmesi işlerinin ilgili mevzuatına göre kurumlarınca üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi halinde, bunlara ilişkin giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.1.09 Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri: Kurumların güvenlik ve koruma hizmetlerinin ilgili mevzuatına göre kurumlarınca üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi halinde bunlara ilişkin giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.1.90 Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler :

- Millî Savunma Bakanlığına bağlı akaryakıt ikmal ve NATO POL tesisleri İşletme Başkanlığına, NATO petrol boru hattının işletme ve bakımı ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin akaryakıt ve madeni yağ sevkiyatı hizmeti karşılığında yapılacak ödemeler,
- İhale yolu ile yapılan tarımsal mücadele işleri ile ilgili her türlü giderler,
- Devlete ait gemilerin müşavir firma ve kişilerce işletilmesi ile ilgili giderler
- Yukarıda sayılan gruplara girmeyen müşavir firma ve kişilere ödemeler.

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.2 Haberleşme Giderleri

03.5.2.01 Posta ve Telgraf Giderleri :

- Posta-telgraf ücretleri ve bunlara ilişkin giderler,
- Posta yoluyla gönderilebilecek evrakın kargo yoluyla gönderilmesine ilişkin giderler.

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.2.02 Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri : Sabit veya mobil telefonların abone giderleri, tesis, nakil ve kullanım bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir. İnternetin bağlı olduğu telefon hatlarının kullanımı karşılığında (ADSL hatları kullanımı dâhil) Telekom'a ve diğer şirketlere ödenen ücretler de bu ekonomik koda gider kaydedilecektir.

03.5.2.03 Bilgiye Abonelik Giderleri : Haber alınması karşılığında Anadolu Ajansına veya diğer haber ajanslarına ödenecek ücretler, Resmi Gazeteye vb. dokümana elektronik ortamda abonelik bedelleri gibi bilgiye abonelik karşılığı ödenecek ücretler ile internet servis sağlayıcılara abonelik karşılığı ödenen ücretler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.2.04 Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri : Telefon kullanım bedelleri dışında kalan telsiz gibi haberleşme cihazları için ödenecek ruhsat ve kullanım bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.2.05 Uydu Haberleşme Giderleri : Uydu haberleşmesine ilişkin abonelik ve kullanım ücretleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.2.06 Hat Kira Giderleri : Turpak Hattı ve Telekom gibi servis sağlayıcılarından alınan özel devrelere ilişkin hatların (kablo TV dâhil) tesis ve kira bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.2.90 Diğer Haberleşme Giderleri : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen haberleşme giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.3 Taşıma Giderleri

03.5.3.01 Taşımaya İlişkin Beslenme, Barındırma Giderleri :

- Diğer tertiplerin esas giderlerine ilişkin olarak ödenenler dışındaki taşımaya ilişkin konaklama, barındırma, beslenme giderleri,
- Erbaş ve erler ile askeri öğrencilerden hava değişimi alanlarla, muayeneye sevk ve gerektiğinde tekrar memleketine gönderilenlere, celp ve terhis yapılanlara, kurye, kurs ve geçici görev ile görevlendirilenlere yerel rayice göre verilecek konaklama ücretleri,
- Kıta intikallerinde konaklama, barındırma giderleri,
- Kaçak eşya ve hayvanların bakım ve koruma giderleri,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.3.02 Yolcu Taşıma Giderleri :

- Diğer tertiplerin esas giderlerine ilişkin olarak ödenenler dışındaki yolcu taşıma giderleri,
- Yolcu taşımayla ilgili olarak ödenecek liman giderleri,
- Erbaş ve erler ile askeri öğrencilerden hava değişimi alanlarla, muayeneye sevk ve gerektiğinde tekrar memleketine gönderilenlere, celp ve terhis yapılanlara, kurye, kurs ve geçici görev ile görevlendirilenlere verilecek nakil ücretleri,
- Askeri ceza ve tutukevlerinden perakende olarak tahliye edilen er ve erbaşların kıtalarına sevk edilmesine ilişkin vasıta ücretleri,
- Kıta intikallerine ilişkin yolcu nakil giderleri,
- Yoksul, hasta, cüzamlı ve akıl hastalarının yol paraları,
- Şehir içinde dağıtıcı olarak görevlendirilenlere verilecek seyahat kartları da dâhil olmak üzere şehir içi otobüs ücretleri,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.3.03 Yük Taşıma Giderleri :

- Diğer tertiplerin esas giderlerine ilişkin olarak ödenenler dışındaki yük ve eşya taşıma giderleri,
- Yük taşımaya ilişkin olarak ödenen tahmil, tahliye, ardiye, kanal ve liman giderleri,
- Kıta intikallerine ilişkin yük ve eşya taşıma giderleri,
- Kaçak eşya ve hayvanların taşıma giderleri,
- Para taşıma giderleri.

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.3.04 Geçiş Ücretleri : Yolcu veya yük taşımaya ilişkin olarak ödenecek olan otoyol, köprü gibi geçiş ücretleri ile bunlara ait otomatik geçiş sağlayan cihazların alım giderleri ile uçakların uluslar arası geçiş ücretleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.3.90 Diğer Taşıma Giderleri : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen taşıma giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.4 Tarifeye Bağlı Ödemeler

03.5.4.01 İlan Giderleri : Mahkeme ilan bedelleri de dâhil olmak üzere her türlü ilan ve

reklam giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir. (Kamu İhale Kurumuna ödenecek olan kamu ihale bülteni bedelleri ise 03.2.1.03 koduna gider kaydedilecektir.)

03.5.4.02 Sigorta Giderleri : Diğer harcama kalemlerinin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen sigorta giderleri dışında Devlet mallarının sigorta edilmemesi esastır. Ancak;

- Yanıcı ve patlayıcı maddelerin, ilaçların, gemilerin, uçakların ve bunlara ait depolama yerlerinin sigorta giderleri,

- Dış ülkelerdeki Devlete ait temsilcilik binaları ile Devlete ait eşyanın ve kira ile tutulan bina için yapılan kontratta sigorta zorunluluğu varsa kiralık binanın, Türk mülkiyetinde olan veya kira ile tutulan yerlerde organizatör şirket tarafından sigorta zorunluluğu konulmuşsa söz konusu yerlerin sigorta giderleri,

- Dış kuruluşlarla ilgili olarak taşıt sigortası (misyon şefinin uygun gördüğü hallerde tam kasko),

- Belgelerine göre ayrılması mümkün olmayan sigorta giderleri,

- Taşıtların zorunlu mali sorumluluk sigortası giderleri,

- İlgili mevzuatı gereği sigortalanması zorunluluğu bulunan bina, taşıt, malzeme vb. sigorta giderleri,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.4.03 Komisyon Giderleri: İlgili mevzuatına göre ödenecek komisyon ücretleri ile buna ilişkin diğer giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.4.90 Diğer Tarifeye Bağlı Ödemeler : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen tarifeye bağlı ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.5 Kiralar

03.5.5.01 Dayanıklı Mal ve Malzeme Kiralaması Giderleri : Taşıtlar ve iş makineleri dışında kalan (bilgisayar ve donanımları dışındaki büro makineleri gibi) dayanıklı mal, malzeme, alet-edevat, makine ve teçhizat için ödenecek olan kira bedelleri ile sözleşmeleri gereğince kira ile birlikte ödenecek diğer giderler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.5.02 Taşıt Kiralaması Giderleri : Binek veya taşıma amaçlı olduğuna bakılmaksızın 237 sayılı Kanuna tabi taşıtlara ödenecek kira bedelleri ile sözleşmeleri gereğince kira ile birlikte ödenecek diğer giderler bu bölüme gider kaydedilecektir.(Kamu personelinin işe geliş-gidişlerini sağlamak üzere üçüncü şahıslardan temin edilen servis araçları için sözleşmeleri karşılığında ödenen tutarlar bu bölümde yer almayacaktır.)

03.5.5.03 İş Makinesi Kiralaması Giderleri : 237 sayılı Kanuna tabi olmayan dozer, kepçe, ekskavator, traktör gibi iş makinelerinin kira bedelleri ile sözleşmeleri gereğince kira ile birlikte ödenecek diğer giderler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.5.04 Canlı Hayvan Kiralaması Giderleri : Hangi amaçla olursa olsun canlı hayvan kira bedelleri ile sözleşmeleri gereğince kira ile birlikte ödenecek diğer giderler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.5.05 Hizmet Binası Kiralama Giderleri :

- Hizmete ait taşınmaz malların kira bedelleri ve kira ile birlikte ödenecek olan ayrılamayan müşterek masraflar,

- Kiralanacak hizmet binaları için verilecek komisyon, tellaliye, vergi ve resimler,

- 237 sayılı Taşıt Kanunu ve ekleri gereğince makamlarına otomobil tahsis edilenlerin

hizmet binalarına bitişik veya civarındaki garaj kiralari,

- Dış kuruluşlar için kiralanacak binalarda yerel geleneklere göre devir, tazminat ve garanti bedeli gibi ödemeler,

bu bölüme gider kaydedilecektir

03.5.5.06 Lojman Kiralama Giderleri :

- Kamu Konutları Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde karşılanacak kira bedelleri,
- 3713 sayılı Kanun gereği hak sahiplerine kiralanın konutlar için ödenen kira bedelleri,

- Ev sahibi tarafından yaptırılıp da kira bedellerine eklenen onarım bedelleri,
- 237 sayılı Taşıt Kanunu ve ekleri gereğince makamlarına otomobil tahsis edilenlerin lojmanlarına bitişik veya civarındaki garaj kiralari,

- Amerikan Askeri Heyeti Başkanı ile Kara, Hava, Deniz Grup Başkanlarının ikametleri için Milli Savunma Bakanlığınca mobilyalı ve mobilyasız olarak kiralanacak binalar ve bunların sözleşmeleri gereğince ödenecek diğer giderleri,

- İlgili kanunlarda değişiklik yapıncaya kadar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi olup yurt dışı kadrolara sürekli görevle atanan personel tarafından kiralanın konutların kira bedelinin bütçe Kanuna bağlı (E) cetvelinde belirlenen usuller çerçevesinde ödenecek miktarı,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.5.07 Arsa ve Arazi Kiralaması Giderleri : Arsa ve arazi kiralamaları ile sözleşmeleri gereğince ödenecek diğer giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.5.08 Yüzer Taşıt Kiralaması Giderleri : Kamu hizmetlerinin yürütülmesinde ihtiyaç duyulan veya mevzuatın izin verdiği diğer hallerde kiralanacak olan her türlü yüzer taşıtın kira bedelleri ile sözleşmeleri gereğince ödenecek diğer giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.5.09 Hava Taşıtı Kiralaması Giderleri : Kamu hizmetlerinin yürütülmesinde ihtiyaç duyulan veya mevzuatın izin verdiği diğer hallerde kiralanacak olan her türlü hava taşıtının kira bedelleri ile sözleşmeleri gereğince ödenecek diğer giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.5.10 Bilgisayar ve Bilgisayar Sistemleri ve Yazılımları Kiralaması Giderleri : Bilgisayar ve bilgisayar sistemleri (hardware), yazıcılar, kesintisiz güç kaynakları ile yazılım (software) kiralari bu bölüme gider 06 kaydedilecektir.

03.5.5.11 Tersane Kiralaması Giderleri : Tersane kiralamaları ile sözleşmeleri gereğince ödenecek diğer giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.5.12 Personel Servisi Kiralama Giderleri : Kamu personelinin işe geliş-gidişlerini sağlamak üzere üçüncü şahıslardan temin edilen servis araçları için sözleşmeleri karşılığında ödenen tutarlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.5.90 Diğer Kiralama Giderleri : Anten direği kirası gibi yukarıda sayılan gruplara girmeyen kira ödemeleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.6 Devlet Borçları Genel Giderleri

Devlet borcunun yürütülmesi ve yönetilmesi için yapılan kayıt ve tescil giderleri, kredi derecelendirme kuruluşlarına ödenen ücretler, avukatlık ücreti, müşavirlik ücreti, kur farkları, komisyon ödemeleri, Devlet borçlanma senetleri basım ve ilan giderleri ile benzeri nitelikteki tüm masraf ve giderler bu bölüme gider kaydedilecektir. Dördüncü düzeyde ise borçlanmanın çeşide göre bir ayrıma gidilmiştir.

03.5.7 Yargılama Giderleri

Kamu adına takibi zorunlu soruşturma, kovuşturma ve davalarda; soruşturma, kovuşturma ve re'sen takibi zorunlu dava dosyası ile ilgili yapılması gereken belgeli, tarifeli veya sarf kararı ile hükmedilmiş her türlü harcamayı kapsamaktadır.

03.5.7.01 Adli Yardım Giderleri

- Soruşturma ve kovuşturma makamlarınca verilen karar gereğince Baro tarafından görevlendirilen zorunlu müdafii ve vekil ücretleri,
- Hukuk mahkemelerince verilen karar gereğince Baro tarafından görevlendirilen vekil ücretleri,
- Yargı mercilerince adli yardım kararı verilen takiplere ilişkin diğer giderleri.
bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.7.02 Keşif Giderleri

- Soruşturma ve kovuşturma makamlarınca keşif, otopsi, ve tespit sırasında yapılan ve sarf kararında yazılan tüm zorunlu giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.7.03 Rapor ve Bilirkişi Giderleri

- Resmi ve özel kurumların keşif harici düzenledikleri bilirkişi raporu giderleri,
- Şikayetçi, mağdur, şüpheli ve sanık hakkında takip dosyasına ilişkin olarak düzenlenen sağlık kurulu raporu giderleri,
- Takibe ilişkin bilirkişi raporu almak üzere yargı bölgesi dışına sevk edilen; mağdur, şikayetçi, şüpheli, sanıklar ve bunlara refakat eden kişilerin yol, konaklama ve iâşe giderleri,
bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.7.04 Uzlaşma Giderleri

- Soruşturma ve kovuşturma aşamasında yapılan uzlaşma işlemlerinde ödenecek uzlaştırmacı giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.7.90 Diğer Yargılama Giderleri

- Kamu adına re'sen dava açılması, takip, ilamların infazı, gözetim, tahsil, teslim giderleri ile kamu adına yapılması zorunlu diğer yargılama giderleri,
- Takibe ilişkin işler sebebiyle yargı bölgesi dışına görevlendirilen memurların yol, konaklama ve iâşe giderleri,
- Soruşturma ve kovuşturma aşamasında dinlenen tanıkların giderleri.
bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.9 Diğer Hizmet Alımları

03.5.9.01 Yurtiçi Staj ve Öğrenim Giderleri :

- Yurt içi staj ve öğrenim giderleri,
- Stajla ilgili kayıt ve diğer öğrenim giderleri,
- Staj ve öğrenimle ilgili teknik ve diğer yardımlar,
- Bakanlıklara bağlı ve bakanlıklarla ilgili kurumlarda öğrencilerin yapacakları Staj

Çalışmaları Düzenleme Yönetmeliğinin 13 üncü maddesi gereğince öğrencilere yapılacak ödemeler,

bu bölüme gider kaydedilecektir

03.5.9.02 Yurtdışı Staj ve Öğrenim Giderleri :

- Yurt dışı staj ve öğrenim giderleri, teknik ve diğer yardımlar,
- İlgili mevzuatına göre eğitim amacıyla yurt dışına gönderilenlere yapılacak yurt dışı öğrenimle ilgili giderler,
- İlgili mevzuatına göre eğitim amacıyla yurt dışına gönderilenlerin yurtdışında yaptırmak zorunda oldukları sağlık sigortası giderleri,
- İlgili mevzuatına göre, lisansüstü eğitim amacıyla yurt dışına gönderilenlerin yurt dışında katıldıkları zorunlu yabancı dil kursları için bütçe Kanununa ekli (E) cetvelinde belirlenen esaslar çerçevesinde ödenecek yabancı dil kursu giderleri,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.9.03 Kurslara Katılma ve Eğitim Giderleri : Bütçe Kanununa ekli (E) cetvelinde belirlenen esaslar çerçevesinde;

- Bilimsel nitelikli toplantılara katılmaları kurumlarınca gerekli görülenlerin katılma giderleri,
- Kurum personelinin, unvanı ve gördüğü hizmet ile doğrudan ilgisi bulunan kurslara katılmasına ilişkin kurs giderleri ile aynı nitelikteki eğitimler için sözleşme gereğince ödenecek ücretler,
- Kurumların üst yönetim görevlileri ile ilgili mevzuatına göre mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınanlara, yabancı dil kursuna katılmaları halinde ödenecek kurs ve ders ücretleri,
- Mesleki eğitim ve uzmanlık programlarına devam için ön koşul olan yabancı dil kursları için ödenecek ders ücretleri,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.9.04 Öğretim Üyesi Yetiştirme Projesi Giderleri : Gelişmekte olan üniversitelerdeki araştırma görevlilerinin, gelişmiş üniversitelerde lisansüstü eğitimi amacıyla ilgili üniversitelere aktarılarak kullanılacak tutarlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.9.10 Lojman İşletme Maliyetlerine Katılım Giderleri: İlgili mevzuatına göre özellikle site halinde ve özel mülkiyete konu konutlarla bir arada bulunan lojmanların içinde oturan tarafından karşılanması mutad olmayan lojmanların işletmesine ilişkin genel giderleri veya boş lojmanlar için ödenen yakıt dışında kalan, ortak alanların elektrik-su giderleri, asansör bakımı, site güvenliği gibi giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.9.11 Diğer Binaların İşletme Maliyetlerine Katılım Giderleri: İlgili mevzuatına göre özellikle site halinde ve özel mülkiyete konu mülklerle bir arada bulunan hizmet binaları ile lojmanlar dışındaki diğer binaların yakıt dışında kalan, ortak alanların elektrik-su giderleri, asansör bakımı, site güvenliği gibi giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.9.90 Diğer Hizmet Alımları :

- Kadrolu doktoru ve veteriner hekimi olmayan yerlerde vizite ücretleri,
- Özel kanunları uyarınca ödenecek avukatlık ücretleri,
- Özel kanunları gereğince ödenecek fahri konsolosluklar aidat ve giderleri,
- 5018 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinde belirtilen iş ve hizmetler dışında kalan hususlarla ilgili olan haber alma giderleri,
- Hazineye intikal eden değerlerin, intikalle ilgili Kanunlarınca ödenmesi gerekli olduğu halde diğer harcama kalemlerinden karşılanmayan giderleri,
- Hükümet uygulamalarının tanıtılması amacıyla hazırlattırılan radyo ve televizyon programlarının hazırlanma ve yayınlanması için gerekli her nevi giderler,
- Tıbbi atıklar ile zararlı atıkların bertarafı ile ilgili olarak yapılacak ödemeler,
- Fikri haklar kapsamı dışında kalan tercüme işleri için yapılacak ödemeler,
- Dış kuruluşlarca yerel personele teamüle göre yapılacak ücret dışı ödemeler,

ile hizmetin gerektirdiği hallerde zaman ve yer aciliyeti dolayısıyla mahallen temin olunan;

- Gelenekleri ve usullerine göre çalıştırılmalarında zorunluluk duyulan çevirmen, mihmandar, sunucu ve yardımcılarının ücret, bedel veya hak edişleri ve benzeri ödemeleri,
- Sportif oyunlarla, okullarda yürütülen eğitsel kol faaliyetlerinde (müzik, resim, maket, dans vb.) görev alan kadro dışı sivil eğitmen ücretleri ile yarışmaların yapılacağı yerlerin yönetim ve işletmelerinde kullanılacak personele bu müsabakalar için ödenen ücret, bedel ve hak edişler,
- Yurt içinde ve yurt dışında yapılacak her türlü sportif oyunlar ile yarışmalar ve bunların hazırlık çalışmalarına ve kamplarına katılacak hakem, antrenör, masör, doktor, gözlemci, saha komiseri ve yöneticiler ile bunların yardımcılarının, sporcuların, işçilerin ilgili Bakanlar Kurulu Kararına göre ödenecek hak edişleri ve benzeri ödemeler,
- Devlet sınır işaretleri giderleri,
- Baca, fosseptik temizliği, elektrik ve su tesisatı yaptırma, hamam, çeşitli hububat kırma, ekmek pişirme, kalaylama, yatak atma, çayır biçme ücretleri ile mera, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik bakım ücretleri ve bunlar gibi çeşitli hizmet alımları,
- Yapım-onarım işinden bağımsız olarak gerçekleştirilen yıkım işleriyle ilgili olarak yapılan ödemeler,
- Yukarıda sayılanlar dışında kalan diğer hizmet alımları,

bu bölüme kaydedilecektir.

03.6 TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ

03.6.1 Temsil Giderleri

03.6.1.01 Temsil, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri :

- Makam sahibi veya yetkili kıldığı amirlerin takdiri esas olmak suretiyle; görevle ilgili temsilin gerektirdiği her türlü giderler ile cenaze törenleri için satın alınacak çiçek bedelleri ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflardan kiralanan madeni çelenklerin kira bedelleri,
- Yabancı temsilciler ve konukların geleneklere ve davetin şümülüne göre ağırılama,

konutlama ve bu işlerle ilgili hazırlıkların gerektirdiği giderlerle, verilecek ziyafet, hediye, çiçek, bahşiş, taşıma giderleri ile ziyafetlerin gerektirdiği giderler,

- Dışişlerinde, icabında yetkililerin eşleri tarafından, gelecek resmi yabancı konuklara verilecek ziyafet giderleri,

- Protokol Genel Müdürlüğünce yabancı konuklar için hazırlanan programlar gereğince yapılan törenin gerektirdiği giderler ve bunlarda görev alanlara verilecek kumanyalar, konukların yurdumuzda hizmetlerine verilenlerle, korunmaları için görevlendirilenlere yapılacak giderler,

- Devlet ricalinin dış ülkelere götürecekleri ve gönderecekleri hediyeler ile bunların yollanması ile ilgili giderler.

- Konukların ikametlerine ayrılacak köşk ve sarayların gerekli görülecek onarım, döşeme ve diğer giderleri ile yabancı konukların oturma ve ağırlanmasına ayrılacak köşk ve bunların kira bedelleri,

- Ulusal gün ve bayramlarda yapılmakta olan benzeri törenlere ilişkin giderler, Dumlupınar, Çanakkale, Zafer Bayramı ve benzeri anma törenleri ile Silahlı Kuvvetler açılış ve sancak devir teslim törenleri ile üniversitelerin açılış törenlerinin gerektirdiği giderler,

- Makamın gerektirdiği temsil, ağırlama, tören giderleri dışında kalan ve yine temsil amaçlı olmak üzere, spor faaliyetlerine, kısa süreli kongre, konferans ve seminer gibi toplantılara ilişkin karşılama, ağırlama ve organizasyon giderleri,

- Temsil amaçlı fuarlarla ilgili olmak üzere ve başka ekonomik kodlardan karşılanması mümkün olmayan yolluk, kira gibi diğer giderler,

- Yurtdışından ülkemize davet edilen sanatçı ve toplulukların yol parası, konuklama, kaşe vb. giderler,

- Yukarıda sayılanların dışında kalan temsil, ağırlama, tören, fuar, organizasyon giderleri,

bu bölüme kaydedilecektir.

03.6.2 Tanıtma Giderleri

03.6.2.01 Tanıtma, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri :

- Yurdumuza çağrılmalarında yarar umulan yabancılar ile yabancı basın, radyo ve televizyon organları heyet ve mensuplarının yurt içindeki ağırlama, konutlama ve gezi giderleri ile zaruri görüldüğü takdirde geliş ve dönüş bilet ücretleri,

- Yıllık programların ve bütçelerin koordinasyon, uygulama ve izlenmesi ile ilgili alım ve giderleri ile bütçe hazırlama sürecinde yapılacak tanıtma ve ikram giderleri; plan, program ve bütçelerin ulusal çap ve seviyede tanıtılması ile ilgili her türlü basın, yayın, baskı, konferans, broşür, radyo, televizyon, film, fotoğraf, vesair araç ve malzeme giderleri,

- Ekonomik ağırlıklı tanıtım faaliyetleri çerçevesinde ticaret heyeti, alım heyeti ve ihraç ürünlerinin tanıtım hizmetleri ile ilgili yurtiçinde ve yurtdışında yapılacak organizasyonlara ilişkin tanıtma giderleri (yolluklar hariç),

- Ülkemizin yatırım imkanlarının yabancılarla tanıtılması ve doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının artırılmasını sağlamak amacıyla yurt içi ve yurt dışında yapılacak toplantı, seminer, konferans vb. organizasyonlar ve bunlara ilişkin baskı, yayın, broşür vb. araç, gereç ve malzeme giderleri, ağırlama, konaklama ve bu işlemle ilgili hazırlıkların gerektirdiği her türlü giderler (yolluklar hariç),

- Makamın gerektirdiği temsil, ağırlama, tören giderleri dışında kalan ve tanıtma amaçlı olmak üzere, kısa süreli kongre, konferans ve seminer gibi toplantılara ilişkin karşılama, ağırlama ve organizasyon giderleri ile tanıtımaya yönelik reklam giderleri,

- Tanıtma amaçlı fuarlarla ilgili olmak üzere ve başka ekonomik kodlardan karşılanması mümkün olmayan yolluk, kira gibi diğer giderler,

- Yurt dışında turizm ve ihracat imkanlarının artırılması amacıyla halkla ilişkiler ve pazarlama firmalarına, uzmanlarına ve bu işlerle uğraşan kuruluşlara verecekleri hizmetler karşılığı yapılacak ödemelerle, bu konularda yaptırılacak araştırma giderleri,

- Yukarıda sayılanların dışında kalan tanıtma, ağırlama, tören, fuar, organizasyon giderleri,

bu bölüme kaydedilecektir.

03.7 MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ

Bu grupta yer alacak olan alım, bakım ve onarım giderleri aynı zamanda sermaye giderlerinin altında da yer almaktadır. Her iki grupta yer alan mallar bir yıldan fazla ömürlü olmakla birlikte bu grubu sermaye giderlerinden ayıran özellik alım veya bakım bedelleridir. İşleme konu alım veya onarım değerleri her yıl bütçe kanunuyla belirlenecek tutarın altında kalanlar bu bölümde, söz konusu tutarın üstünde olanlar ise sermaye bölümünde sınıflandırılacaklardır.

03.7.1 Menkul Mal Alım Giderleri

03.7.1.01 Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları : Tüketime yönelik mal ve malzeme alımlarının dışında kalan, bedeli her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek limiti geçmeyen ve hizmet, çalışma ve işyerinin donatımı ve döşemelerinde kullanılan eşyalar ile hizmetin çalışmanın ve işin gerektirdiği büro masası, koltuk, sandalye, sehpa, etajer, kütüphane, dosya dolabı, karteks dolabı, misafir koltuğu, bilgisayar masası, okul sırası, çelik kasa, perde, halı, masa kalemi, çöp kutusu, mühür gibi her türlü büro malzemesi alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.7.1.02 Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları : Büro hizmetlerinde kullanılacak olan;

- Daktilo, hesap makinesi gibi her türlü düşük değerli ve basit büro makinesi alımları,
- Değeri her yıl bütçe kanunuyla belirlenecek tutarı aşmamak üzere bilgisayar, telefon, yazı makinesi, fotokopi makinesi, klima, baskı makinesi, evrak imha makinesi, laminatör cihazı ve bunların tamamlayıcı parçalarının alımları gibi çalışmaya ilişkin makine-teçhizat alımları ile gerektiğinde bunların montajı için ödenecek bedeller,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.7.1.03 Avadanlık ve Yedek Parça Alımları : Her türlü cihaz, makine ve teçhizatların herhangi bir bakım sözleşmesinden veya işinden bağımsız olarak rutin bakım-onarımlarda kullanılmak üzere, bedeline bakılmaksızın alınacak olan kriko, çekme halatı, pense, tornavida, matkap gibi avadanlık ve yedek parça alım bedelleri ile giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.7.1.04 Yangından Korunma Malzemeleri Alımları : 03.2.6.01 koduna gider kaydedilecek olan yangın tüplerinin dolun giderleri hariç olmak üzere; yangın söndürme tüpü, yangın söndürme cihazı alımları, yangın ikaz sistemi kurulması, itfaiye eri elbisesi ve müstemilatı alımı, yangınla mücadele sistemi alımı vb. yangından korunmanın gerektirdiği mal ve malzeme alımları ve her türlü giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.7.1.90 Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları : Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve diğer ekonomik kodlara dâhil olmayan hizmetin gerektirdiği dayanıklı mal ve malzeme

(alarm sistemi, elektrik sayacı, kompanzasyon sistemi, su sayacı, bekçi kontrol saati, dikiş makinesi, elektrik süpürgesi, bulaşık yıkama makinesi, çamaşır makinesi, buzdolabı, soba, sebze doğrama makinesi, kıyma makinesi, hamur yoğurma makinesi, buharlı yemek kazanı, çelik yemek kazanı, satır, kepçe, kevgir, su bardağı, yemek çatalı ve kaşığı ekmek sepeti, self servis tabağı, yemek masası, yemek sandalyesi, sürahi, bakraç, su soğutucusu, tuzluk, biberlik, battaniye, nevresim, karyola, yorgan, yastık, yatak, vb. gibi) alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.7.2 Gayri Maddi Hak Alımları

03.7.2.01 Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları : Bilgisayarlar için kullanılacak olan hazır programların satın alma ve lisans bedelleri, bu programların güncelleme ve revizeleri, özellik ve kapasite artırımı için ödenecek bedeller ile yeni program yazdırılmasına ilişkin giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.7.2.02 Fikri Hak Alımları :

- Telif, tercüme haklarının satın alma ve kiralama ücretleri,
- Patent hakları ve fikir, sanat, teknik yapıtların tercüme bedellerinin ödenmesi ve buna ilişkin diğer giderler,
- Uluslararası siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerle ilgili olarak bilim kurumlarıyla, tanınmış ilim adamları tarafından Türkçe veya yabancı dillerde doğrudan doğruya veya işbirliği halinde yapılacak yayınların masraflarına katılma giderleri,
- Olağanüstü ve zorunlu hallerde kayıtların yenilenmesi ve Türkçeleştirilmesi, inceleme, derlemeler ve kitap, basılı veya basılacak eser incelemeleri için kurum personeli dışındaki kişilere ödenecek hizmet bedelleri,
- Yukarıda sayılanların dışında kalan fikri hak alımları,

bu bölüme kaydedilecektir.

03.7.2.90 Diğer Gayri Maddi Hak Alımları : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer gayri maddi hak alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.7.3 Bakım ve Onarım Giderleri : Taşınır mallarla ilgili olarak, bunların ekonomik ömürlerini ve değerlerini arttırmaya yönelik yenileme amaçlı bakım-onarımlar dışında kalan ve doğrudan işletmeye yönelik rutin olarak yapılması gereken bakım ve onarımlar ve bu bakım onarımlarda kullanılacak olan yedek parça alım giderleri (parasal limitlere bakılmaksızın) bu grupta yer alacaktır. Bunlardan bazıları bütçe kanunlarıyla belirlenen limitler ile sınırlı olacak ve bu limitleri geçmeyenler bu bölümde gider kaydedilecek iken limitleri geçen tutarlardaki bakım-onarımlar “sermaye” bölümüne gider kaydedilecektir.

03.7.3.01 Tefrişat Bakım ve Onarım Giderleri : Çalışma masası, çalışma koltuğu, sandalye, etajer, sehpa, kütüphane ve dolap gibi tefrişatın bakım ve onarımlarına ait (yedek parça alımları dâhil) giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.7.3.02 Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri : 237 sayılı Kanuna tabi taşıtlar ile iş makinelerinin dışında kalan;

- Makine, teçhizat ve demirbaşın (tefrişat hariç) her yıl bütçe kanunu ile belirlenecek tutarı aşmayan bakım, onarımı için verilecek işçilik ücretleri ile bakım ve onarım malzemeleri ve yedek parça alımları.
- Bedeline bakılmaksızın, gerektiğinde sözleşme ile teknik müesseselerine ödenecek rutin bakım ve onarım giderleri ile bunlara ilişkin diğer giderler,

bu bölüme kaydedilecektir

03.7.3.03 Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri : İş makineleri dışında kalan ve 237 sayılı Kanuna tabi olan taşıtların bakım ve onarımı için verilecek işçilik ücretleri ile bakım ve onarım malzemeleri ve yedek parçaları (lastik alımları dâhil) ile ilgili giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.7.3.04 İş Makinesi Onarım Giderleri : İş makinelerinin bakım ve onarımı için verilecek işçilik ücretleri ile bakım ve onarım malzemeleri ve yedek parçaları (lastik alımları dâhil) ile ilgili giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.07.3.90 Diğer Bakım ve Onarım Giderleri : Taşınır mallarla ilgili olarak; yukarıda sayılan gruplara girmeyen ve tutarı her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek miktarı aşmayan bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8 GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ

Taşınmaz mallarla ilgili olarak, bunların ekonomik ömürlerini ve değerlerini artırmaya yönelik yenileme amaçlı bakım-onarımlar dışında kalan ve doğrudan işletmeye yönelik rutin olarak yapılması gereken bakım ve onarımlar (parasal limitlere bakılmaksızın) bu grupta yer alacaktır. Ayrıca, taşınmaz malların bakım-onarımının gerektirdiği yıkım ve enkaz temizleme işleri de bu kapsamda değerlendirilecektir.

Bunlardan bazıları bütçe kanunlarıyla belirlenen limitler ile sınırlı olacak ve bu limitleri geçmeyenler bu bölüme gider kaydedilecek iken limitleri geçen tutarlardaki bakım-onarımlar “sermaye” bölümüne gider kaydedilecektir. Bu bölüm, taşınmaz malın kullanım amacına göre kendi içinde alt bölümlere ayrılarak sınıflandırılmıştır.

03.8.1 Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri

03.8.1.01 Büro Bakım ve Onarımı Giderleri :

- Mülkiyeti veya intifai bedelsiz olarak Devlete ait olan taşınmaz mallardan büro olarak kullanılanlar (Mazbut vakıflara ait akar ve hayrat binalar dâhil) ve aynı amaçlarla Devlet dairelerince kiralanmış binalar ile taşınmaz mallarda hizmetin gerektirdiği ve kiralaayan tarafından karşılanması mutad olmayan ve her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek olan tutarı geçmeyen zaruri küçük onarımlar,

- Sözü edilen taşınmaz malların her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek olan tutarı geçmeyen ayrı veya birlikte yapılacak kanalizasyon, boya ve badana, çatı ve asansör onarımları,

- Mevcut elektrik, su, doğalgaz ve ısıtma tesisatının tevsi, bakım onarımları,

- Telefon, havalandırma ve klima gibi tesislerin (telefon santralı hariç) tevsiinin gerektirdiği bina tadil ve onarımları,

- Noter senedi ile kullanma hakkı bedelsiz olarak Devlete verilen taşınmaz mallardan büro olarak kullanılacak olanlar için, kullanım hakkı süresince getirebileceği kira bedeli kadar yapılacak onarımlar,

bu bölüme gider kaydedilecektir.

Yurt içi ve yurt dışındaki şehitliklerin her türlü onarım, bakım, idame, tertip ve tanzimi bu bölüme değil, 03.9.3.02 koduna gider kaydedilecektir.

03.8.1.02 Okul Bakım ve Onarımı Giderleri : Okul ve okul müstemilatı olarak kullanılan spor salonu gibi binaların yukarıda 03.8.1.01 bölümünde sayılan nitelikte bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.1.03 Hastane Bakım ve Onarımı Giderleri : Hastane, dispanser, sağlık ocağı gibi sağlık kuruluşlarının hizmet verdiği binalar ile bunların müstemilatı olarak kullanılan binaların yukarıda 03.8.1.01 bölümünde sayılan nitelikte bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.1.04 Atölye ve Tesis Binaları Bakım ve Onarımı Giderleri : Devlet dairelerince atölye, tamirhane, kademe gibi amaçlarla kullanılan binaların 03.8.1.01 bölümünde sayılan nitelikte bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.1.90 Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen hizmet binalarının 03.8.1.01 bölümünde sayılan nitelikte bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.2 Lojman Bakım ve Onarımı Giderleri

03.8.2.01 Lojman Bakım ve Onarımı Giderleri : Mülkiyeti Devlete ait olsun veya olmasın, lojman olarak kullanılan binaların her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek olan tutarı geçmeyen bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.3 Sosyal Tesis Bakım ve Onarımı Giderleri

03.8.3.01 Sosyal Tesis Bakım ve Onarımı Giderleri : Mülkiyeti Devlete ait olan ve sosyal tesis olarak kullanılan binaların (bütçe kanunlarında yer verilen özel hükümler saklı kalmak kaydıyla) her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek olan tutarı geçmeyen bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.4 Gemi Bakım ve Onarımı Giderleri

03.8.4.01 Gemi Bakım ve Onarımı Giderleri : Mülkiyeti Devlete ait olan ve gemi siciline kayıtlı yüzer taşıtların her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek olan tutarı geçmeyen bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.5 Tersane Bakım ve Onarımı Giderleri

03.8.5.01 Tersane Bakım ve Onarımı Giderleri: Mülkiyeti Devlete ait olan sabit tersanelerin her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek olan tutarı geçmeyen bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.5.02 Yüzer Tersane Bakım ve Onarımı Giderleri : Mülkiyeti Devlete ait olan yüzer tersanelerin her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek olan tutarı geçmeyen bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.6 Yol Bakım ve Onarımı Giderleri

03.8.6.01 Yol Bakım ve Onarımı Giderleri : Bedeline bakılmaksızın otoyolların, Devlet il yollarının, köy yollarının, bağlantı yollarının, turistik yolların, kurumların hizmet yerleri içinde kalan yolların (yerleşke içi yollar gibi) sermaye nitelikli olmayan ve rutin bakım ve onarım programları çerçevesinde yapılan bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.8.9 Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri

03.8.9.01 Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri : Taşınmaz mallarla ilgili olarak, yukarıda sayılan gruplara girmeyen ve tutarı her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek miktarı aşmayan bakım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.9 TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin (c) bendi kapsamında çalışanların ilaç ve tedavi giderleri ile ilgili kanunları gereğince kurumlarınca karşılananlar hariç olmak üzere cenaze giderlerine ilişkin ödemeler Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılacağından idareler söz konusu Kanunda belirtilen istisnai haller dışında 2009, 2010 ve 2011 yılları için çalışanların ilaç ve tedavi giderleri ile cenaze giderlerini karşılamak amacıyla ödenek teklif etmeyeceklerdir. Bu amaçla, ihtiyaç duyulan ödenekler birinci düzeyde "02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" ekonomik kodundan teklif edilecektir.

Söz konusu Kanun hükümleri çerçevesinde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenecek olan ilaç ve tedavi giderleri dışında kalan ve merkezi yönetim bütçesi kapsamında kurumlarca ödenmesine devam edilecek olan (tutuklu ve yükümlülerle er ve erbaşların ilaç ve tedavi giderleri gibi) giderler ile çalışanlar dışında kalanların ilgili mevzuatına göre ödenmesi gereken cenaze giderleri ve mezar ve şehitlik yapım ve bakım giderleri bu bölümde sınıflandırılacaktır.

03.9.3 Cenaze Giderleri

03.9.3.01 Cenaze Giderleri : İlgili mevzuata göre ödenecek cenaze giderleri.

03.9.3.02 Mezar ve Şehitlik Yapım ve Bakım Giderleri :

- Şehit olan Silahlı Kuvvetler personeli için 211 sayılı Kanun gereğince mezar ve şehitlik yaptırma giderleri,
- Yurt dışındaki temsilciliklerimizde ve konsolosluklarımızda görevli olup, teröristlerce şehit edilen memurlar için ülkemizde yaptırılan mezarların yaptırma giderleri,
- 2330 sayılı Kanuna göre şehit aylığı bağlanan Emniyet teşkilatı personelinin mezar yaptırma giderleri,
- Yurt içi ve yurt dışındaki şehitliklerin her türlü onarım, bakım, idame, tertip ve tanzimi.

03.9.6 Milletvekili Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri

03.9.6.01 Milletvekili Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri : İlgili mevzuatına göre Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin tedavisi için tedavi kurumlarına yapılan ödemeler ile tedavide kullanılan sağlık malzemelerinin alımına ilişkin harcamalar bu bölüme gider kaydedilecektir. Ancak, yasama organı üyeliği ile açıktan atandığı bakanlık görevi sona erenlerin, ölenlerin, dul ve yetimlerinin tedavisi için tedavi kurumlarına yapılan ödemeler ile tedavide kullanılan sağlık malzemelerinin alımına ilişkin harcamalar ise cari transferler bölümünde sınıflandırılacaktır.

03.9.7 Milletvekili İlaç Giderleri

03.9.7.01 Milletvekili İlaç Giderleri : İlgili mevzuatına göre Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin kullandıkları ilaçlar için, anlaşma yapılan eczanelere yapılacak ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir. Ancak, yasama organı üyeliği ile açıktan atandığı bakanlık görevi sona erenlerin, ölenlerin, dul ve yetimlerinin kullandıkları ilaçlar için, anlaşma yapılan eczanelere yapılacak harcamalar ise cari transferler bölümünde sınıflandırılacaktır.

03.9.8 Diğer Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri

Kamu personeli ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kimselerin dışında kalan ve ilgili mevzuatına göre tedavileri Devlet tarafından sağlananların tedavi ve sağlık malzemesi giderleri bu bölümde yer alacaktır.

03.9.8.01 Öğrenci Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri: Öğrenimleri nedeniyle Türkiye’de bulunan yabancı uyruklu öğrencilerden Türkiye’de yerleşik olma hali bir yılı doldurmayanların tedavi ve sağlık malzemesi giderleri bu gider koduna kaydedilecektir.

03.9.8.02 Er ve Erbaş Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri : Er ve erbaşların tedavileri için tedavi kurumlarına yapılan ödemeler ile tedavide kullanılan sağlık malzemelerinin alımına ilişkin giderler.

03.9.8.03 Tutuklu ve Hükümlülerin Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri : Tutuklu ve hükümlülerin tedavileri için tedavi kurumlarına yapılan ödemeler ile tedavide kullanılan sağlık malzemelerinin alımına ilişkin giderler.

03.9.8.05 Emeklilerin Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri

Sosyal Güvenlik Kurumu kapsamındaki emeklilerin tedavi ve sağlık malzemesi giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

03.9.8.90 Diğer Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen; işçilerin periyodik portör muayeneleri için yapılan ödemeler ile ilgili mevzuatı gereğince sağlık giderleri karşılananların tedavi giderleri ve tedavide kullanılan sağlık malzemelerinin alımına ilişkin giderler.

03.9.9 Diğer İlaç Giderleri

03.9.9.01 Öğrenci İlaç Giderleri: Öğrenimleri nedeniyle Türkiye’de bulunan yabancı uyruklu öğrencilerden Türkiye’de yerleşik olma hali bir yılı doldurmayanların ilaç giderleri bu gider koduna kaydedilecektir.

03.9.9.02 Er ve Erbaş İlaç Giderleri : Er ve erbaşların kullandıkları ilaçlar için yapılacak ödemeler.

03.9.9.03 Tutuklu ve Hükümlülerin İlaç Giderleri: Tutuklu ve hükümlülerin kullandıkları ilaçlar için ödemeler.

03.9.9.90 Diğer İlaç Giderleri : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen ve ilgili mevzuatı gereğince sağlık giderleri karşılananların kullandıkları ilaçlar için yapılacak ödemeler.

04- FAİZ GİDERLERİ

Faiz, ödünç alınan paranın kullanımı karşılığında yapılan ödeme olarak tanımlanır. Bu itibarla, faiz ödemeleri finansman bölümünde sınıflandırılan borç alınan paranın anapara geri ödemesinden ve borçlanma için ödenen komisyon ve ihraç giderlerinden ayrılır.

Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Devlet nam ve hesabına ₺TL veya dövize endeksli olarak yapılan iç borçlanmalar ile yine Devlet adına Hazine Müsteşarlığı'nca dış finansman sağlayan yabancı ülkeler, ülkelerce oluşturulan birlikler, resmi finansman fonları, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar ile uluslararası sermaye ve finansman piyasalarında faaliyet gösteren yatırım bankaları da dâhil olmak üzere bankalar, alıcı veya satıcı kredisi sağlayan kuruluşlar ile firmalardan sağlanan borçlanmalar karşılığında oluşan faiz giderleri ve peşin ödenen faiz anlamında olan iskonto giderleri bu kategoride izlenir.

Devlet borçlarına ilişkin faiz ödemeleri (iskonto giderleri dâhil) bu bölümde yer alacaktır. Borçlanmaya ilişkin olarak ödenen komisyon ve ihraç giderleri ise mal ve hizmet alımları kapsamında 03.5.6 bölümünde gösterilecek olup, bu ödemeler sadece Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alacaktır.

Faiz, dönemler içerisinde sürekli olarak birikmekle birlikte, ödendiği zaman bütçeye gider olarak yazılmalıdır. Faizin önceden düşüldüğü iskontolu işlemlerde faiz, ihraç fiyatı ile geri ödeme fiyatı arasındaki farktır. Bu kategori, Devletin garantör veya kefil olarak başkalarının ödenmemiş borçları üzerinden ödediği faizi kapsamaz. Böyle bir ödeme, Devletin ödünç verme işlemi olarak sınıflandırılır.

Başkalarının faiz giderlerini ödemelerine yardımcı olmak için Devlet tarafından başkalarına karşılıksız olarak yapılan ödemeler (transferler) bu bölümde değil, cari transferler bölümünde sınıflandırılmalıdır.

Bu ödemeler, sadece Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alacağından detay açıklamalara girilmeden başlıklar halinde sıralanmakla yetinilecektir.

04.1 KAMU KURUMLARINA ÖDENEN İÇ BORÇ FAİZ GİDERLERİ

İhracı karşılığında nakit imkanı sağlamayan Özel Tertip Devlet İç Borçlanma senetleridir. Devletin diğer kademelerine yapılan faiz ödemeleri faizi ödeyen kamu birimi için harcama olarak kabul edilir ancak, Devlet hesaplarının konsolidasyonunda elemine edilir.

04.1.1 Devlet Tahvili: İhraç edildikleri tarih itibarıyla bir yıl (364 gün) ve daha uzun vadeli olan ve Devlet iç borçlanma senetleri ile Devletin diğer kademelerine yapılan borçlanmalar neticesinde ödenmesi gereken faizler bu bölüme gider kaydedilecektir.

04.1.1.01 TL Cinsinden Tahvillerin Faiz Giderleri

04.1.1.02 Döviz Endeksli ve Döviz Cinsinden Tahvillerin Faiz Giderleri

04.1.2 Hazine Bonosu : İhraç edildikleri tarih itibarıyla vadeleri bir yıldan kısa olan (364 güne kadar) Devlet iç borçlanma senetleri ile Devletin diğer kademelerine yapılan borçlanmalar neticesinde ödenmesi gereken faizler bu bölüme gider kaydedilecektir.

04.1.2.01 TL Cinsinden Bonoların Faiz Giderleri

04.1.2.02 Döviz Endeksli ve Döviz Cinsinden Bonoların Faiz Giderleri

04.2 DİĞER İÇ BORÇ FAİZ GİDERLERİ

04.2.1 Devlet Tahvili : İhraç edildikleri tarih itibarıyla bir yıl (364 gün) ve daha uzun vadeli olan ve ihraç karşılığında nakit imkanı sağlayan Devlet iç borçlanma senetleri ile Devletin diğer kademeleri dışında kalan kesimlere yapılan borçlanmalar neticesinde ödenmesi gereken faizler bu bölüme gider kaydedilecektir.

04.2.1.01 TL Cinsinden Tahvillerin Faiz Giderleri

04.2.1.02 Döviz Endeksli ve Döviz Cinsinden Tahvillerin Faiz Giderleri

04.2.2 Hazine Bonosu : İhraç edildikleri tarih itibarıyla vadeleri bir yıldan kısa olan (364 güne kadar) ihraç karşılığında nakit imkanı sağlayan Devlet iç borçlanma senetleri ile Devletin diğer kademeleri dışında kalan kesimlere yapılan borçlanmalar neticesinde ödenmesi gereken faizler bu bölüme gider kaydedilecektir.

04.2.2.01 TL Cinsinden Bonoların Faiz Giderleri

04.2.2.02 Döviz Endeksli ve Döviz Cinsinden Bonoların Faiz Giderleri

04.2.9 Diğer İç Borç Faiz Giderleri: Kamu kurumları dışındaki kesimlere Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu dışındaki enstrümanlarla yapılan borçlanmalar neticesinde ödenmesi gereken faizler bu bölüme gider kaydedilecektir.

04.2.9.01 TL Cinsinden Diğer İç Borç Faiz Giderleri

04.2.9.02 Döviz Endeksli ve Döviz Cinsinden Diğer İç Borç Faiz Giderleri

04.3 DIŞ BORÇ FAİZ GİDERLERİ

Ülke içinde ikamet etmeyenlere borçlanılan tutarlar üzerinden yapılan faiz ödemeleri bu bölümde sınıflandırılacaktır. Devlet adına yabancı ülkeler, ülkelerce oluşturulan birlikler, resmi finansman fonları, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar ile uluslararası sermaye ve finansman piyasalarında faaliyet gösteren yatırım bankaları da dâhil olmak üzere bankalar, alıcı veya satıcı kredisi sağlayan kuruluşlar ile firmalardan sağlanan dış finansman için yapılan faiz ödemeleri bu başlık altında izlenecektir. III. ve IV. düzeyde ise borçlanılan döviz cinsine göre bir ayırım yapılmıştır.

04.3.1 ABD Doları Cinsinden Dış Borç Faiz Giderleri

04.3.1.01 ABD Doları Cinsinden Dış Borç Faiz Giderleri

04.3.2 Euro Cinsinden Borç Faiz Giderleri

04.3.2.01 Euro Cinsinden Borç Faiz Giderleri

04.3.3 Japon Yeni Cinsinden Dış Borç Faiz Giderleri

04.3.3.01 Japon Yeni Cinsinden Dış Borç Faiz Giderleri

04.3.9 Diğer Dış Borç Faiz Giderleri

04.3.9.01 Diğer Dış Borç Faiz Giderleri

04.4 İSKONTO GİDERLERİ

04.4.1 İç Borç İskonto Giderleri: Kuponlu olarak ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetlerinin nominal değerinin (anapara) altında bir fiyattan satılması durumunda, anaparaya esas tutar ile satış bedeli arasındaki fark olarak hesaplanan ve satış anında ortaya çıkan fark bu bölüme gider kaydedilecektir.

04.4.1.01 Devlet Tahvili İskonto Giderleri

04.4.1.02 Hazine Bonosu İskonto Giderleri

04.4.2 Dış Borç İskonto Giderleri

04.4.2.01 Dış Borç İskonto Giderleri : Uluslararası sermaye piyasalarında ihraç edilen senetlerin nominal değerinden daha düşük bir değerle satılması durumunda nominal değer ile satış değeri arasında oluşan fark bu bölüme gider kaydedilecektir.

04.5 KISA VADELİ NAKİT İŞLEMLERE AİT FAİZ GİDERLERİ

Hazine'nin kısa vadeli nakit ihtiyacını karşılamak üzere, Devlet iç borçlanma senedi çıkarmaksızın yapılan azami otuz gün vadeli borçlanmalara ilişkin faiz ödemeleri olarak tanımlanmaktadır.

04.5.1 Kısa Vadeli Nakit İşlemlere Ait Faiz Giderleri

04.5.1.01 YTL Cinsinden Kısa Vadeli Nakit İşlemlere Ait Faiz Giderleri

04.5.1.02 Döviz Cinsinden Kısa Vadeli Nakit İşlemlere Ait Faiz Giderleri

04.6 TÜREV ÜRÜN GİDERLERİ

04.6.1 İç Borç Türev Ürün Giderleri

04.6.1.01 İç Borç Türev Ürün Giderleri

04.6.2 Dış Borç Türev Ürün Giderleri

04.6.2.01 Dış Borç Türev Ürün Giderleri

05- CARİ TRANSFERLER

Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla karşılıksız olarak yapılan ödemelerdir. Aynı işlemler analitik bütçe sınıflandırmasının kapsamı dışında olduğundan aynı nitelikteki transferler bu kapsamda yer almayacaktır. Transferler nihai olarak kimin yararlandığına göre değil kime ödendiğine göre sınıflandırılmalıdır.

05.1 GÖREV ZARARLARI

Görev zararı; Devlet tarafından ilgili mevzuatı çerçevesinde, kamu teşebbüslerine, sosyal güvenlik kurumlarına, mali kurumlara, döner sermayeli işletmelere, fonlara veya diğer teşekküllere kendi mevzuatları ile verilen görevler dışında bir görev verilmesi durumunda müdahale alımları ve destekleme zararları için yapılacak ödemeler de dâhil olmak üzere, verilen bu görevin ifası sonucu oluşan ve mahrum olunan kârı da içeren zararı ifade eder.

Görev zararı olarak program bütçe uygulamasında olduğu gibi sadece KİT'lere yapılan ödemeler anlaşılacaktır. Görev zararının oluşabilmesi için şu unsurların bir arada gerçekleşmesi gerekmektedir.

- Verilen görev, kurumun kendi mevzuatıyla verilen olağan görevleri dışında ilave bir görev olmalıdır,
- Görevin ifası sonucunda bir zararın ve/veya mahrum kalınan kârın ortaya çıkması gerekir,
- Verilen görev sonucu oluşan zararın ve/veya mahrum kalınan kârın bütçeden karşılanacağı, görev verilmesine ilişkin düzenlemeyle önceden belli edilmiş olmalıdır,
- Ödemeler, karşılıksız diğer bir ifadeyle geri dönüşümsüz olmalıdır yani borç verme kategorisine girecek bir ödeme olmamalıdır.

05.1.1 Kamu Teşebbüslerine : T.C. Devlet Demiryolları, Toprak Mahsulleri Ofisi, Tekel A.Ş., Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş., Elektrik Üretim A.Ş., Elektrik İletim A.Ş., Tarım İşletmeleri, Türkiye Taşkömürü Kurumu gibi KİT'lere 233 sayılı KHK hükümleri çerçevesinde oluşacak görev zararları karşılığında yapılacak ödemeler ile Üretici Birliklerine, Tarım Kredi Kooperatiflerine ve diğer teşebbüslere kendi mevzuatları ile verilen görevler dışında bir görev verilmesi durumunda verilen bu görevin ifası sonucu oluşacak görev zararları karşılığında yapılacak ödemeleri ifade eder.

05.1.2 Sosyal Güvenlik Kurumlarına : Sosyal Güvenlik Kurumuna ve İşsizlik Sigortası Fonuna kendi mevzuatları ile verilen görevler dışında bir görev verilmesi durumunda verilen bu görevin ifası sonucu oluşacak görev zararları karşılığında yapılacak ödemeleri ifade eder.

- 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesine göre ödenecek emekli ikramiyeleri,
- 5434 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (f) bendine göre ödenecek ek karşılıklar
- 5434 sayılı Kanunun geçici 141 inci maddesine göre yapılacak ödemeler,
- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49 uncu maddesinin (f) bendine göre yapılacak ödemeler,
- 1.7.1976 tarih ve 2022 sayılı Kanuna göre yapılacak ödemeler,
- T.C. Emekli Sandığı tarafından emekli aylığı ödenmiş olmakla birlikte, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu kapsamı dışında kalan dul ve yetimlere özel kanunları gereğince yapılan aylık ödemeleri,
- Sosyal Güvenlik Kurumuna ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve kararname hükümlerine göre yapılacak görev zararı kapsamında olabilecek diğer ödemeler.

bu bölüme gider kaydedilecektir.

Bu çerçevede, örneğin 65 yaş muhtaç aylığı ödemelerinde, ödeme yapılan bu kesimden daha önce herhangi bir prim tahsilatı yapılmadığından ve sosyal Devlet yaklaşımı çerçevesinde bir ödeme yapıldığından, ödemede aracı kurum olarak Sosyal Güvenlik Kurumu görevlendirilmiş olduğundan ve ödeme sonrasında bunların karşılığı olan kaynak bütçeden Emekli Sandığına aktarıldığı için bu ödemeler "görev zararı" olarak kaydedilecektir.

Primsiz ödemeler karşılığında merkezi yönetim bütçesinden Sosyal Güvenlik Kurumuna bir ödeme yapılacaksa bu bölümde yer alacaktır.

05.1.3 Mali Kurumlara : Yukarıda belirtilen koşullar çerçevesinde oluşacak görev zararları karşılığında Ziraat Bankası'na, Kalkınma Bankası'na, Eximbank'a, Halk Bankası'na ve diğer mali kurumlara yapılacak ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

05.1.4 Döner Sermaye İşletmelerinin Açıkları : Yukarıda belirtilen koşullar çerçevesinde, döner sermaye işletmelerinin açıklarının finansmanı için yapılan ödemeler de görev zararları başlığı altında bu ekonomik koda gider kaydedilecektir.

05.1.5 Fonlara : Yukarıda belirtilen koşullar çerçevesinde, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna, İşsizlik Sigortası Fonuna ve diğer fonlara yapılan ödemeler de görev zararları başlığı altında bu ekonomik koda gider kaydedilecektir.

05.1.9 Diğer Teşekküllere : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen ve yukarıda belirtilen koşullar çerçevesinde, diğer teşekküllere yapılan ödemeler de görev zararları başlığı altında bu ekonomik koda gider kaydedilecektir.

05.2 HAZİNE YARDIMLARI

Bütçeden, karşılıksız olarak, ilgili mevzuatına göre ve kaynak aktarılan kurumların bütçe açıklarının finansmanı gibi amaçlarla özel bütçe kapsamındaki idarelere, düzenleyici ve denetleyici kurumlara, sosyal güvenlik kurumlarına, mahalli idarelere, fonlar ile diğerlerine yapılacak cari nitelikli hazine yardımlarına ilişkin ödemeler (yönetim giderlerine katılma payı dâhil) bu grupta yer alacaktır.

Hazine yardımı yapılacak olan kurumlar III. düzeyde bütçe türlerine göre gruplandırılmış ve IV.düzeyde ise her bir gruba dâhil olan kurumlar tek tek sayılmış olduğundan burada tekrar edilmeyecektir.

- 05.2.1 Genel Bütçeye Hazine Yardımları
- 05.2.2 Özel Bütçeli İdarelere Hazine Yardımları
- 05.2.3 Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Hazine Yardımları
- 05.2.4 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Hazine Yardımları
- 05.2.5 Mahalli İdarelere Hazine Yardımları
- 05.2.6 Hasıllattan Paylar ve Giderlere Katılma Payları
- 05.2.7 Yüksek Öğretim Kurumlarına Hazine Yardımları
- 05.2.8 Yüksek Öğretim Kurumlarına Hazine Yardımları
- 05.2.9 Diğer Hazine Yardımları

05.3 KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER

Kar amacı gütmeyen kuruluşların cari nitelikli ödemelerine katkı amaçlarıyla yapılan transferler bu bölümde yer alacaktır.

05.3.1 Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara

- 05.3.1.01 Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlara
- 05.3.1.02 Vakıf Üniversitelerine
- 05.3.1.03 Kamu İşveren Sendikalarına
- 05.3.1.04 Siyasi Partilere
- 05.3.1.05 Memurların Öğle Yemeğine Yardım
- 05.3.1.06 Sosyal Amaçlı Fonlara
- 05.3.1.07 Seçim Giderleri İçin Yapılacak Ödemeler
- 05.3.1.08 Türk Kültür Varlığının Korunması ve Tanıtımı Giderleri
- 05.3.1.09 Siyasi Tanıtma Giderleri
- 05.3.1.10 Mesleki Yeterlilik Kurumuna Yapılacak Ödemeler

05.3.1.90 Diğerlerine (Devlet Bütçesi ve Mali Denetimi Geliştirme Projesi, Devlet Muhasebe Projesine İlişkin Her Türlü Gider dâhil)

05.4 HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER

Eğitim, sağlık, barınma gibi muhtelif amaçları gerçekleştirmek üzere ve cari nitelikli harcamalarına katkı amacıyla hane halkına yapılan karşılıksız ödemeler amaçlarına göre ayrıma tabi tutularak bu bölümde yer alacaktır.

05.4.1 Burslar ve Harçlıklar

05.4.1.01 Yurtiçi Burslar ve Harçlıklar: Yurt içi eğitim kurumlarında okutulan öğrencilerin bursları ve ilgili mevzuatına göre ödenen harçlıkları bu bölüme gider kaydedilecektir.

05.4.1.02 Yurtdışı Burslar : Yurt dışı eğitim kurumlarında okutulan öğrencilerin bursları bu bölüme gider kaydedilecektir..

05.4.1.03 Yabancı Uyruklu Kişilere Burslar ve Harçlıklar : Yurt içi eğitim kurumlarında okutulan yabancı uyruklu öğrencilerin bursları ile harçlıkları bu bölüme gider kaydedilecektir.

05.4.1.90 Diğer Transferler : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen eğitim amaçlı burslar ve harçlıklar bu bölüme gider kaydedilecektir.

05.4.2 Eğitim Amaçlı Diğer Transferler

05.4.2.01 Eğitim Amaçlı Diğer Transferler: Yurt içi eğitim kurumlarında okutulan öğrencilerin bursları ve harçlıkları dışında kalan kayıt, öğretim, tasdikname, sınav ve diploma harçları, ve benzeri giderler ile parasız yatılı öğrencilerin pansiyon giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

05.4.2.02 Yabancı Uyruklu Kişilere Eğitim Amaçlı Transferler : Yurt içi eğitim kurumlarında okutulan yabancı uyruklu öğrencilerin bursları ile harçlıkları dışında kalan diğer giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

05.4.3 Sağlık Amaçlı Transferler

05.4.3.01 Sağlık Amaçlı Transferler: Yurtiçinde, karşılıksız olarak ve kişilerin tedavi giderlerinin (tedavide kullanılan ilaç ve malzemeler dahil) finansmanına katkı sağlamak amacıyla yapılan ödemeler bu kapsamda yer alacaktır. (4341 sayılı Muhtaç Erbaş ve Er Ailelerinin Ücretsiz Tedavisi Hakkında Kanunun uyarınca yapılacak ödemeler, 5085 sayılı Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesine göre, sözleşmeleri sağlık nedeniyle feshedilip de, malullük aylığına hak kazanamayan uzman erbaşlardan, sözleşmelerinin feshine neden olan sıhhi arızalarının tedavisine devam edilenlere kurumlarınca, tedavi süresince her ay ödenecek olan sağlık yardımı bu bölüme gider kaydedilecektir.)

05.4.4 Yiyecek Amaçlı Transferler

05.4.4.01 Yiyecek Amaçlı Transferler

05.4.5 Barınma Amaçlı Transferler

05.4.5.01 Koruyucu Ailelere Yardım Ödemeleri

05.4.5.02 Diğer Barınma Amaçlı Transferler

05.4.6 Tarımsal Amaçlı Transferler

05.4.7 Sosyal Amaçlı Transferler

- 05.4.7.01 Muhtaç ve Körlere Yardım
- 05.4.7.02 Vakıf İlgililerine Yapılan Ödemeler
- 05.4.7.51 Muhtaç Asker Ailelerine Yardım

05.4.7.90 Diğer Sosyal Amaçlı Transferler : İlgili mevzuatına göre, korunmaya, bakıma, yardıma muhtaç aile, özürlü, yaşlı ve diğer kişiler için yapılan yardımlar ve eğitim amacı dışında verilen harçlıklar ile hane halkına yapılan diğer transferler bu bölüme kaydedilecektir.

05.4.8 Ekonomik/Mali Amaçlı Transferler

05.4.8.01 Ekonomik/Mali Amaçlı Transferler : Gerçek veya tüzel kişilere yukarıda belirtilen amaçlarla yapılan transferler dışında kalan, küçük ve orta işletmelere verilen destekler örneğinde olduğu gibi bu kişilere ekonomik ve/veya mali amaçlarla destek olmak üzere yapılan transfer ödemeleri bu bölüme kaydedilecektir.

05.4.9 Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler

- 05.4.9.01 Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler
- 05.4.9.08 Türk Kültür Varlığının Korunması ve Tanıtımı Giderleri
- 05.4.9.09 Siyasi Tanıtma Giderleri

05.5 DEVLET SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINDAN HANE HALKINA YAPILAN FAYDA ÖDEMELERİ

Bu ödemeler tüm nüfusu veya belli bir bölümünü bazı sosyal risklere karşı korumak için yapılan transferlerdir. Sosyal yardımlara örnek olarak sağlık hizmetlerin sağlanması, işsizlik sigortası ve sosyal güvenlik emekli maaşları verilebilir. Bunlar sosyal güvenlik, sosyal destek veya işverene ait sosyal sigorta programları olarak gösterilebilir.

Belli başlı bazı sosyal güvenlik yardımları hastalık ve sakatlık yardımları, doğum ödemeleri, çocuk veya aile ödemeleri, işsizlik yardımları, emekli maaşları ve dul ve yetimlere ödenen maaşlar ve ölüm için yapılan yardımlardır.

Sosyal destek yardımları sosyal sigorta yardımlarıyla aynı ihtiyaçları karşılamak üzere hane halklarına ödenen ancak bir sosyal sigorta programı dâhilinde yapılmayan transferlerdir. Sosyal destek yardımları doğal afetler gibi normalde sosyal sigorta programları tarafından karşılanmayan olay veya koşullara karşılık yapılan transferleri kapsamaz.

İşverene ait sosyal yardımlar yönetim birimleri tarafından çalışanlara (veya bu tür ödemeler için uygun olan çalışanların bakmakla yükümlü oldukları kişilere veya dul ve yetimlere) ödenen sosyal yardımlardır. Sağlanan yardımların türleri sosyal güvenlik programları için listelenenlere benzer; hastalık, kaza, doğum vb. nedenlerle işe gelinemeyen dönemler için maaşların ödemesinin sürmesi; aile, eğitim yardımı ödemeleri ve başka ödemeler, işten çıkarılma, yetersizlik veya kaza sebebiyle ölüm sonucu ödenen tazminatlar, çalışanların işiyle ilgisi olmayan genel tıbbi giderler gibi.

Bu ödemeler 3 üncü düzeyde ödemeyi yapan sosyal güvenlik kurumlarına göre, 4 üncü düzeyde ise bu kurumların yaptıkları ödeme çeşitlerine göre sınıflandırılmış olup, burada sadece 3 üncü düzey kodlara yer verilmiş olup 4 üncü düzey kodlar ekli listede yer almaktadır. Ancak, Sosyal Güvenlik Kurumunun gelir detayları bütçe görüşmelerinde revize edilecektir.

- 05.5.4 Türkiye İş Kurumu'ndan Hane Halkına Yapılan Fayda Ödemeleri**
05.5.6 Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan Hane Halkına Yapılan Fayda Ödemeleri

05.6 YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER

Dış ülkelere, uluslararası kurum ve kuruluşlara veya yabancı kişi veya kuruluşlara cari nitelikli mal ve hizmet harcamalarını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir. Yurtdışı cari transferler III. düzeyde transfer yapılan kesime göre bir sınıflandırmaya tabi tutulmuştur.

05.6.1 Dış Ünelere Yapılan Yardımlar

- 05.6.1.01 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne
05.6.1.90 Diğer Ünelere

05.6.2 Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler : Uluslararası kuruluşlara katkı, yardım veya diğer amaçlarla yapılan ödemeler bu bölümde sınıflandırılacak olup, ödemenin YTL ile veya dövizle yapılacak olması hususu ile yurtiçinde veya yurtdışında ödeme yapılması hususları ödemenin niteliğini değiştirmeyecektir. Uluslararası kuruluşlara yapılacak ödemelerin IV. düzeyinde yer alacak detaylar ise aşağıdaki gibidir.

05.6.2.01 Uluslararası Kuruluşlara Üyelik Aidatı Ödemeleri : İlgili mevzuatında yer alan esas ve usullere göre üye olunan uluslararası kuruluşlara dönemsel olarak ödenen aidatlar bu bölüme dâhil edilecektir.

05.6.2.02 Uluslararası Kuruluşlara Katkı Ödemeleri: Üye olunup olunmadığına bakılmaksızın, uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen ve ülkenin taraf olarak içinde bulunduğu proje, program gibi faaliyetlerin cari nitelikli giderlerine gönüllü veya zorunlu olarak katılınması durumunda ödenmesi gereken veya ödenmesi öngörülen tutarlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

05.6.2.03 Uluslararası Kuruluşlara Yardım Ödemeleri : Üye olunup olunmadığına bakılmaksızın, bir uluslararası kuruluşun yürüttüğü ancak ülkenin doğrudan taraf olarak içinde bulunmadığı proje, program gibi faaliyetlerin cari nitelikli giderlerine gönüllü olarak destek verilmesi amacıyla yardım edilmesi durumunda ödenmesi öngörülen tutarlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

05.6.2.90 Uluslararası Kuruluşlara Diğer Ödemeler

05.6.3 Uluslarüstü Kuruluşlara : Henüz bütçeden, uluslarüstü bir kuruluşa bir ödeme yapılmadığından IV. düzeyde ilave bir detaya yer verilmemiştir.

05.6.4 Uluslarüstü Kuruluşlardan Merkezlerine : Henüz bütçeden, uluslarüstü bir kuruluştan merkezine bir ödeme yapılmadığından IV. düzeyde ilave bir detaya yer verilmemiştir.

05.6.5 Eğitim Kurumlarına: Bütçeden, yurtdışında faaliyet gösteren ve Devletin bir birimi olmayan eğitim kurumlarına karşılıksız olarak ve cari nitelikli mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemeler bu bölümde yer alacaktır.

- 05.6.5.01 Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk Kazak Üniversitesine
- 05.6.5.02 Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesine

05.6.9 Diğer Yurtdışı Transferleri : Yurtdışına cari nitelikli transfer olup yukarıda sayılan gruplara girmeyen ödemeler ise bu bölüme dâhil edilecektir.

- 05.6.9.01 Diğer Yurtdışı Transferleri
- 05.6.9.08 Türk Kültür Varlığının Korunması ve Tanıtımı Giderleri
- 05.6.9.09 Siyasi Tanıtma Giderleri

05.8 GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 37 nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin topladığı vergi, resim, harç ve benzeri gelirlere diğer idare, kurum ve kuruluşlara verilecek paylar bu bölüme gider kaydedilecektir. Üçüncü düzeyde, pay verilen idarelerin bütçe türlerine göre bir ayırım yapılmış ve dördüncü düzeyde ise bu idareler sayılmıştır.

- 05.8.1 Genel Bütçeye Verilen Paylar
- 05.8.2 Özel Bütçeli İdarelere Verilen Paylar
- 05.8.3 Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Verilen Paylar
- 05.8.4 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Verilen Paylar
- 05.8.5 Mahalli İdarelere Verilen Paylar
- 05.8.6 Fonlara Verilen Paylar
- 05.8.7 Döner Sermayelere Verilen Paylar
- 05.8.9 Diğerlerine Verilen Paylar

06- SERMAYE GİDERLERİ

Daha geniş açıklaması girişte “Tanımlar” bölümünde yapıldığı üzere, sermaye harcamaları, sabit sermaye edinimleri, gayrimenkuller ya da gayri maddi aktiflerin edinimi için yapılan ve Devlet mal varlığını artıran ödemelerdir.

Ayrıca, taşınmaz mal yapımı ile bakım-onarımının gerektirdiği yıkım ve enkaz temizleme işleri de bu kapsamda değerlendirilecektir.

Bu ödemeler, her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek asgari limitin üzerinde olmalıdır ve kullanım ömürleri bir yıl veya daha uzun olmalıdır.

06.1 MAMUL MAL ALIMLARI

Üretim süreçlerinde kullanılmak suretiyle kısmen veya tamamen değişime uğrayarak yarı mamul veya mamul mal haline gelecek olanlar dışında kalan, tüketime yönelik mal ve malzeme alımları kapsamında yer almayan, kullanıma hazır mallardan bedeli her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenecek limitin üstünde kalan diğer bir ifadeyle cari nitelikli olmayanları kapsayacaktır. Bu bölümde yer alan makine, teçhizat, taşıt vb. için bakım-onarımın dışında makine-teçhizatın teknik özelliklerini artırmaya, geliştirmeye yönelik olarak kullanılacak olan ve her alım için bedelleri yukarıda ifade edilen limitin üzerinde kalan yedek parça alımları da III. ve IV. düzeyde ilgili bölümlerine gider kaydedilecektir. Ancak, bakım-onarımda kullanılacak olan yedek parçalar 06.6.2.01-Malzeme Alımları ekonomik koduna, limitin

altında kalan yedek parça alımları ise 03- Mal ve hizmet alımları bölümüne gider kaydedilecektir.

06.1.1 Büro ve İşyeri Mefruşatı Alımları

Sermaye giderleri kapsamına girebilmesi için yukarıda belirtilen nitelikleri taşıyan ve hizmet, çalışma ve işyerlerinin, okulların, hastanelerin, sosyal tesislerin donatımı ve döşemelerinde kullanılan eşyalar ile hizmetin, çalışmanın ve işin gerektirdiği büro masası, koltuk, misafir koltuğu, sandalye, sehpa, kütüphane, dosya dolabı, karteks dolabı, daktilo ve bilgisayar masası, okul sırası, hasta yatağı, sedye, hasta arabası, çelik kasa, perde, gibi her türlü büro malzemesi alımları ile bunlara ait olan ve yukarıda belirtilen amaçlarla alınan yedek parça bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir. Sermaye bölümündeki büro ve işyeri mefruşatı alımlarının IV. düzeyinde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.1.1.01 Büro Mefruşatı Alımları
- 06.1.1.02 İşyeri Mefruşatı Alımları
- 06.1.1.03 Okul Mefruşatı Alımları
- 06.1.1.04 Hastane Mefruşatı Alımları
- 06.1.1.05 Sosyal Tesis Mefruşatı Alımları
- 06.1.1.90 Diğer Mefruşat Alımları

06.1.2 Büro ve İşyeri Makine Teçhizat Alımları

Sermaye giderleri kapsamına girebilmesi için yukarıda belirtilen nitelikleri taşıyan;

- Büro hizmetlerinde kullanılacak olan, bilgisayar, yazıcı, yazı makinesi, fotokopi makinesi, baskı makinesi, evrak imha makinesi, gibi çalışmaya ilişkin makine alımları,
- Tıbbi cihazlar, laboratuvar cihazları ile işyeri makine ve teçhizatları alımları,
- Jeneratör, projeksiyon, sinema makinesi, motor, röntgen makinesi, telefon santralı gibi makine ve vasıtalarla büro ihtiyacı dışında hizmetlerle ilgili keski, teksir, baskı, matbaa makineleri gibi uzun ömürlü ve üretimin artırılması amacına yönelik hizmet üretiminde kullanılan makine, alet, cihaz ve sabit tesis giderleri,
- Makine-teçhizatın montaj giderleri bunlara ait olan ve yukarıda belirtilen amaçlarla alınan yedek parça bedelleri,

bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyinde ise aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.1.2.01 Büro Makineleri Alımları
- 06.1.2.02 Bilgisayar Alımları
- 06.1.2.03 Tıbbi Cihaz Alımları
- 06.1.2.04 Laboratuvar Cihazı Alımları
- 06.1.2.05 İşyeri Makine Teçhizat Alımları
- 06.1.2.90 Diğer Makine Teçhizat Alımları

06.1.3 Avadanlık Alımları

Sermaye giderleri kapsamına girebilmesi için yukarıda belirtilen nitelikleri taşıyan başta atölyelerde kullanılan tamir-bakım aletleri olmak üzere, tıbbi gereçler, laboratuvar gereçleri, ziraî gereçler gibi alet edevat ve gereçler ile bunlara ait olan ve yukarıda belirtilen amaçlarla alınan yedek parça bedelleri bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyinde ise aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.1.3.01 Tamir Bakım Aleti Alımları
- 06.1.3.02 Atölye Gereçleri Alımları
- 06.1.3.03 Tıbbi Gereçler Alımları
- 06.1.3.04 Laboratuvar Gereçleri Alımları
- 06.1.3.05 Zirai Gereç Alımları
- 06.1.3.90 Diğer Avadanlık Alımları

06.1.4 Taşıt Alımları

237 sayılı Taşıt Kanuna göre daire hizmetlerinde kullanılan taşıtlar ve 237 sayılı Taşıt Kanuna tabi olmayan diğer çeşit taşıtların alım giderleri (iş makineleri hariç) ile bu taşıtlarla birlikte alımı mutat ekipman giderleri, şase halinde alınan taşıtların kullanılabilir hale getirilmesinin gerektirdiği giderler ile bu taşıtlara ait olan ve yukarıda belirtilen amaçlarla alınan yedek parça bedelleri bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyinde ise aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.1.4.01 Kara Taşıtı Alımları
- 06.1.4.30 Demiryolu Taşıtı Alımları
- 06.1.4.40 Deniz ve Suyolu Taşıtı Alımları
- 06.1.4.41 İmal Ettirilecek Deniz ve Suyolu Taşıtları
- 06.1.4.50 Denizaltı Taşıtı Alımları
- 06.1.4.60 Havayolu Taşıtı Alımları
- 06.1.4.70 Uzay Taşıtı Alımları
- 06.1.4.90 Diğer Taşıtlar Alımları

06.1.5 İş Makinesi Alımları

237 sayılı Taşıt Kanuna tabi olmayan, hareketli ve hareketsiz dozer, kepçe, traktör, ekskavatör, taş kırma makinesi gibi her çeşit iş makinesinin alım, imal ve montaj giderleri ile bu iş makinelerine ait olan ve yukarıda belirtilen amaçlarla alınan yedek parça bedelleri bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyinde ise aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.1.5.01 Sabit İş Makinesi Alımları
- 06.1.5.30 Hareketli İş Makinesi Alımları

06.1.6 Yayın Alımları ve Yapımları

Cari nitelikli olan ve ekonomik sınıflandırmanın 03.2.1.03- Periyodik yayın alımları ve 03.2.1.04- Diğer yayın alımları bölümlerine gider kaydedilecek olanların dışında kalan, sermaye nitelikli olarak kabul edilebilecek olan ve topluca alınarak veya yaptırılarak kütüphanelerde ortak kullanıma sunulan basılı yayınlar ile kültür mirasının ürünleri olan el yazmaları ve görsel medyada yayınlanmak üzere alınan veya yaptırılan eser ve yayınlar vb. bu bölüme gider kaydedilecek olup, IV. düzeyinde ise aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.1.6.01 Basılı Yayın Alımları ve Yapımları
- 06.1.6.02 El Yazması Alımları ve Yapımları
- 06.1.6.03 Elektronik Ortamda Yayın Alımları ve Yapımları
- 06.1.6.04 Görüntülü Yayın Alımları ve Yapımları
- 06.1.6.90 Diğer Yayın Alımları ve Yapımları

06.1.7 Kültür Varlığı Yapımları, Alımları ve Korunması Giderleri

Cari-sermaye ayırımına ilişkin kriterlere göre sermaye bölümünde sınıflandırılması gereken kültür varlığı alımları ve korunması giderleri bu bölümde sınıflandırılacaktır.

06.1.7.01 Arkeolojik Kazı Giderleri : Kültür ve Turizm Bakanlığının izniyle ve arkeolojik kazı ruhsatnamesi hükümlerine göre ilmi bir heyetle arkeolojik kazı yerlerinde yapılan kazılarda, yeraltında bulunan eski eserlerin ilmi metotlarla açığa çıkarılmasında, taşınır eski eserlerin kazı evlerinde ve kamp yerlerinde koruma tedbirleri alınarak müzelere mal edilmesinde;

- Gerekli her türlü araç ve gereç giderleri ile bunların bakım ve onarım giderleri,
- Kamp yeri ve kazı evlerinin her türlü ihtiyaç, araç, gereç giderleri ile bunların bakım ve onarım giderleri,
- Kazıda kullanılan her türlü araç ve gereçlerin alım, bakım ve onarım giderleri,
- Resim, film çekme ve bunlara ilişkin alet ve malzemenin alım, bakım ve onarım giderleri,
- Plan, harita, röleve, hava fotoğrafı, maket, tanıtma ve işaret levhaları yaptırılması giderleri ile tadat ve numaralama giderleri,
- Arkeolojik sahalarda ile müze ve ren yerlerinin i ve dışlarının düzenleme giderleri,

bu bölüme kaydedilecektir.

06.1.7.02 Tablo-Heykel Yapım, Alım ve Onarımları : Tarihi veya sanat değeri olan resim, tablo, heykel, film, minyatür, el yazması ve benzeri her türlü kültür ve sanat varlığı yapım, alım ve onarım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

06.1.7.03 Eski Eser Alım ve Onarımları : Taşınır ve taşınmaz eski eserlerin alım giderleri ile bunların bakım-onarım ve korunmaları için gerekli her türlü araç ve gereçlerle, kimyevi maddelerin alım giderleri, bunların bakım-onarım ve korunmaları için yapılan hizmet alım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

06.1.7.90 Diğer Kültür Varlığı Yapım, Alım ve Korunması Giderleri: Eski eserlerin ve mimari kalıntıların yerinde veya müzelerde korunması için gerekli her türlü giderler ile yurt dışındaki milli anıtlarla mezarlıkların korunması için gerekli her türlü giderler bu bölüme kaydedilecektir.

06.2 MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ

Menkul sermaye üretimi sürecinde kullanılan hammaddeler ile ara mallar ve mamul malların alım giderleri ile projelerin fizibilitesi ve kontrollüğü için müşavir firma ve kişilere yapılan demeler ile gayri maddi hak alımları bu bölümde sınıflandırılacak olup, III. ve IV. düzeyinde ise aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

06.2.1 Müşavir Firma ve Kişilere demeler

- 06.2.1.01 Proje Giderleri
- 06.2.1.02 Müşavirlik Giderleri
- 06.2.1.03 Kontrol Giderleri
- 06.2.1.90 Diğer Giderler

06.2.2 Hammadde Alımları

06.2.2.01 Hammadde Alımları

06.2.3 Gıda Ürünleri, İçecekler ve Tütün Alımları

06.2.3.01 Gıda Ürünleri, İçecekler ve Tütün Alımları

06.2.4 Tekstil ve Tekstil Ürünleri, Deri ve Deri Ürünleri Alımları

06.2.4.01 Tekstil ve Tekstil Ürünleri, Deri ve Deri Ürünleri Alımları

06.2.5 Kereste ve Kereste Ürünleri Alımları

06.2.5.01 Kereste ve Kereste Ürünleri Alımları

06.2.6 Kağıt ve Kağıt Ürünleri Alımları

06.2.6.01 Kağıt ve Kağıt Ürünleri Alımları

06.2.7 Kimyevi Madde İle Kauçuk ve Plastik Ürün Alımları

06.2.7.01 Kimyevi Madde İle Kauçuk ve Plastik Ürün Alımları

06.2.8 Metal Ürün Alımları

06.2.8.01 Metal Ürün Alımları

06.2.9 Diğer Alımlar

06.2.9.01 Diğer Alımlar

06.3 GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI

İnsan zeka ve düşüncesinin oluşturduğu ürünler ve eserler üzerinde hukuk düzeninin sahibine tanıdığı mutlak haklardır.

06.3.1 Bilgisayar Yazılımı Alımları

06.3.1.01 Bilgisayar Yazılımı Alımları : Bilgisayarlar için kullanılacak olan hazır programların satın alma, lisans bedelleri ve yeni program yazdırılmasına ilişkin giderler bu bölüme kaydedilecektir.

06.3.2 Harita, Plan Proje Alımları

06.3.2.01 Harita Alımları : Harita yaptırılması ve satın alınmasının gerektirdiği giderler bu bölüme kaydedilecektir.

06.3.2.02 Plan Proje Alımları : Kuruluşların kendi personeli dışındaki kişilere hazırlattıkları plan ve proje bedelleri bu bölüme gider kaydedilecektir.

06.3.3 Lisans Alımları

06.3.3.01 Lisans Alımları : Bilgisayarlar için kullanılacak olan hazır programların lisans bedelleri dışında kalan lisans alım giderleri bu bölüme kaydedilecektir.

06.3.4 Patent Alımları

06.3.4.01 Patent Alımları : İlgili mevzuatı çerçevesinde patenti alınmış buluşların kullanılması ile ilgili olarak ödenmesi gereken patent bedelleri bu bölüme kaydedilecektir.

06.3.9 Diğer Fikri Hak Alımları

06.3.9.01 Diğer Fikri Hak Alımları : Yukarıda sayılan gruplara girmeyen fikri hak alımları bu bölüme gider kaydedilecektir.

06.4 GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI

- Arazi, arsa, bina, fabrika, gemi, tersane ve benzeri taşınmaz malların kamulaştırılması veya satın alınması için yapılacak ödemeler,

- Üzerinde Medeni Kanun ile diğer hükümlere göre aynı haklar tesisi için ödenecek bedeller,

- Kamulaştırma, satın alma, aynı hak tesisi işlemlerine ilişkin giderler ile geçici işgalin gerektirdiği giderler,

- Teferruğ ve vergi borçlarının tasfiyesi ve mahsubu amacıyla borçlu her çeşit tüzel kişilerden taraflarca mutabık kalınacak bedeli üzerinden Hazineye intikal edecek taşınmaz mal bedelleri ve aynı hakların tesisi ve bunlara ilişkin giderler,

- Hazinesinin paydaş olduğu veya çeşitli kanunlar uyarınca Hazinece idare edilmekte olan taşınmaz mallarla ilgili paydaşlığın giderilmesi işlem ve satışlarında kullanılmak üzere yapılacak giderler,

bu bölüme kaydedilecektir.

Bu giderler, sınıflandırmanın III. düzeyinde kamulaştırılan veya satın alınan gayri menkulün cinsine göre IV. düzeyde ise kullanım amacına göre ayrımlara tabi tutulmuş olup, bu düzeylerin açılımı aşağıdaki gibidir.

06.4.1 Arazi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.01 Zirai Arazi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.02 Sınai Arazi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.03 İskan Arazisi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.04 Orman Arazisi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.05 Turizm Arazisi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.06 Göl ve Baraj İçin Arazi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.07 Yol İçin Arazi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.08 Güvenlik ve Savunma İçin Arazi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.09 İçme Suyu Tesisi Arazi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.10 Kanalizasyon Yapımı İçin Arazi Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.1.90 Diğer Gayrimenkul Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.2 Arsa Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.2.01 Hizmet Binası İçin Arsa Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.2.02 Lojman İçin Arsa Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.2.03 Sosyal Tesis İçin Arsa Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.2.04 Güvenlik ve Savunma İçin Arsa Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.2.05 Yol Yapımı İçin Arsa Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.2.06 İçme Suyu Tesisi Arsa Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.2.07 Kanalizasyon Yapımı İçin Arsa Alım ve Kamulaştırma Giderleri

06.4.2.90 Diğer Arsa Alım ve Kamulaştırması Giderleri

06.4.3 Bina Alım ve Kamulaştırma Giderleri

- 06.4.3.01 Hizmet Binası için Alım ve Kamulaştırma Giderleri
- 06.4.3.02 Lojman için Bina Alım ve Kamulaştırma Giderleri
- 06.4.3.03 Sosyal Tesis için Alım ve Kamulaştırma Giderleri
- 06.4.3.90 Diğer Bina Alım ve Kamulaştırması Giderleri

06.4.4 Gemi Alımları

- 06.4.4.01 Yolcu Gemisi Alımları
- 06.4.4.02 Yük Gemisi Alımları
- 06.4.4.03 Araştırma Gemisi Alımları
- 06.4.4.04 Feribot Alımları
- 06.4.4.05 Tanker Alımları

06.4.5 Tersane Alımları

- 06.4.5.01 Tersane Alımları
- 06.4.5.02 Yüzer Tersane Alımları

06.5 GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ

Gayrimenkulün kurum tarafından üretilmesi durumunda örneğin kurumun ihtiyacı olan bir hizmet binasının, gerekli malzemeler piyasadan temin edilerek ve kurum personelinin teknik bilgisinden ve işgücünden, kurumun iş makinelerinin kapasitesinden faydalanmak suretiyle inşaa edilmesi durumunda üretim sürecinde kullanılan hammaddeler, ara mallar, bu malların taşıma giderleri, üretim sürecinde kullanılan enerji bedelleri ve mamul malların alım giderleri ile projelerin fizibilitesi ve kontrollüğü için müşavir firma ve kişilere yapılan ödemeler ile gayrimenkul üretiminin üçüncü şahıslara ihale suretiyle yapılan işler için müteahhide yapılacak ödemeler bu bölümde sınıflandırılacak olup, III. ve IV. düzeyinde ise aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

06.5.1 Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler : Gayrimenkulün kurum tarafından üretilebilmesi için gerekli olan proje, müşavirlik, kontrollük vb. giderler bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.5.1.01 Proje Giderleri
- 06.5.1.02 Müşavirlik Giderleri
- 06.5.1.03 Kontrol Giderleri
- 06.5.1.90 Diğer Giderler

06.5.2 Malzeme Giderleri : Gayrimenkulün kurum tarafından üretiminde üretim sürecinin hangi aşamasında olursa olsun münferiden bu işlerle ilgili olarak, kullanılan malzemelerin bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.5.2.01 İnşaat Malzemesi Giderleri
- 06.5.2.02 Elektrik Tesisatı Giderleri
- 06.5.2.03 Sıhhi Tesisat Giderleri
- 06.5.2.04 Özel Tesisat Giderleri
- 06.5.2.90 Diğer Giderler

06.5.3 Taşıma Giderleri : Gayrimenkulün kurum tarafından üretiminde üretim sürecinin hangi aşamasında olursa olsun münferiden bu işlerle ilgili olarak, kullanılan personelin, malzemenin, ve makine-teçhizatın taşınması bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.5.3.01 Taşımaya İlişkin Beslenme, Barındırma Giderleri
- 06.5.3.02 Yolcu Taşıma Giderleri
- 06.5.3.03 Yük Taşıma Giderleri
- 06.5.3.90 Diğer Taşıma Giderleri

06.5.4 Enerji Giderleri : Gayrimenkulün kurum tarafından üretiminde üretim sürecinin hangi aşamasında olursa olsun münferiden bu işlerle ilgili olarak kullanılan enerji bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.5.4.01 Yakacak Alımları
- 06.5.4.02 Akaryakıt ve Yağ Alımları
- 06.5.4.03 Elektrik Alımları
- 06.5.4.90 Diğer Enerji Alımları

06.5.5 Haberleşme Giderleri : Gayrimenkulün kurum tarafından üretiminde üretim sürecinin hangi aşamasında olursa olsun münferiden bu işlerle ilgili olmak üzere haberleşmeye ilişkin olarak yapılan harcamalar bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.5.5.01 Posta ve Telgraf Giderleri
- 06.5.5.02 Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri
- 06.5.5.03 Bilgiye Abonelik Giderleri
- 06.5.5.04 Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri
- 06.5.5.05 Uydu Haberleşme Giderleri
- 06.5.5.06 Hat Kira Giderleri
- 06.5.5.90 Diğer Haberleşme Giderleri

06.5.6 Kira Giderleri : Gayrimenkulün kurum tarafından üretiminde üretim sürecinin hangi aşamasında olursa olsun münferiden bu işlerle ilgili olarak, kullanılan personelin, malzemenin, ve makine-teçhizatın taşınması bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.5.6.01 Dayanıklı Mal ve Malzeme Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.02 Taşıt Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.03 İş Makinası Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.04 Canlı Hayvan Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.05 Bina Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.06 Arazi Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.07 Yüzer Taşıt Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.08 Uçak Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.09 Bilgisayar ve Bilgisayar Sistemleri Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.10 Yüzer Tersane Kiralaması Giderleri
- 06.5.6.90 Diğer Kiralamalar

06.5.7 Müteahhitlik Giderleri : Gayrimenkul üretiminin nc şahıslara ihale yoluyla yaptırılması durumunda bu yapımlar karşılığında müteahhitlere ödenecek hakedişler bu bölümde sınıflandırılacak olup, inşaa edilen gayrimenkulün niteliğine göre IV. düzeyinde ise aşağdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.5.7.01 Hizmet Binası
- 06.5.7.02 Hizmet Tesisleri
- 06.5.7.03 Lojmanlar
- 06.5.7.04 Sosyal Tesisler
- 06.5.7.05 Gemiler
- 06.5.7.06 Yüzer Tersaneler
- 06.5.7.07 Yol Yapım Giderleri
- 06.5.7.08 İçme Suyu Tesisi Yapım Giderleri
- 06.5.7.09 Kanalizasyon Tesisi Yapım Giderleri
- 06.5.7.90 Diğerkleri

06.5.9 Diğerk Giderler : Gayrimenkul sermaye üretim giderleri ile ilgili olarak yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğerk harcamalar bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde ayrıca bir detaylandırmaya gidilmeden 06.5.9.01 Diğerk Giderler bölümüne gider kaydedilecektir.

06.6 MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ

Menkul malların sermaye bölümüne dâhil olacak nitelikteki bakım-onarımının kurumun bizzat kendisi tarafından, gerekli malzemeler piyasadan temin edilerek ve kurum personelinin teknik bilgisinden ve işgücünden vb. kapasiteden faydalanmak suretiyle yapılması halinde; bakım-onarım sürecinde kullanılan yedek parçalar, hammaddeler, ara mallar, bu malların taşıma giderleri, üretim sürecinde kullanılan enerji bedelleri ve mamul malların alım giderleri ile projelerin fizibilitesi ve kontrollüğü için müşavir firma ve kişilere yapılan demeler ile menkul malların bakım-onarımının nc şahıslara ihalesi suretiyle bu işler için müteahhide yapılacak demeler bu bölümde sınıflandırılacak olup, III. ve IV. düzeyinde ise aşağdaki detaylar yer alacaktır.

06.6.1 Müşavir Firma ve Kişilere demeler : Menkul malların bakım-onarımının kurum tarafından yapılabilmesi için gerekli olan proje, müşavirlik, kontrollük vb. giderler bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.6.1.01 Proje Giderleri
- 06.6.1.02 Müşavirlik Giderleri
- 06.6.1.03 Kontrol Giderleri
- 06.6.1.90 Diğerk Giderler

06.6.2 Malzeme Giderleri : Menkul malların kurum tarafından bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olarak kullanılan yedek parça ve diğerk malzemelerin bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde ayrıca detaya gidilmeden 06.6.2.01 Malzeme Giderleri olarak gider kaydedilecektir.

06.6.3 Taşıma Giderleri: Menkul malların kurum tarafından bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olarak, kullanılan personelin, malzemenin, ve makine-teçhizatın taşınması bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.6.3.01 Taşımaya İlişkin Beslenme, Barındırma Giderleri
- 06.6.3.02 Yolcu Taşıma Giderleri
- 06.6.3.03 Yük Taşıma Giderleri
- 06.6.3.90 Diğer Taşıma Giderleri

06.6.4 Enerji Giderleri : Menkul malların kurum tarafından bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olarak kullanılan enerji bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.6.4.01 Yakacak Alımları
- 06.6.4.02 Akaryakıt ve Yağ Alımları
- 06.6.4.03 Elektrik Alımları
- 06.6.4.90 Diğer Enerji Alımları

06.6.5 Haberleşme Giderleri : Menkul malların kurum tarafından bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olmak üzere haberleşmeye ilişkin olarak yapılan harcamalar bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.6.5.01 Posta ve Telgraf Giderleri
- 06.6.5.02 Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri
- 06.6.5.03 Bilgiye Abonelik Giderleri
- 06.6.5.04 Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri
- 06.6.5.05 Uydu Haberleşme Giderleri
- 06.6.5.06 Hat Kira Giderleri
- 06.6.5.90 Diğer Haberleşme Giderleri

06.6.6 Kiralar : Menkul malların kurum tarafından yapılacak bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olarak; kullanılan taşıtın, malzemenin ve makine-teçhizatın vb. mal ve malzemenin kiralanmasına ilişkin bedeller bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.6.6.01 Dayanıklı Mal ve Malzeme Kiralaması Giderleri
- 06.6.6.02 Taşıt Kiralaması Giderleri
- 06.6.6.03 İş Makinası Kiralaması Giderleri
- 06.6.6.04 Canlı Hayvan Kiralaması Giderleri
- 06.6.6.05 Bina Kiralaması Giderleri
- 06.6.6.06 Arazi Kiralaması Giderleri
- 06.6.6.07 Yüzer Taşıt Kiralaması Giderleri
- 06.6.6.08 Uçak Kiralaması Giderleri
- 06.6.6.09 Bilgisayar ve Bilgisayar Sistemleri Kiralaması Giderleri
- 06.6.6.90 Diğer Kiralamalar

06.6.7 Müteahhitlik Hizmetleri : Menkul malların kurum tarafından bakım-onarımının üçüncü şahıslara ihale yoluyla yaptırılması durumunda bu iş ve hizmetler karşılığında müteahhitlere ödenecek hakedişler bu bölümde sınıflandırılacak olup, bakım-onarımı yapılan menkul malların niteliğine göre herhangi bir ayrıma gidilmeden IV. düzeyinde "06.6.7.01- Müteahhitlik Hizmetleri" olarak gider kaydedilecektir.

06.6.9 Diğer Giderler : Menkul malların bakım-onarımı ile ilgili olarak yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer harcamalar bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde ayrıca bir detaylandırmaya gidilmeden “06.6.9.01- Diğer Giderler” olarak gider kaydedilecektir bölümüne gider kaydedilecektir.

06.7 GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ

Gayrimenkullerin sermaye bölümüne dâhil olacak nitelikteki bakım-onarımının kurumun bizzat kendisi tarafından, gerekli malzemeler piyasadan temin edilerek ve kurum personelinin teknik bilgisinden ve işgücünden vb. kapasiteden faydalanmak suretiyle (örneğin hizmet binasının çatısının bakım-onarımının) yapılması durumunda; üretim sürecinde kullanılan hammaddeler, ara mallar, bu malların taşıma giderleri, kullanılan enerji bedelleri ve mamul malların alım giderleri ile projelerin fizibilitesi ve kontrollüğü için müşavir firma ve kişilere yapılan ödemeler ile gayrimenkullerin bakım-onarımının (gayrimenkulün mütemmimi olan asansörlerin büyük bakım-onarımları dâhil) üçüncü şahıslara ihale edilerek yaptırılması halinde müteahhide yapılacak ödemeler bu bölümde sınıflandırılacak olup, III. ve IV. düzeyinde ise aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

06.7.1 Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler : Gayrimenkullerin bakım-onarımının kurum tarafından yapılabilmesi için gerekli olan proje, müşavirlik, kontrollük vb. giderler bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.7.1.01 Proje Giderleri
- 06.7.1.02 Müşavirlik Giderleri
- 06.7.1.03 Kontrol Giderleri
- 06.7.1.90 Diğer Giderler

06.7.2 Malzeme Giderleri : Gayrimenkullerin kurum tarafından yapılan bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olarak kullanılan malzemelerin bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.7.2.01 İnşaat Malzemesi Giderleri
- 06.7.2.02 Elektrik Tesisatı Giderleri
- 06.7.2.03 Sıhhi Tesisat Giderleri
- 06.7.2.04 Özel Tesisat Giderleri
- 06.7.2.90 Diğer Giderler

06.7.3 Taşıma Giderleri : Gayrimenkullerin kurum tarafından yapılan bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olarak, kullanılan personelin, malzemenin, ve makine-teçhizatın taşınması bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.7.3.01 Taşımaya İlişkin Beslenme, Barındırma Giderleri
- 06.7.3.02 Yolcu Taşıma Giderleri
- 06.7.3.03 Yük Taşıma Giderleri
- 06.7.3.90 Diğer Taşıma Giderleri

06.7.4 Enerji Giderleri : Gayrimenkullerin kurum tarafından yapılan bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olarak kullanılan enerji bedelleri bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.7.4.01 Yakacak Alımları
- 06.7.4.02 Akaryakıt ve Yağ Alımları
- 06.7.4.03 Elektrik Alımları
- 06.7.4.90 Diğer Enerji Alımları

06.7.5 Haberleşme Giderleri : Gayrimenkullerin kurum tarafından yapılan bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olmak üzere haberleşmeye ilişkin olarak yapılan harcamalar bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.7.5.01 Posta ve Telgraf Giderleri
- 06.7.5.02 Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri
- 06.7.5.03 Bilgiye Abonelik Giderleri
- 06.7.5.04 Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri
- 06.7.5.05 Uydu Haberleşme Giderleri
- 06.7.5.06 Hat Kira Giderleri
- 06.7.5.90 Diğer Haberleşme Giderleri

06.7.6 Kiralar: Gayrimenkullerin kurum tarafından yapılacak bakım-onarımında münferiden bu işlerle ilgili olarak; kullanılan taşıtın, malzemenin ve makine-teçhizatın vb. mal ve malzemenin kiralınmasına ilişkin bedeller bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.7.6.01 Dayanıklı Mal ve Malzeme Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.02 Taşıt Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.03 İş Makinası Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.04 Canlı Hayvan Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.05 Bina Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.06 Arazi Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.07 Yüzer Taşıt Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.08 Hava Taşıtı Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.09 Bilgisayar, Bilgisayar Sistemleri ve Yazılımları Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.10 Tersane Kiralaması Giderleri
- 06.7.6.90 Diğer Kiralamalar

06.7.7 Müteahhitlik Giderleri : Gayrimenkullerin sermaye bölümüne dâhil olacak nitelikteki bakım-onarımının kurum tarafından değil ihale suretiyle üçüncü şahıslara yaptırılması durumunda, örneğin hizmet binasının çatısının yenilemesinin veya binada yapılacak büyük bakım-onarımının, ihale suretiyle müteahhide yaptırılması durumunda bu işler karşılığında müteahhide yapılacak ödemeler bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde ise bakım-onarımı yapılacak olan gayrimenkulün kullanım şekline ve niteliğine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

- 06.7.7.01 Hizmet Binası
- 06.7.7.02 Hizmet Tesisleri
- 06.7.7.03 Lojmanlar
- 06.7.7.04 Sosyal Tesisler
- 06.7.7.05 Gemiler
- 06.7.7.06 Yüzer Tersaneler
- 06.7.7.90 Diğerleri

06.7.9 Diğer Giderler : Gayrimenkullerin bakım-onarımı ile ilgili olarak yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer harcamalar bu bölümde sınıflandırılacak olup, IV. düzeyde ayrıca bir detaylandırmaya gidilmeden “06.7.9.01- Diğer Giderler” bölümüne gider kaydedilecektir.

06.8 STOK ALIMLARI

Stoklar, belirli bir dönemde bir birimin varlık ve yükümlülükleri mevcudunu ve birimin toplam yükümlülüklerinin düşüldüğü toplam varlığına eşit olan net değerini ifade eder. Stoklar bilanço tarihindeki fiyatlarıyla değerlendirilmelidir.

06.8.1 Stratejik ve Acil Durum Malzemesi

06.8.1.01 Stratejik ve Acil Durum Malzemesi : Stratejik stoklar, stratejik amaçlar ve acil durum amaçları için elde tutulan mallar için harcanan tutarları içerir.

06.8.2 Tarımsal Ürünler

Piyasa düzenleyici kurumlar veya kuruluşlar tarafından elde tutulan ve ulus için önemli olan buğday vb. tahıllar ile diğer tarımsal ürünleri içerir.

06.8.2.01 Buğday Alımları

06.8.2.90 Diğer

06.8.3 Sanayi Ürünleri Alımları

06.8.3.01 Tekstil Ürünleri Alımları

06.8.3.90 Diğer Ürünler Alımları

06.8.4 Hammadde Alımları

06.8.4.01 Hammadde Alımları

06.8.9 Diğer Alımlar

06.8.9.01 Diğer Alımlar

06.9 DİĞER SERMAYE GİDERLERİ

06.9.1 Gizli Hizmet Giderleri

06.9.1.01 Gizli Hizmet Giderleri

06.9.2 Yolluk Giderleri

06.9.2.01 Yurtiçi Geçici Görev Yollukları

06.9.2.03 Yurtdışı Geçici Görev Yollukları

06.9.2.05 Yolluk Tazminatları

06.9.2.06 Arazi Tazminatları

06.9.9 Diğer Sermaye Giderleri

06.9.9.01 Diğer Sermaye Giderleri: Yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer sermaye giderleri bu ekonomik kodda sınıflandırılacaktır.

07- SERMAYE TRANSFERLERİ

Bütçe dışına sermaye birikimi amaçlayan veya sermaye nitelikli mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemelerdir. Transferin cari nitelikli mi yoksa sermaye nitelikli mi olduğunu belirlemek için cari harcama - sermaye harcaması ayırımında kullanılan kriterler dikkate alınmalıdır.

07.1 YURTIÇİ SERMAYE TRANSFERLERİ

Yurtiçindeki kurum ve kuruluşlara veya vatandaşlara sermaye birikimi amacıyla veya sermaye nitelikli mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir. Örneğin bir sosyal güvenlik kurumuna hizmet binası yapması amacıyla ve karşılıksız olarak konsolide bütçeyle bir kaynak tahsis edildiğinde bu tutar konsolide bütçe için bir sermaye transferi olarak sınıflandırılacak, ancak sosyal güvenlik kurumu kendi kaynaklarıyla bir hizmet binası yapmak üzere kendi bütçesinde bir kaynak ayırdığında bu tutar sermaye gideri olarak sınıflandırılacaktır.

Yurtiçi sermaye transferleri, III. düzeyde ise 5018 sayılı Kanunda yer alan tasniflere göre revize edilmiş ve transfer yapılan kesimin mali yapısına göre bir sınıflandırmaya tabi tutulmuştur.

07.1.1 Genel Bütçeye Sermaye Transferleri : Genel bütçe dışında kalan idarelerden genel bütçeye yapılan sermaye transferleri bu bölüme gider kaydedilecektir. IV. düzeyde ise ilave bir ayrıma gidilmemiştir.

07.1.2 Özel Bütçeli İdarelere Sermaye Transferleri : YÖK ve üniversiteler dışında kalan özel bütçeli idarelere yapılan sermaye transferleri bu bölüme gider kaydedilecektir. Bu sermaye transferleri IV. düzeyde ilgili idarelere göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

07.1.3 Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Sermaye Transferleri: Düzenleyici ve denetleyici kurumlara yapılan sermaye transferleri bu bölüme gider kaydedilecektir. Bu sermaye transferleri IV. düzeyde ilgili idarelere göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

07.1.4 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Sermaye Transferleri : Sosyal Güvenlik Kurumlarına yapılan sermaye transferleri bu bölüme gider kaydedilecektir. Bu sermaye transferleri IV. düzeyde ilgili idarelere göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

07.1.5 Mahalli İdarelere Sermaye Transferleri: Mahalli idarelere yapılan sermaye transferleri bu bölüme gider kaydedilecektir. Mahalli idarelere yapılan sermaye transferleri IV. düzeyde mahalli idarenin niteliğine göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

07.1.6 Kamu Teşebbüslerine, Döner Sermayelere, Fonlara ve Mali Kurumlara Sermaye Transferleri: Kamu teşebbüslerine ve döner sermaye işletmelerine, fonlara ve bankalara veya benzeri mali kurumlara yapılan sermaye transferleri bu bölüme gider kaydedilecektir. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

07.1.7 Yüksek Öğretim Kurumlarına Sermaye Transferleri : Özel bütçeli olmakla birlikte YÖK ve üniversitelere yapılan sermaye transferleri 07.1.2 ekonomik kodunda değil ayrı olarak bu bölümde izlenecektir. Bu sermaye transferleri IV. düzeyde ilgili idarelere göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

07.1.8 Yüksek Öğretim Kurumlarına Sermaye Transferleri : Yüksek öğretim kurumları sayısının artması ve 07.1.7 kodu altında dördüncü düzeyde 99 adet olan alt detaya sığmaması durumunda bu ekonomik kodun altında dördüncü düzey kodlar açılarak kullanılmaya başlanılacaktır. Bu itibarla, şimdilik dördüncü düzey kodlara yer verilmemiştir.

07.1.9 Diğer Sermaye Transferleri : Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve diğer kamu kurumlarına, özel teşebbüslere, sivil toplum örgütlerine, vakıf üniversitelerine, hane halklarına vb. yapılan sermaye transferleri bu bölüme gider kaydedilecektir. Diğer sermaye transferleri IV. düzeyde aşağıda yer aldığı şekilde sınıflandırılmıştır.

- 07.1.9.01 Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlara
- 07.1.9.02 Vakıf Üniversitelerine
- 07.1.9.03 Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına
- 07.1.9.04 Kamu Ortaklıklarına
- 07.1.9.05 Özel teşebbüslere

07.1.9.06 Hane Halklarına : Hane halkına sermaye amaçlı bir transfer yapıldığında bu bölüme gider kaydedilecektir. Örneğin, konsolide bütçeye dâhil bir kurum bütçesinden depremden zarar gören vatandaşlara konut yapmak üzere karşılıksız (hibe veya yardım olarak) bir ödeme yapıldığında bu bölüme gider kaydedilecektir. Ancak, depremden zarar gören vatandaşlara konut yapmak üzere karşılıklı (kredi olarak ve daha sonraki bir tarihte tahsil edilmek üzere) bir ödeme yapıldığında ise verilen bu kredinin borç verme bölümüne gider kaydedilmesi gerekecektir.

07.1.9.08 Türk Kültür Varlığının Korunması ve Tanıtımı Giderleri

07.1.9.09 Siyasi Tanıtma Giderleri : Kültürel tanıtmanın dışında sadece siyasi tanıtma amacıyla yapılan ve sermaye nitelikli olan yurtiçi transferler ise bu bölümde sınıflandırılacaktır.

- 07.1.9.11 Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerine
- 07.1.9.12 Kalkınma Ajanslarına
- 07.1.9.13 Bölgelerarası İşbirliği Proje Giderleri
- 07.1.9.14 Sosyal ve İktisadi Araştırma Proje Giderleri
- 07.1.9.15 Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumuna
- 07.1.9.90 Diğer

07.2 YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ

Dış ülkelere, uluslararası kurum ve kuruluşlara veya yurtdışında bulunan eğitim kurumlarına sermaye birikimi amacıyla veya sermaye nitelikli mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir. Örneğin uluslararası bir kuruluşa hizmet binası yapması amacıyla ve karşılıksız olarak, konsolide bütçeden bir kaynak tahsis edildiğinde bu tutar bir yurtdışı sermaye transferi olarak sınıflandırılacaktır.

Yurtdışı sermaye transferleri III. düzeyde transfer yapılan kesime göre bir sınıflandırmaya tabi tutulmuştur.

07.2.1 Dış Ülkelere Yapılan Yardımlar

07.2.1.01 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne

07.2.1.90 Diğer Ülkelere

07.2.2 Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler : Uluslararası kuruluşlara katkı, yardım veya diğer amaçlarla yapılan ödemeler bu bölümde sınıflandırılacak olup, ödemenin TL. ile veya dövizle yapılacak olması hususu ile yurtiçinde veya yurtdışında ödeme yapılması hususları ödemenin niteliğini değiştirmeyecektir. Uluslararası kuruluşlara yapılacak ödemelerin IV. düzeyinde yer alacak detaylar ise aşağıdaki gibidir.

07.2.2.01 Uluslararası Kuruluşlara Katkı Ödemeleri : Üye olunup olunmadığına bakılmaksızın, uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen proje, program gibi faaliyetlere gönüllü veya zorunlu olarak katılım sağlanması durumunda ödenmesi gereken veya ödenmesi öngörülen tutarlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

07.2.2.02 Uluslararası Kuruluşlara Yardım Ödemeleri : Üye olunup olunmadığına bakılmaksızın, bir uluslararası kuruluşun yürüttüğü proje, program gibi faaliyetlere gönüllü olarak destek verilmesi amacıyla yardım edilmesi durumunda ödenmesi öngörülen tutarlar bu bölüme gider kaydedilecektir.

07.2.2.90 Uluslararası Kuruluşlara Diğer Ödemeler :

07.2.3 Uluslarüstü Kuruluşlara : Henüz bütçeden, uluslarüstü bir kuruluşa bir ödeme yapılmadığından IV. düzeyde ilave bir detaya yer verilmemiştir.

07.2.4 Uluslarüstü Kuruluşlardan Merkezlerine : Henüz bütçeden, uluslarüstü bir kuruluştan merkezine bir ödeme yapılmadığından IV. düzeyde ilave bir detaya yer verilmemiştir.

07.2.5 Eğitim Kurumlarına : Bütçeden, yurtdışında faaliyet gösteren ve Devletin bir birimi olmayan eğitim kurumlarına karşılıksız olarak ve sermaye birikimi amacıyla veya sermaye nitelikli mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemeler bu bölümde yer alacaktır.

07.2.5.01 Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk Kazak Üniversitesine

07.2.5.02 Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesine

07.2.9 Diğer Sermaye Transferleri : Yurtdışı sermaye transferi niteliğinde olup yukarıda sayılan gruplara girmeyen ödemeler ise bu bölüme gider kaydedilecektir.

07.2.9.01 Diğer Sermaye Transferleri

07.2.9.08 Türk Kültür Varlığının Korunması ve Tanıtımı Giderleri

07.2.9.09 Siyasi Tanıtma Giderleri

08- BORÇ VERME

Bir mali hakka dayanan veya Devletin teşebbüs mülkiyetinde hisse (sermaye) katılımına neden olan ve likidite yönetimi veya kazanç sağlama amaçları dışında kamusal amaçlarla yapılan ödemeleri kapsar.

Devletin verdiği borçların geri ödenmesinden (diğer bir ifadeyle borçların tahsilatından) veya Devletin elindeki hisselerin satışından elde edilen gelirler ise verilen borçlardan düşülerek kaydedilmeyecek, gayrisafilik prensibine göre “gelirlerin ekonomik sınıflandırması” bölümünde ayrı olarak izlenecektir.

Devlet tarafından verilen krediler, alınan hisseler borç verme olarak sınıflandırılırken KİT’lerin görev zararları cari transferler içerisinde sınıflandırılacaktır.

08.1 YURTIÇİ BORÇ VERME

Yurtiçindeki kurum ve kuruluşlara veya vatandaşlara, bir mali hakka dayanan veya Devletin teşebbüs mülkiyetinde hisse (sermaye) katılımına neden olan (karşılıklı) ve kamusal amaçlarla yapılan ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir. Örneğin, öğrencilere eğitimlerine katkı sağlamak amacıyla “kredi” verildiğinde bu tutarlar borç verme olarak kaydedilecek iken, öğrencilere aynı amaçlarla verilen burslar hane halklarına eğitim amaçlı transferler bölümüne kaydedilecektir.

Yurtiçi borç verme bölümü III. düzeyde, 5018 sayılı Kanunda yer alan tasniflere göre revize edilmiş ve borç verilen kesimin mali yapısına göre bir sınıflandırmaya tabi tutulmuştur.

08.1.1 Genel Bütçeye Borç Verme : Genel bütçe dışında kalan idarelerden genel bütçeye yapılan ödemelerden borç verme niteliğinde olanlar bu bölüme gider kaydedilecektir. IV. düzeyde ise ilave bir ayrıma gidilmemiştir.

08.1.2 Özel Bütçeli İdarelere Borç Verme : YÖK ve üniversiteler dışında kalan özel bütçeli idarelere yapılan ödemelerden borç verme niteliğinde olanlar bu bölüme gider kaydedilecektir. Bu ödemeleri IV. düzeyde ilgili idarelere göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

08.1.3 Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Borç Verme : Düzenleyici ve denetleyici kurumlara yapılan ödemelerden borç verme niteliğinde olanlar bu bölüme gider kaydedilecektir. Bu ödemeler IV. düzeyde ilgili idarelere göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

08.1.4 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Borç Verme : Sosyal Güvenlik Kurumlarına yapılan ödemelerden borç verme niteliğinde olanlar bu bölüme gider kaydedilecektir. Bu ödemeler IV. düzeyde ilgili idarelere göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

08.1.5 Mahalli İdarelere Borç Verme : Mahalli idarelere yapılan ödemelerden borç verme niteliğinde olanlar bu bölüme gider kaydedilecektir. Mahalli idarelere yapılan borç verme niteliğindeki ödemeler IV. düzeyde mahalli idarenin niteliğine göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur.

08.1.5.01 İl Özel İdarelerine

- 08.1.5.02 Belediyelere
- 08.1.5.03 Köylere
- 08.1.5.04 Mahalli İdare Birliklerine
- 08.1.5.05 Bağlı İdarelere

08.1.6 Kamu Teşebbüslerine, Döner Sermayelere, Fonlara ve Mali Kurumlara Borç Verme : Kamu teşebbüslerine ve döner sermaye işletmelerine, fonlara ve bankalara veya benzeri mali kurumlara yapılan ödemelerden borç verme niteliğinde olanlar bu bölüme gider kaydedilecektir. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

08.1.7 Yüksek Öğretim Kurumlarına Borç Verme : Özel bütçeli olmakla birlikte YÖK ve üniversitelere yapılan ödemelerden borç verme niteliğinde olanlar 08.1.2 ekonomik kodunda değil ayrı olarak bu bölümde izlenecektir. Bu ödemeler IV. düzeyde ilgili idarelere göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu idarelere ilişkin IV. düzey ekonomik kodlar ekli listelerde yer aldığından burada tekrar edilmeyecektir.

08.1.8 Yüksek Öğretim Kurumlarına Borç Verme : Yüksek öğretim kurumları sayısının artması ve 08.1.7 kodu altında dördüncü düzeyde 99 adet olan alt detaya sığlamaması durumunda bu ekonomik kodun altında dördüncü düzey kodlar açılarak kullanılmaya başlanılacaktır. Bu itibarla, şimdilik dördüncü düzey kodlara yer verilmemiştir.

08.1.9 Diğer Yurtiçi Borç Verme : Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve diğer kamu kurumlarına, özel teşebbüslere, sivil toplum örgütlerine, vakıf üniversitelerine, hane halklarına vb. borç verme niteliğindeki ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir. Bu ödemeler IV. düzeyde aşağıda yer aldığı gibi sınıflandırmaya tabi tutulmuştur.

- 08.1.9.01 Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlara
- 08.1.9.02 Vakıf Üniversitelerine
- 08.1.9.03 Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına
- 08.1.9.04 Kamu Ortaklıklarına
- 08.1.9.05 Özel teşebbüslere

08.1.9.06 Hane Halklarına : Hane halkına borç verme niteliğinde bir ödeme yapıldığında bu bölüme gider kaydedilecektir. Örneğin, konsolide bütçeye dâhil bir kurum bütçesinden, depremden zarar gören vatandaşlara konut yapmak üzere karşılıklı (kredi olarak ve daha sonraki bir tarihte tahsil edilmek üzere) bir ödeme yapıldığında verilen bu kredi, “borç verme” bölümüne gider kaydedilecektir. Ancak, söz konusu ödemenin karşılıksız (hibe veya yardım olarak) yapılması durumunda ise sermaye transferleri bölümüne gider kaydedilmesi gerekecektir.

08.1.9.90 Diğer

08.2 YURTDIŞI BORÇ VERME

Yabancı Devletlere, uluslararası veya uluslararası kuruluşlara veya bir başka kurum veya kuruluşa bir mali hakka dayanan veya Devletin teşebbüs mülkiyetinde hisse (sermaye) katılımına neden olan (karşılıklı) ve kamusal, askeri, siyasi vb. amaçlarla yapılan ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir. Örneğin, askeri amaçlı krediler bu bölüme kaydedilecek iken, askeri hibelerin cari transferlere dâhil edilmesi gerekecektir. Yurtdışı borç verme bölümü III. düzeyde borç verilen kesimin organizasyon yapısına göre sınıflandırmaya tabi tutulmuştur.

08.2.1 Dış Ülkelere Yapılan Yardımlar

08.2.1.01 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne

08.2.1.90 Diğer Ülkelere

08.2.2 Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler

08.2.2.01 Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler

08.2.3 Uluslarüstü Kuruluşlara

08.2.3.01 Uluslarüstü Kuruluşlara

08.2.9 Diğer Dışarıya Borç Verme

08.2.9.01 Diğer Dışarıya Borç Verme

09- YEDEK ÖDENEKLER

Bütçede başlangıçta öngörülemeyen hizmetlerin karşılığı olmak üzere veya yıl içi gelişmeler neticesinde yapılan tahminlerde sapmalar olması ihtimaline karşılık hizmetleri aksatmamak amacıyla ihtiyat olarak ayrılan ödeneklerdir. Merkezi yönetim bütçesi için sadece Maliye Bakanlığı bütçesinde yer almaktadır. Merkezi yönetim bütçesinin dışında kalan idareler ise kendi bütçeleri içinde yedek ödeneklere yer verebileceklerdir.

Merkezi Yönetim bütçesi için Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan yedek ödeneklerin hangi hizmetlerde kullanılabileceği hususu merkezi yönetim bütçe kanunuyla açıklandığından burada tekrar edilmemiştir. Diğer idarelerin, kendi bütçelerinde yer alan yedek ödenekleri nasıl ve hangi hizmetlerde kullanacakları hususu ise ilgili mevzuatları ile bütçelerinin kabul edildiği mercilerin kararları (örneğin mahalli idareler için bütçe kararnameleri) doğrultusunda belirlenmelidir.

09.1 PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİ

09.1.1 Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği

09.1.1.01 Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği

09.2 KUR FARKLARINI KARŞILAMA ÖDENEĞİ

09.2.1 Kur Farklarını Karşılama Ödeneği

09.2.1.01 Kur Farklarını Karşılama Ödeneği

09.3 YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİ

09.3.1 Yatırımları Hızlandırma Ödeneği

09.3.1.01 Yatırımları Hızlandırma Ödeneği

09.5 DOĞAL AFET GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİ

09.5.1 Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği

09.5.1.01 Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği

09.6 YEDEK ÖDENEK

09.6.1 Yedek Ödenek

09.6.1.01 Yedek Ödenek

09.7 YENİ KURULACAK DAİRE VE İDARELERİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMA ÖDENEĞİ

09.7.1 Yeni Kurulacak Daire ve İdarelerin İhtiyaçlarını Karşılama Ödeneği

09.7.1.01 Yeni Kurulacak Daire ve İdarelerin İhtiyaçlarını Karşılama Ödeneği

09.8 MÜLTECİ VE GÖÇMEN GİDERLERİ ÖDENEĞİ

09.8.1 Mülteci ve Göçmen Giderleri Ödeneği

09.8.1.01 Mülteci ve Göçmen Giderleri Ödeneği

09.9 DİĞER YEDEK ÖDENEKLER

09.9.1 Diğer Yedek Ödenekler

09.9.1.02 İlama Bağlı Borçları Karşılama Ödeneği

09.9.1.03 Özelliğli Giderleri Karşılama Ödeneği

V. GELİRİN EKONOMİK KODLARININ AÇIKLAMALARI

Birinci düzeyde yer alan gelir grupları ile bunun altında II. III. ve IV. düzeylerde yer alacak detay kodlar ve bu bölümlere gelir kaydedilecek olan tahsilatlar aşağıda belirtilmiştir. Ayrıca, gelirin sınıflandırmasında kullanılacak tüm ekonomik kodlar ekli listelerde yer almaktadır.

01- VERGİ GELİRLERİ

Vergiler Devletin; kamu otoritesine dayanarak ve kamu amaçları için, zorunlu, karşılıksız ve geri ödemesiz olarak yaptığı tahsilatlarını içermektedir. Vergi gelirleri, vergilerden alınan cezalarla birlikte, cezaların ödenmemesinden veya geç ödenmesinden doğan faiz ve cezaları da kapsar. Ancak, yeni bir düzenleme yapıncaya kadar uygulama problemleri nedeniyle vergilere ilişkin cezalar ve faizler ayrı bölümlerde izlenecektir.

Devlete zorunlu olarak verilen borçlar ya da ekonomik konjoktüre müdahale amacıyla toplanan ve daha sonra geri ödenecek olan, Devlete yapılan zorunlu ancak geri tahsili mümkün ödemeler ise finansmanın bir parçası olarak gösterilecektir.

Devletin vatandaşa sağladığı hizmetler karşılığında bu hizmetlerin maliyeti ile herhangi bir oransallık gözetilmeksizin alınan ücret ve harçlar da vergilere dâhil edilecektir.

Vergiler dönem içinde yapılan vergi iadeleri ile düzeltici ayarlamalardan arındırılarak net biçimde gösterilir. Vergi tahsilinden sonra vergi yükümlüsüne yapılan geri ödemeler yalnızca, daha önce yapılan yanlış vergilendirmelere veya ilgili mevzuatına göre iade edilmesi gereken tutarlara ilişkindir.

Vergileri tahsil eden yönetim organından başka herhangi bir yönetim organına dağıtılmayan vergiler, vergiyi tahsil eden yönetim organının geliri olarak kaydedilmelidir. Vergileri tahsil eden yönetim organından başka herhangi bir yönetim organına pay verilmek suretiyle dağıtılan vergilerde de; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 37 nci maddesi hükmü çerçevesinde, vergiyi tahsil eden yönetim organının geliri olarak kaydedilecek ve karşılığında verilecek paylar bu amaçla bütçelerine konulacak ödeneklerden karşılanacaktır.

Vergiler, matrahın niteliğine göre ya da vergiyi doğuran olayın türüne göre sınıflandırılabilir.

01.1 GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

01.1.1 Gelir Vergisi: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda belirtilen gelir unsurlarına ilişkin tahsilatlar bu bölüme gelir kaydedilecek olup, niteliğine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

01.1.1.01 Beyana Dayanan Gelir Vergisi: Gelir Vergisi Kanununda belirtilen gelir unsurlarından bir takvim yılı içinde elde edilen ticari, zirai ve serbest meslek kazançları, ücretler, gayrimenkul sermaye iratları, menkul sermaye iratları ile diğer kazanç ve iratlardan elde edilen gelirler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.1.1.02 Basit Usulde Gelir Vergisi: Gelir Vergisi Kanununun 46 nci maddesi gereğince 47 ve 48 inci maddelerdeki şartları taşıyan ticari kazanç sahipleri tarafından yıllık beyanname ile beyan edilip tahsil edilen vergi gelirleri bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.1.1.03 Gelir Vergisi Tevkifatı: Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aynı maddede 15 bent halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dâhil)

nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben yaptıkları tevkifatlara ilişkin ödemeler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.1.1.04 Gelir Geçici Vergisi: Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 120 inci maddesine göre, ticari kazanç sahipleri (Basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabından cari vergilendirilme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere tahsil edilen geçici vergi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.1.2 Kurumlar Vergisi:

01.1.2.01 Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi: 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre tahsil edilen Kurumlar Vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.1.2.02 Kurumlar Vergisi Tevkifatı: Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesine göre; Dar mükellefiyete tabi kurumlar tarafından yapılan tevkifatlara ilişkin ödemeler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.1.2.03 Kurumlar Geçici Vergisi: Kurumlar Vergisi Kanununun 25 inci maddesine göre; Kurumlar Vergisi mükelleflerinin, Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 120 nci maddesinde düzenlenen esaslara göre cari vergilendirme döneminin kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere ödedikleri geçici vergi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.2 MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

01.2.1 Veraset ve İntikal Vergisi:

01.2.1.01 Veraset ve İntikal Vergisi: 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununa göre tahsil edilen veraset ve intikal vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.2.2 Motorlu Taşıtlar Vergisi

01.2.2.01 Motorlu Taşıtlar Vergisi: 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununa göre tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.2.9 Mülkiyet Üzerinden Alınan Diğer Vergiler

01.2.9.51 Bina Vergisi: Emlak Vergisi Kanunu hükümlerine göre, Türkiye sınırları içinde bulunan binalar (yapıldığı madde ne olursa olsun, gerek karada gerek su üzerindeki sabit inşaatlar) üzerinden alınan vergiler bu bölüme kaydedilecektir.

01.2.9.52 Arsa Vergisi: Emlak Vergisi Kanunu hükümlerine göre, Türkiye sınırları içinde bulunan arsalar (Belediye sınırları içinde belediyece parsellenmiş arazi) üzerinden alınan vergiler bu bölüme kaydedilecektir.

01.2.9.53 Arazi Vergisi: Emlak Vergisi Kanunu hükümlerine göre, Türkiye sınırları içinde bulunan araziler (arsalar hariç) üzerinden alınan vergiler bu bölüme kaydedilecektir.

01.2.9.54 Çevre Temizlik Vergisi: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalardan alınan vergiler bu bölüme kaydedilecektir.

01.3 DAHİLDE ALINAN MAL VE HİZMET VERGİLERİ

01.3.1 Dâhilde Alınan Katma Değer Vergisi: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa göre dâhilde alınan Katma Değer Vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.3.1.01 Beyana Dayanan Katma Değer Vergisi: Katma değer vergisine tabi işlemleri yapan mükellefler tarafından 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi hükmü gereği beyanname ile ödenen katma değer vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.3.1.02 Tevkif Suretiyle Kesilen Katma Değer Vergisi: Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden sorumlu tayin edilenlerce tevkif edilerek ödenen katma değer vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.3.2 Özel Tüketim Vergisi: 06.06.2002 tarih ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa göre tahsil edilen vergi gelirleri ile 2454 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre tahsil edilecek haberleşme, elektrik ve havagazı tüketim vergisi bu bölüme gelir kaydedilecek olup, niteliklerine göre aşağıdaki detaylar yer alacaktır.

01.3.2.01 Petrol ve Doğalgaz Ürünleri

01.3.2.02 Motorlu Taşıtlar Araçları

01.3.2.03 Alkollü İçkiler

01.3.2.04 Tütün Mamulleri

01.3.2.05 Kolalı Gazozlar

01.3.2.06 Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar

01.3.2.51 Haberleşme Vergisi: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde Telekom tarafından tahsil edilen telefon, teleks, faks ve data ücretleri (telsiz ve devir nakil ücretleri hariç) üzerinden alınan vergiler bu bölüme kaydedilecektir.

01.3.2.52 Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi üzerinden alınan vergiler bu bölüme kaydedilecektir.

01.3.3 Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi

01.3.3.01 Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi: 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesine göre tahsil edilen banka ve sigorta muameleleri vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.3.4 Şans Oyunları Vergisi

01.3.4.01 Şans Oyunları Vergisi: 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 40 ıncı maddesine göre tahsil edilen şans oyunları vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.3.5 Özel İletişim Vergisi:

01.3.5.01 Özel İletişim Vergisi: 4481 sayılı Kanunun 31.12.2003 tarihi itibarıyla yürürlüğü sona eren 8 inci maddesine göre tahsil edilen vergi ile 5035 sayılı Kanunun 45 inci maddesi ile değiştirilen, Gider Vergisi Kanununun 39 uncu maddesine istinaden tahsil edilen Özel İletişim Vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.3.9 Dâhilde Alınan Diğer Mal ve Hizmet Vergileri

01.3.9.51 Eğlence Vergisi: 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 17 nci maddesi gereğince tahsil edilen eğlence vergisi bu bölüme gelir kaydedilir.

01.3.9.52 Yangın Sigortası Vergisi: Belediye Gelirleri Kanununun 40 ıncı maddesi gereğince tahsil edilen yangın sigortası vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.3.9.53 İlan ve Reklam Vergisi: Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklam nedeniyle 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Yasanın 35 inci maddesine göre alınan vergiler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.4 ULUSLARARASI TİCARET VE MUAMELELERDEN ALINAN VERGİLER

01.4.1 Gümrük Vergileri

01.4.1.01 Gümrük Vergileri: Herhangi bir eşyanın ithalatı sırasında o eşyanın ithal edildiği tarihte yürürlükte bulunan ithalat rejimine göre belirlenen gümrük vergisi ve diğer kanunlarla ithal edilen ve dâhilde teslim edilen eşya için vergi uygulanması öngörülmesi halinde, bu kanunların öngördüğü vergileri tahsil açısından, 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre gümrük işlemlerine tabi tutulan ve ithalat sırasında tarh, tahakkuk ve tahsil edilen gümrük vergileri bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.4.1.02 Ek Mali Yükümlülük:

01.4.2 İthalde Alınan Katma Değer Vergisi

01.4.2.01 İthalde Alınan Katma Değer Vergisi: Katma Değer Vergisi Kanununun 1/2 nci maddesi uyarınca mal ve hizmet ithalatı üzerinden Gümrük idarelerince, yine aynı Kanuna göre tahsil edilen katma değer vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.4.3 Diğer Dış Ticaret Gelirleri

01.5 DAMGA VERGİSİ

01.5.1 Damga Vergisi

01.5.1.01 Damga Vergisi: 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre alınan damga vergileri bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.5.2 Eğitime Katkı Payı Ayrılması Gereken Damga Vergileri

01.6 HARÇLAR: Devletin toplum yararına sunduğu kamusal nitelikli hizmetlerden kişilerin yarar elde etmeleri durumunda yararlananlardan alınan bedellerdir.

01.6.1 Yargı Harçları: 492 Sayılı Harçlar Kanununun 15 nci maddesine göre, söz konusu Kanuna ekli (1) sayılı tarifede yer alan işlemlerden tahsil edilen yargı harçları bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.1.01 Ticaret Sicil Harçları: 492 sayılı Harçlar Kanununun 15 inci maddesine göre, aynı Kanuna ekli (1) sayılı tarifede yer alan ticaret sicil harçlarından tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.1.02 Esnaf Sicil Harçları: 5360 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 69 uncu maddesi uyarınca tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.1.99 Diğer Yargı Harçları

01.6.2 Noter Harçları

01.6.2.01 Noter Harçları: 492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesine göre, aynı Kanuna ekli (2) sayılı tarifede yer alan işlemlerden tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.3 Vergi Yargısı Harçları

01.6.3.01 Vergi Yargısı Harçları: 492 sayılı Harçlar Kanununun 52 nci maddesine göre, söz konusu Kanuna ekli (3) sayılı tarifede yer alan vergi yargısı işlemlerinden tahsil edilen vergi yargısı harçları bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.4 Tapu Harçları

01.6.4.01 Tapu Harçları: 492 sayılı Harçlar Kanununun 57 nci maddesine göre, söz konusu Kanuna ekli (4) sayılı tarifede yer alan işlemlerden tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.5 Pasaport ve Konsolosluk Harçları

01.6.5.01 Pasaport ve Konsolosluk Harçları: 492 sayılı Harçlar Kanununun 71 inci ve 83 üncü maddelerine göre, aynı Kanuna ekli (5) ve (6) sayılı tarifelerde yer alan işlemlerden tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.6 Gemi ve Liman Harçları

01.6.6.01 Gemi ve Liman Harçları: 492 sayılı Harçlar Kanununun 95 inci maddesine göre, 492 sayılı Kanuna ekli (7) sayılı tarifede yer alan işlemlerden tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.7 İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları:

01.6.7.01 Avcılık Belgesi Harçları: 492 sayılı Kanununun 108 inci maddesine göre, aynı Kanuna ekli (8) sayılı tarifeye göre tahsil edilen avcılık belgesi bedelleri bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.7.99 Diğer İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları: 492 sayılı Harçlar Kanununun 108 inci maddesine göre, aynı Kanununa ekli (8) sayılı tarifede yer alan imtiyazname, ruhsatname ve diplomalardan alınan harç bedelleri bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.8 Trafik Harçları

01.6.8.01 Trafik Harçları: 492 sayılı Harçlar Kanununun 118 inci maddesine göre, 492 sayılı Kanuna ekli (9) sayılı tarifede yer alan işlemlerden alınan bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.9 Diğer Harçlar

01.6.9.01 Yurtdışı Çıkış Harcı: 4705 sayılı Yurtdışına Çıkışlarda Harç Alınması Hakkında Kanununun 1 inci maddesine göre, yurt dışına çıkış yapan (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hariç) Türk vatandaşlarından çıkış başına alınan yurt dışı çıkış harcı bedeli bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.9.02 Eğitime Katkı Payı Ayrılması Gereken Harçlar

01.6.9.03 Özel Güvenlik Harçları: 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanununun 24 üncü maddesine göre tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.9.49 Gemi Sağlık Resmi: 2548 sayılı Gemi Sağlık Resmi Kanununa göre tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.6.9.51 Bina İnşaat Harcı: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatı (ilave ve tadiller dâhil), inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında tahsil edilen harçlar bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.52 Hayvan Kesimi Muayene ve Denetleme Harcı: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde, belediyelerce veya yetkili mercilerce verilen izne dayanılarak özel kişi ve kuruluşlarca tesis edilen mezbaha ve kanaralarda kesilen hayvanların kesim öncesi ve sonrası muayenesi veya belediye sınırları ve mücavir alanlar dışında kesilmiş olup da belediye sınırı içinde satışa arz edilecek etlerin sağlık bakımından muayene ve denetlenmesi nedeniyle tahsil edilen harçlar bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.53 İşgal Harcı: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre;

- Pazar ve panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,

-Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,

durumunda tahsil edilen harçlar bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.54 İşyeri Açma İzni Harcı: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyeri (mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane, fabrika, şube, depo, otel, kahvehane, eğlence, dinlenme ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınai, zirai ve mesleki bir faaliyetle başka bir iş ve girişimin yapılmasına ayrılan ya da bu faaliyet, iş ve teşebbüslerde kullanılan yerler) açmak için verilen izin nedeniyle tahsil edilen harçlar bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.55 Kaynak Suları Harcı: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre; özel kaplara doldurulup satılacak olan kaynak sularının belediyelerce denetlenerek hangi kaynaklara ait olduklarını gösterecek şekilde bu kaplara özel işaret konulması işlemi nedeniyle tahsil edilen harçlar bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.56 Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre; ölçü ve tartı alet ve vasıtaları ile ölçeklerin ilgili kanun ve tüzük hükümlerine göre belediyelerce damgalanması işlemi nedeniyle tahsil edilen harçlar bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.57 Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre; hafta tatili ve ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı işyerlerine ruhsat verilmesi işlemi nedeniyle tahsil edilen harçlar bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.58 Tellallık Harcı: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyelere ait hal, balıkthane, mezat yerleri ve ilgilinin isteğine bağlı olarak belediye münadisi veya tellalı bulundurulan sair yerlerde, gerçek veya tüzel kişiler tarafından her ne surette olursa olsun her çeşit menkul ve gayrimenkul mal ve mahsullerin satışı üzerinden alınan harçlar bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.59 Toptancı Hali Resmi: Toptancı halinde toptan satışı yapılan sebze ve meyvenin fatura bedeli üzerinden alınan bedeller (hal rüsumu) bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.60 Yapı Kullanma İzni Harcı: Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapı kullanma izni verilmesi işleri nedeniyle tahsil edilen harçlar bu bölüme kaydedilecektir.

01.6.9.99 Diğer Harçlar

01.9 BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN VERGİLER

01.9.1 Kaldırılan Vergi Artıkları

01.9.1.01 Kaldırılan Vergi Artıkları: Katma Değer Vergisi Kanununun 4760 sayılı Kanunla kaldırılmadan önceki 60 ıncı maddesi hükümlerine göre alınan ek vergi, 5281 sayılı Kanunla kaldırılmadan önce yürürlükte bulunan 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 16 ncı maddesine göre tahsil edilen pul satışı karşılığı alınan damga vergileri ile 01.08.2002 tarihi itibariyle yürürlükten kaldırılan 1318 sayılı Finansman Kanununa göre tahsil edilen taşıt alım vergisi ve ek taşıt alım vergisi ile 4481 sayılı Kanunun 31.12.2003 tarihi itibariyle yürürlüğü sona eren 9 uncu maddesine göre tahsil edilen özel işlem vergisi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

01.9.9 Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler

01.9.9.99 Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler

02- SOSYAL GÜVENLİK GELİRLERİ

Sosyal güvenlik gelirlerinin alt detay kodlaması, gelirin ekonomik sınıflandırma listesinde yer almakla birlikte, 31/5/2006 tarihli 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri çerçevesinde bütçe görüşmelerinde revize edilerek değiştirilecektir.

03- TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ

Bu bölüm, Devletin sahip olduğu mülklerden, teşebbüslerden, mali ya da gayri maddi aktiflerden sağlanan gelirlerden, idarelerin sundukları belirli hizmetler karşılığında tahsil ettikleri gelirlerden, malların kullanma veya faaliyette bulunma izni karşılığı tahsil edilen gelirlerden, mal satış (sermayeye dâhil olması gerekenler hariç) gelirlerinden, KİT ve kamu bankaları gelirlerinden, kira gelirlerinden ve bunun gibi diğer gelirlerden oluşur.

03.1 MAL VE HİZMET SATIŞ GELİRLERİ

03.1.1 Mal Satış Gelirleri

03.1.1.01 Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri

03.1.1.02 Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri

03.1.1.03 Banka Çekleri Değerli Kağıt Bedelleri: Banka çekleri satışından elde edilen gelirler bu bölümde izlenir.

03.1.1.04 Diğer Değerli Kağıt Bedelleri: 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununda belirtilen değerli kağıt satışlarından elde edilen gelirler bu bölümde izlenecektir.

03.1.1.05 Gemi Sağlık Cüzdanı Bedelleri: : Gemi sağlık cüzdanı satışından elde edilen gelirler bu bölümde izlenecektir.

03.1.1.06 Sağlık Karnesi Satışı

03.1.1.07 İhale Bülteni Abone Geliri

03.1.1.99 Diğer Mal Satış Gelirleri

03.1.2 Hizmet Gelirleri: Sunulan bir hizmet karşılığında ve sunulan hizmet maliyeti ile belli bir oransallığa göre hesaplanarak tahsil edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir. Devlet tarafından kar amacı güdülmeden yapılan ancak niteliği gereği sinai veya ticari sayılmayan hizmetler karşılığı tahsil edilen gelirler de bu kapsama dâhil edilecektir. Sağlanan hizmetin maliyetiyle hiçbir oransallık gözetilmeksizin alınan ücretler ise vergi olarak sınıflandırılmalıdır.

Dördüncü düzeyde, sunulan hizmetin türüne göre tasnif yapılmış, bazı kodların açıklamalarına aşağıda yer verilmiştir. Diğerleri ise ekli listede yer almaktadır.

03.1.2.01 Teftiş ve denetleme ücret ve payları: İdarelerin denetim elemanları tarafından mevzuat gereğince yapılan teftiş ve denetim hizmetlerinden elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

03.1.2.02 Muayene, denetim ve kontrol ücretleri: İdareler tarafından mevzuat gereğince verilen muayene, denetim ve kontrol hizmetlerinden elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

03.1.2.08 Yol, Köprü ve Tünel Ücret Gelirleri: Yol, köprü ve tünellerin kullanımı karşılığında elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

03.1.2.29 Örgün ve Yaygın Öğretimden Elde Edilen Gelirler: 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereğince, örgün ve yaygın öğretimden elde edilen gelirler tezli yüksek lisans gelirleri ile doktora gelirleri hariç burada izlenecektir. Tezli yüksek lisans gelirleri ile doktora gelirleri, sırasıyla 03.1.2.34 ve 03.1.2.35 ekonomik kodunda takip edilecektir.

03.1.2.30 Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri: İlgili mevzuatı gereğince kayıt işlemleri ve sınav hizmetleri ve bunlara ilişkin diğer hizmetler için tahsil edilecek gelirler burada izlenecektir.

03.1.2.31 İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler: 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi gereğince tahsil edilecek ikinci öğretime ilişkin gelirler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

03.1.2.32 Yaz Okulu Gelirleri: 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 26 ncı maddesine göre tahsil edilecek yaz okulu gelirleri bu bölüme gelir kaydedilecektir.

03.1.2.33 Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri: 2547 sayılı Kanunun ek 27 nci maddesine göre tahsil edilecek tezsiz yüksek lisans gelirleri bu bölüme gelir kaydedilecektir.

03.1.2.34 Tezli Yüksek Lisans Gelirleri: Örgün ve yaygın öğretimden elde edilen gelirlerden tezli yüksek lisans öğrenimine ilişkin olanlar bu bölüme gelir kaydedilecektir.

03.1.2.35 Doktora Gelirleri: Örgün ve yaygın öğretimden elde edilen gelirlerden doktora öğrenimine ilişkin olanlar bu bölümde izlenecektir.

03.1.2.36 Sosyal Tesis İşletme Gelirleri: Kurumların sosyal tesislerinin işletilmesi sonucu elde edilen gelir ile yükseköğretim kurumlarında öğrenci sosyal tesislerinin işletilmesi sonucu elde edilen gelirler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

03.1.2.37 Kantin Kafeterya İşletme Gelirleri: 2547 sayılı Kanunun ek 25 inci maddesi gereğince taşınmazların işletilmesi suretiyle elde edilecek gelirler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

03.1.2.38 Yurt Yatak Ücreti Gelirleri

03.1.2.39 İhale İlan Yayın Geliri

03.1.2.40 Otopark İşletmesi Gelirleri: Otoparkların bizzat idare tarafından işletilmesi halinde elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

03.1.2.41 Uluslararası Ortak Eğitim ve Öğretim Program Gelirleri

03.1.2.42 Vakıf Yönetim ve Temsil Gelirleri

03.1.2.99 Diğer hizmet gelirleri: Nitelik olarak "03.1.2– Hizmet Gelirleri" tanımına girmekle birlikte söz konusu bölümde sayılmayan gelirler burada izlenecektir.

03.2 MALLARIN KULLANMA VEYA FAALİYETTE BULUNMA İZİNİ GELİRLERİ

03.2.1 Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri: İlgili mevzuatı uyarınca kamu kurumları tarafından malların kullanımı ya da belirli faaliyette bulunma izni karşılığında elde edilen gelirler bu bölümde izlenecektir. Detay kodlar ekli listede yer almakta olup, bazı ekonomik kodların açıklamalarına aşağıda yer verilmiştir.

03.2.1.01 RTÜK lisans ücreti

03.2.1.02 RTÜK yayın izni ücreti

03.2.1.03 Sağlık Malzeme Hizmetleri Ruhsat Bedeli: 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK hükümlerine göre, Sağlık Bakanlığınca düzenlenecek veya onaylanacak her türlü ruhsatlandırma, ürün üretim ve satış izin belgesi ve mesul müdürlük belgesi ile permi ve sertifikalar üzerinden alınacak ruhsatlandırma bedeli bu bölüme gelir kaydedilecektir.

03.3 KİT VE KAMU BANKALARI GELİRLERİ

03.3.1 Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri: Kurum ve kuruluşlardan alınan Hazine payları ve iştirak gelirleri bu kapsama dâhil edilecektir.

03.3.1.01 KİT'den Elde Edilen Gelirler: Kamu iktisadi teşebbüslerinin elde ettikleri karlardan Hazineye verilmesi gereken tutarlar bu bölümde izlenecektir.

03.3.1.02 İştirak Gelirleri: İdarelerin iştiraki olan kuruluşlardan tahsil edilen temettü v.b. gelir tutarları bu bölümde izlenecektir.

03.3.1.03 Yeniden Değerlendirme Farkları: Kurum ve kuruluş iştiraklerinin yeniden değerlendirme farkları ile ilgili gelirler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

03.3.1.04 2.Tip Telekomünikasyon Ruhsatı ve Genel İzin Gelirleri: 2813 sayılı Telsiz Kanunu kapsamında verilen ruhsat ve genel izin belgeleri karşılığında elde edilen gelirler bu bölümde izlenecektir.

03.3.1.05 Kamu Bankalarından Elde Edilen Temettü Gelirleri: Kamu bankalarından tahsil edilen temettü gelirleri bu bölümde izlenecektir.

03.3.1.99 Diğer Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri

03.3.2 KİT ve İDT'lerden Sağlanan Gelirler: Bütçe kanunlarında veya diğer kanunlarda yer alan hükümlere istinaden Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile İktisadi Devlet Teşekküllerinin aylık gayrisafi hasılatlarından bütçeye gelir kaydedilecek tutarlar bu bölüme kaydedilecektir.

Dördüncü düzeyde, hasılatından pay alınacak Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile İktisadi Devlet Teşekküllerine göre tasnif yapılmış olup, bu kodlar ekli listede sayılmıştır.

03.4 KURUMLAR HASILATI

03.5 KURUMLAR KARLARI

03.5.1 Döner Sermayeler:

03.5.1.01 Döner Sermayelerin Aylık Gayrisafi Hasılatından Aktarmalar: Döner sermayeli kuruluşlar aylık gayrisafi hasılatlarından, aylık olarak belli bir oranda

yapılan aktarmalardan elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir. 2547 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin (a) fıkrası gereğince döner sermayeden kuruluş veya birimin araç, gereç ve diğer ihtiyaçları için aktarılan tutarlar ile devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ile her türlü bakım ve onarım için aktarılan tutarlar da bu bölümde izlenecektir.

03.5.1.02 Döner Sermayelerin Yılı Sonu Karlarından Aktarmalar: Döner sermayeli kuruluşlar elde ettikleri yıl sonu karlarından, sermayelerine eklenmeyip mevzuatı gereğince yapılan aktarmalardan elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.5 Mahalli İdareler

03.5.9 Diğer kurumlar karları

03.5.9.99 Diğer kurumlar karları

03.6 KİRA GELİRLERİ

03.6.1 Taşınmaz Kiraları: Devlet mülkiyetinde bulunan arsa, arazi, bina vb. her türlü gayrimenkulden elde edilen kira gelirleri ile fuzuli şağillerden tahsil edilen ecrimisiller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

Dördüncü düzeyde, kira getiren gayrimenkulün türüne göre tasnif yapılmış ve ecrimisiller ayrı bir başlıkta değerlendirilmiş olup, bu kodlar ekli listede sayılmıştır

03.6.2 Taşınır Kiraları: Devlet mülkiyetinde bulunan taşıt, makine-teçhizat, bilgisayar vb. her türlü menkulden elde edilen kira gelirleri bu bölüme gelir kaydedilecektir.

03.6.3 Ön İzin, İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Gelirleri

03.9 DİĞER TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ

03.9.9 Diğer Gelirler

04- ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER

Alınan bağış ve yardımlar, karşılıksız, geri ödemesiz ve zorunluluk esasına dayanmayan tahsilatları kapsar. Alınan bağış ve yardımların kredilerden farkı belirli bir vade sonunda geri ödeme yükümlülüğü getirmemesidir. Aynı olarak edinilenler bütçe geliri olarak kaydedilmeyecektir.

Ayrıca, Genel bütçe kapsamındaki idarelerin kamu görevi ve hizmeti dışında ilgili mevzuatında belirtilen faaliyetlerden sağlanarak aynı mevzuatla belirlenen hizmetlerde kullanılmak üzere tahsis edilen ve bütçelerinde karşılığı "6-Özel ödenekler" finansman tipi kodla gösterilen kaynaklar bu bölümde "04.6 Özel Gelirler" başlığı altında izlenecektir.

04.1 YURT DIŞINDAN ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR

04.1.1 Cari: Yurtdışından, cari nitelikte mal ve hizmet alımlarının finansmanı için sağlanan bağış ve yardımlar bu bölüme kaydedilecektir.

Dördüncü düzeyde, bağış veya yardımı yapanlara göre tasnif yapılmış olup, bu kodlar ekli listede sayılmıştır.

04.1.2 Sermaye: Yurtdışından, sermaye niteliğinde mal ve hizmet alımlarının finansmanı için sağlanan bağış ve yardımlar bu bölüme kaydedilecektir.

Dördüncü düzeyde, bağış veya yardımı yapanlara göre ve cari bağış ve yardımlarla paralel tasnif yapılmış olup, bu kodlar ekli listede sayılmıştır.

04.2 MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNE DAHİL İDARELERDEN ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR

04.2.1 Cari: Merkezi Yönetim Bütçesine dâhil idarelerden cari nitelikte mal ve hizmet alımlarının finansmanı için alınan bağış ve yardımlar bu bölüme gelir kaydedilecektir.

04.2.2 Sermaye: Merkezi Yönetim Bütçesine dâhil idarelerden sermaye nitelikte mal ve hizmet alımlarının finansmanı için alınan bağış ve yardımlar bu bölüme gelir kaydedilecektir.

04.3 DİĞER İDARELERDEN ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR

04.3.1 Cari: Merkezi Yönetim Bütçesinin dışındaki idarelerden cari nitelikte mal ve hizmet alımlarının finansmanı için alınan bağış ve yardımlar bu bölüme gelir kaydedilecek olup dördüncü düzeyde merkezi yönetimin dışındaki idarelerin bütçe türlerine göre bir ayırım yapılmıştır.

04.3.2 Sermaye: Merkezi Yönetim Bütçesinin dışındaki idarelerden sermaye nitelikte mal ve hizmet alımlarının finansmanı için alınan bağış ve yardımlar bu bölüme gelir kaydedilecek olup dördüncü düzeyde merkezi yönetimin dışındaki idarelerin bütçe türlerine göre bir ayırım yapılmıştır.

04.4 KURUMLARDAN VE KİŞİLERDEN ALINAN YARDIM VE BAĞIŞLAR

04.4.1 Cari: Yurt içinde, kurum veya kişilerden, cari nitelikte mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla alınan ve ilgili mevzuatına göre kurum bütçelerine özel gelir kaydedilenlerin dışında kalan bağış ve yardımlar bu bölüme kaydedilecek olup, dördüncü düzeyde sadece bağışı yapanın kurum veya kişi olmasına göre bir ayırım yapılmıştır.

04.4.2 Sermaye: Yurt içinde, kurum veya kişilerden, sermaye niteliğinde mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla alınan ve ilgili mevzuatına göre kurum bütçelerine özel gelir kaydedilenlerin dışında kalan bağış ve yardımlar bu bölüme kaydedilecek olup, dördüncü düzeyde sadece bağışı yapanın kurum veya kişi olmasına göre bir ayırım yapılmıştır.

04.5 PROJE YARDIMLARI

04.5.1 Cari: Yurt içinde, kurum veya kişilerden, belirli projelerde kullanılmak üzere ve cari nitelikte mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla alınan ve ilgili mevzuatına göre kurum bütçelerine özel gelir kaydedilenlerin dışında kalan proje yardımları bu bölüme kaydedilecek olup, dördüncü düzeyde sadece yardımcı yapanın bütçe türüne göre bir ayırım yapılmıştır.

04.5.2 Sermaye: Yurt içinde, kurum veya kişilerden, belirli projelerde kullanılmak üzere ve sermaye niteliğinde mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla alınan ve ilgili mevzuatına göre kurum bütçelerine özel gelir kaydedilenlerin dışında kalan proje yardımları bu bölüme kaydedilecek olup, dördüncü düzeyde sadece yardımcı yapanın bütçe türüne göre bir ayırım yapılmıştır.

04.6 ÖZEL GELİRLER

04.06.1 Genel Bütçeli İdarelere Ait Özel Gelirler: Genel bütçenin (B) cetveline gelir kaydolunmakla birlikte, karşılığı genel bütçeli idarelere özel ödenek tahsis edilen özel gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

Daha önce, katma bütçeli idare iken 5018 sayılı Kanun uygulamasıyla birlikte genel bütçeye dâhil olan idarelere ait özel gelirler de bu bölüme kaydedilecektir. Ancak, genel bütçeye dâhil idarelerin özel gelirlerinden bir kısmı ilgili mevzuatla birlikte artık özel gelir olmaktan çıkarıldığından bu tür gelirlerin genel bütçe geliri olarak kaydedilmesi gerekecektir. Öte yandan, daha önce, katma bütçeli idare iken 5018 sayılı Kanun uygulamasıyla birlikte özel bütçeli idare haline gelen üniversitelere ait bu türden gelirler artık özel gelir olarak değil kurumun “öz geliri” olarak ilgili bölümlerinde sınıflandırılacaktır.

Dördüncü düzeyde, genel bütçeli dairelere tahsis edilen her bir özel gelir çeşidi sayılmak suretiyle sınıflandırmaya tabi tutulmuştur.

05- DİĞER GELİRLER

05.1 FAİZ GELİRLERİ: Mali varlıkların ödünç verilmesi karşılığında elde edilen faiz gelirleri ile gecikmiş ödemelere ilişkin faizler ve alacaklara ilişkin faizler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

GFS'te yer alan tasnife uymamakla birlikte vergi, resim ve harçlara ait gecikme faizleri de yeni bir düzenleme yapıncaya kadar bu bölümde izlenecektir.

Dördüncü düzeyde faizin kaynağına göre bir tasnif yapılmış olup, bu detaylara ilişkin kodlar ekli listede sayılmıştır.

05.2 KİŞİ VE KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR: Kamu harcamalarına katılma payı olarak tahsil edilecek tutarlar ile yönetim giderlerine katılma payı veya diğer paylar şeklinde tahsil edilen tutarlar bu bölümde izlenecektir.

05.2.1 Devlet Payları: Mali olmayan teşekkül ve kamu mali kuruluşlarından elde edilen Devlet payları bu bölüme gelir kaydedilecektir.

05.2.1.01 Mükerrer Sigorta Şirketlerden Alınan

05.2.1.02 Petrolden Devlet Hakkı: 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre, petrol arayıcı ve üretim işletmecilerince, belli bir arazide petrol arama ve üretimi yapma hakkına karşılık Devlete ödenen sabit tutarlar bu bölüme gelir kaydedilecektir.

05.2.1.03 Madenlerden Devlet Hakkı: 3213 sayılı Maden Kanunu hükümlerine göre, maden üretim işletmelerinden maden çıkarılması karşılığında sağlanacak gelirden Devlet payına düşen kısım bu bölüme gelir kaydedilecektir.

05.2.1.04 Oyun Kağıtları Gelirleri

05.2.1.05 Petrolden Devlet Hissesi: 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre, petrol arayıcı ve üretim işletmecilerinden, arama ve işletme sahalarında yapmış oldukları üretim üzerinden nakdi olarak alınan Devlet hissesi bu bölüme gelir kaydedilecektir.

05.2.2 Vergi ve Harç Gelirlerinden Alınan Paylar

05.2.3 Yönetim Giderlerine Katılma Payları: İlgili mevzuatı uyarınca kurumlarca yönetim giderlerine katılma payı olarak tahsil edilen gelirler bu bölümde izlenecektir. Gelir ya da hasılatın belirli oranlarında alınan paylar ise bütçe türüne göre 05.2 ekonomik kondun üçüncü düzeyi itibarıyla 5, 6, 7 ve 8 ekonomik kodlarında izlenecektir.

05.2.4 Kamu Harcamalarına Katılma Payları: Her ne suretle olursa olsun, verilen kamu hizmetlerine karşılık olmak üzere, ilgili mevzuatına göre hesaplanarak bu hizmetlerden yararlananlardan tahsil edilen altyapı maliyetlerine katılma bedeli gibi gelirler bu bölüme gelir kaydedilecektir. Mahalli idarelerce verilen kamu hizmetlerine (kanalizasyon, içe suyu, yol gibi) ilişkin olarak bu hizmetlerden yararlananlardan alınan katılma payları da bu bölümde 51-90 kod aralığında izlenecektir.

05.2.5 Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar

05.2.6 Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar

05.2.6.01 Eti Maden İşletmelerinden Alınan Pay: İlgili mevzuatı uyarınca Eti Maden İşletmeleri'nce bor ürünlerinin satışından elde edilen hasılatın Ulusal Bor Enstitüsüne ayrılan pay bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.02 Bor Madeni Payı: Bor madeni işletmelerinden alınan Devlet hakkından Ulusal Bor Enstitüsüne ayrılan pay bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.03 Gençlik Faaliyetlerine Katılım Payı: Gençlik merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin giderleri için faaliyetlere katılanlardan il müdürlüğünün belirleyeceği miktarda alınan katılım payı bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.04 Gençlik Kamplarına Katılım Payı: Gençlik merkezlerinde kamp faaliyetlerine katılanlardan alınan katılım payı bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.05 Federasyon Faaliyetlerine Katılım Payı: 3289 sayılı Kanun uyarınca spor müsabakalarından elde edilen gelirlerden Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne ayrılan paylar ile milli ve temsili müsabaka gelirleri bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.06 Spor Toto-Loto Payları: Spor toto-loto gelirlerinden özel bütçeli kurumlara ayrılan paylar bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.07 At Yarışları Payı: At yarışları gelirlerinde ilgili mevzuatları uyarınca özel bütçeli kurumlara ayrılan paylar bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.08 Aidat Gelirleri: İlgili mevzuatları uyarınca özel bütçeli kurumların aidat adı altında tahsil ettiği gelirler bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.09 Buluculuk ve Katkı Payları: İlgili mevzuatı uyarınca MTA tarafından arama faaliyetleri sonucunda bulunan madenler için işletenlerden alınacak buluculuk payları bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.10 MKE'den Alınan İthal Silah ve Fişek Satış Payları

05.2.6.11 İhracatçı Birlikleri Katkı Payı: İGEME tarafından düzenlenen fuarların giderlerine katkı amacıyla ihracatçı birliklerinden alınan katkı payları bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.16 Araştırma Projeleri Gelirleri Payı: 2547 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin (b) fıkrası uyarınca, üniversite döner sermaye işletmelerinden öğretim üyelerinin doğrudan veya dolaylı katkısı olup olmadığına bakılmaksızın elde edilen her türlü gayrisafi hasılatın % 5'inden az olmamak kaydıyla araştırma projelerinin finansmanında kullanılmak üzere aktarılan tutarlar bu bölümde izlenecektir.

05.2.6.99 Özel Bütçeli İdarelere Ait Diğer Paylar

05.2.7 Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Paylar:

05.2.8 Mahalli İdarelere Ait Paylar

05.2.9 Diğer Paylar

05.3 PARA CEZALARI: Para cezaları mahkemeler veya yetkili diğer idari birimler tarafından yasaların veya idari kuralların ihlali nedeniyle uygulanan zorunlu ödemelerdir. Bu cezalar, vergi cezaları, yargı cezaları, trafik cezaları olabileceği gibi çeşitli idari para cezaları da olabilir.

Belirli bir vergiyle ilgili olan düzenlemelerin ihlali için alınan para cezaları da kural olarak o vergiyle beraber kaydedilmelidir. Ancak, faizler bölümünde bahsedildiği üzere GFS'te yer alan tasnife uymamakla birlikte vergi, resim ve harçlara ait cezalar da yeni bir düzenleme yapılmıncaya kadar bu bölümde izlenecektir.

Dördüncü düzeyde, cezanın kaynağına göre tasnif yapılmış olup, bu kodlardan bazıları aşağıda açıklanmıştır.

05.3.1 Yargı Para Cezaları

05.3.2 İdari Para Cezaları

05.3.3 Pay Ayrılan İdari Para Cezaları

05.3.3.01 Trafik Para Cezaları: 01/6/2006 tarihinden önce verilen trafik para cezaları bu bölümde izlenecektir.

05.3.3.02 Şeker Kanununa Göre Alınan İdari Para Cezaları: Şeker Kanununa göre 01/6/2006 tarihinden önce verilen idari para cezaları bu bölümde izlenecektir.

05.3.3.03 Elektrik Piyasası Kanununa Göre Alınan İdari Para Cezaları:

05.3.3.99 Pay Ayrılan Diğer İdari Para Cezaları

05.3.4 Vergi Cezaları: 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan ve vergi idaresince tahsil edilen vergi cezaları bu bölüme gelir kaydedilecektir.

05.3.4.01 Vergi ve Diğer Amme Alacakları Gecikme Zamları: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre, bu Kanun kapsamına giren kamu alacaklarının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına vadenin bitim tarihinden itibaren her ay için madde ile belirlenen oranda gecikme zammı uygulanmaktadır. Bu suretle tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

05.3.4.02 Vergi Barışı TEFE Tutarı: 25.2.2003 tarihli ve 4811 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan borç asıllarına ilişkin gecikme zammı ve faizi yerine, bu Kanunun yürürlüğe girdiği 27.02.2003 tarihine kadar Devlet İstatistik Enstitüsünün her ay için belirlediği toptan eşya fiyat endeksinin aylık oranı esas alınarak hesaplanan tutarlar esas alınarak tahsil edilen paralar bu gruba gelir kaydedilecektir.

05.3.4.03 Vergi Barışı Geç Ödeme Zammı: 4811 sayılı Vergi Barışı Kanununun 18 inci maddesi uyarınca, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, ödenmemiş olan tutarların son taksit ödeme süresi sonuna kadar; ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksitde ait olması halinde ise bu tutarın son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte ödenmesi durumunda bu tutarlara her ay için ayrı ayrı hesaplanan % 10 (5228 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin 6 numaralı fıkrasıyla 4811 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde yapılan ibare değişikliği uyarınca 01.08.2004 tarihinden itibaren uygulanmak üzere zam oranı % 5'e indirilmiştir) geç ödeme zammıdır. Bu suretle tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

05.3.4.04 Vergi Barışı Kıymetli Maden ve Ziyet Eşyası Beyanı: 4811 sayılı Vergi Barışı Kanununun 13 üncü maddesi ile 4842 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen Geçici 63 üncü maddenin (2) numaralı fıkrası uyarınca ödenmesi gereken % 2,5 oranındaki vergidir. Bu suretle tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

05.3.4.99 Diğer Vergi Cezaları

05.3.9 Diğer Para Cezaları

05.3.9.01 Düşük Olan Değerleme Tutarları: 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun geçici 3 üncü maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesi hükmü gereğince kapsam maddesindeki kuruluşların vadesi 31/12/2004 ve öncesine ait olan ödenmemiş ve kesinleşmiş borçlarına; 31/12/2004 (dâhil) tarihi itibarıyla hesaplanan gecikme zammı/faizleri ile Gelir İdaresi Başkanlığının 02/07/2005 tarihli ve 2005/3 Seri Nolu Tahsilat İç Genelgesi ekinde yer alan TEFE katsayıları tablosundan yararlanılarak hesaplanacak TEFE tutarlarının karşılaştırılması neticesinde diğerine göre düşük olan tutar bu bölüme kaydedilecektir

05.3.9.02 Zamanında Ödenmeyen Ücret Gelirlerinden Alınacak Gecikme Zamları

05.3.9.03 Cezai Faiz (Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintileri) : 15.12.1984 tarih ve 18606 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 84/8860 sayılı (Ek: IV/14) karara dayanmaktadır. Kararda primlerin ve faizlerin tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanacağı hükmü yer almıştır. Daha sonra 88/12944 sayılı karar (Ek: IV/15) 06.07.1988 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu suretle tahsil edilen bedeller bu bölüme gelir kaydedilecektir.

05.3.9.04 Hazine Alacağına Dönüşen Tohumluk Kredilerinin Gecikme Zamları

05.3.9.05 Tahkim Kurulu İtiraz ve Ceza Gelirleri

05.3.9.06 Öğrenim Kredisi Gecikme Zammı

05.3.9.07 Katkı Kredisi Gecikme Zammı

05.3.9.99 Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları

05.9 DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER

05.9.1 Diğer Çeşitli Gelirler: İrat kaydedilecek teminatlar, muhtelif dökümanın satışından elde edilen gelirler gibi sermaye geliri niteliğinde olmayan ve yukarıda belirtilen ana gruplara dâhil edilemeyen türden gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

Dördüncü düzeyde, gelirin çeşidine kaynağına göre tasnif yapılmış olup, bu kodlar ekli listede sayılmıştır.

06- SERMAYE GELİRLERİ

Devleti sahip olduğu sabit sermaye varlıklarının, stokların, arsa, arazi ve gayri maddi varlıkların satışından elde edilen gelirler sermaye geliri olarak bu ana bölümde sınıflandırılacaktır.

06.1 TAŞINMAZ SATIŞ GELİRLERİ: Devletin mülkiyetinde olan bina, arazi ve arsaların satışından elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

Üçüncü düzeyde, satışı yapılan binanın kullanım şekline göre tasnif yapılmış olup, bu kodlar ekli listede sayılmıştır.

06.1.1 Lojman Satış Gelirleri

06.1.2 Sosyal Tesis Satış Gelirleri

06.1.3 Diğer Bina Satış Gelirleri

06.1.4 Arazi Satışı: Devlet mülkiyetinde bulunan arazilerin satışlarından elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

06.1.5 Arsa Satışı: Devlet mülkiyetinde bulunan arsaların satışlarından elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

06.1.6 Vakıflara Ait Taşınmaz Satış Gelirleri

06.1.9 Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri

06.2 TAŞINIR SATIŞ GELİRLERİ: Devlet mülkiyetinde bulunan bina, arazi ve arsaların dışındaki sabit sermaye varlıklarının (taşınlar, makine-teçhizat gibi menkul mallar ve diğerleri) satışından elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

06.2.1 Taşınır Satış Gelirleri

06.2.2 Taşıtlar Satış Gelirleri

06.2.3 Stok Satış Gelirleri: Stratejik malların ve maddelerin, olağanüstü durumlar için ayrılan stokların piyasa düzenleyici kuruluşların elinde bulundurdukları hububat gibi stokların satışından elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

06.2.9 Diğer Taşınır Satış Gelirleri

06.3 MENKUL KIYMET VE VARLIK SATIŞ GELİRLERİ: Menkul kıymet ve varlıkların satış gelirleri bu bölümde izlenecek olup, üç ve dördüncü düzeyde menkul kıymet ve varlığın türüne göre bir sınıflandırmaya gidilmiştir.

06.9 DİĞER SERMAYE SATIŞ GELİRLERİ: Devletin sahip olduğu hisseler gibi gayri maddi varlıkların satışından veya devrinden elde edilen gelirler bu bölüme kaydedilecektir.

Üçüncü düzeyde, satışı veya devri yapılan gayri maddi varlığın kaynağına göre tasnif yapılmış olup, bu kodlar ekli listede sayılmıştır.

08- ALACAKLARDAN TAHSİLAT

Devlet tarafından kamusal amaçlarla bir mali hakka ya da taahhüde dayalı olarak verilen krediler, alınan hisseler borç verme bölümüne kaydedilecek, öte yandan verilen bu borçlara karşılık daha sonra Devlete yapılan geri ödemeler, satılan hisselerinden elde edilen

gelirler ise bu bölüme dâhil edilecektir. Verilen borçlar harcamalar bölümde sınıflandırılırken geri ödemeler ise gelirler bölümüne dâhil edilecektir. Bu kapsamda, ikraz ve tavizlerden geri tahsil edilen tutarlar da (sadece anapara) bu bölüme kaydedilecektir.

Harcamaların sınıflandırmasında yer alan “Borç Verme”ye benzer detaylara yer verilmiştir. İkinci düzeyde yurtiçi ve yurt dışı olarak ikiye ayrılırken tahsilatlar üçüncü düzeyde borcun verildiği kesime göre gruplandırılmıştır. Yurtiçi tahsilatlar bütçe türüne göre gruplandırılmıştır. Öte yandan, dış ülkelere, uluslararası kurum ve kuruluşlara veya yurt dışına verilen diğer borçlardan geri ödemeler bu bölüme gelir kaydedilecektir.

09- RED VE İADELER (-)

Analitik bütçe sınıflandırmasının program bütçe sınıflandırmasından ayrıldığı önemli noktalardan birisi de red ve iadeler bölümüdür. Program bütçede red ve iadeler için bütçede ödenek bulundurulur ve yapılan red ve iadeler bütçeye gider kaydedilirdi. Ancak, bu ödemeler niteliği itibariyle gider kabul edilebilecek ödemeler olmadığından bütçelerde bu ödemeler için ödenek tahsis edilmeyecek ve iadesi gereken tutarlar muhasebe sisteminden yapılacaktır. Öte yandan, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin topladığı vergi, resim, harç ve benzeri gelirlerden diğer idare, kurum ve kuruluşlara verilecek paylar ile kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenilen bağış ve yardımlar, bütçeye gider kaydıyla ödenir.

Red ve iadeler ikinci düzeyde vergi gelirleri, sosyal güvenlik gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler, diğer gelirler sermaye gelirleri olarak gruplandırılmış üçüncü ve dördüncü düzeyde ise, bu gelirlere ilişkin olarak yukarıda yapılan sınıflandırmaya göre bir tasnif yapılmıştır.

Red ve iade hangi gelir türünden kaynaklanıyorsa detayda aynı gruba negatif (-) gelir olarak kaydedilecektir. Sonuçta gelirlerin toplamından red ve iadeler düşülerek net gelir rakamına ulaşılmış olacaktır.

VI. FONKSİYONEL KODLARININ AÇIKLAMALARI

01- GENEL KAMU HİZMETLERİ

01.1 Yasama ve Yürütme Organları, Finansal ve Mali İşler, Dışişleri Hizmetleri

01.1.1 Yasama ve yürütme organları hizmetleri

Yasama ve yürütme organlarının idaresi, işleyişi ve desteklenmesi,

Kapsam: Devletin tüm kademelerindeki yasama organları-parlamentolar, belediye meclisleri, vb.; Devletin tüm kademelerindeki Cumhurbaşkanı, başbakan, vali, belediye başkanı, vb.; En üst yönetim makamına bağlı danışmanlar, idari ve siyasi personel , temel olarak yasama ve yürütme organlarına hizmet veren kütüphaneler, diğer referans hizmetleri; Yasama meclisine, en üst yöneticiye ve bunların yardımcılarına sağlanan fiziksel şerefîyeler; Yasama meclisi,veya en üst yönetim makamı tarafından oluşturulan ya da bunlar adına hareket eden kalıcı ya da geçici komiteler.

Kapsam dışı: Bakanlık daireleri, yerel idarelerin daire başkanlık makamları (Görevleri ile ilgili fonksiyonda sınıflanacak) daireler arası komiteler, belli bir fonksiyona hizmet edenler.

01.1.2 Finansal ve mali işler ve hizmetler

- Finansal ve mali işlerin ve hizmetlerin idaresi, kamu fonlarının ve kamu borçlarının yönetimi, vergilendirme projelerinin yönetimi,

- Maliye Bakanlığının ve Hazinesinin işlem birimleri, Bütçe hizmetleri, yurt içi gelir kurumları, gümrük birimleri, muhasebe ve denetleme hizmetleri,

- Finansal ve mali işlerin geliştirilmesi ve değerlendirilmesine ilişkin kamu enformasyon hizmetleri,

- Genel bilgilerin üretilmesi ve yayılması, teknik dokümantasyon, finansal ve mali işler ve hizmetlere ilişkin istatistikler.

Kapsam: Tüm devlet kademelerindeki finansal ve mali işler ve hizmetler.

Kapsam dışı: Devlet kredileri üzerindeki ihraç masrafları ve faiz ödemeleri (01.5.0); Bankacılık Sektörünün denetlenmesi.(04.1.1)

01.1.3 Dışişleri hizmetleri

- Dış işleri ve hizmetlerinin idaresi,

- Dışişleri Bakanlığının ve uluslar arası örgütlerde veya yurtdışında hizmet veren diplomat ve konsolos misyonlarının işleyişi; Milli sınırlar dışında gerçekleştirilmesi amaçlanan enformasyon, bilgi ve kültür hizmetlerinin işletilmesi ya da desteklenmesi; Yurt dışında bulunan müzelerin, okuma odalarının ve referans hizmetlerinin yürütülmesi veya desteklenmesi,

- Uluslar arası örgütlerin genel işletme giderlerini karşılamak için düzenli abonelik ödemeleri ve özel katkılar.

Kapsam dışı;

- Gelişmekte olan ülkelere ve geçiş sürecindeki ülkelere yapılan ekonomik yardımlar (01.2.1),

- Yabancı ülkelere hizmetine verilen ekonomik yardım misyonları (01.2.1),

- Uluslararası ve bölgesel kuruluşlarca idare edilen yardım programlarına yapılan katkılar, (01.2.2) Yurt dışına yerleştirilen askeri birlikler (02.1.0),

- Yabancı ülkelere askeri yardım (02.3.0),

- Genel dış ekonomik ve ticari ilişkiler (04.1.1),

- Turizm işleri ve hizmetleri (04.7.3).

01.1.9 Sınıflandırmaya girmeyen yasama ve yürütme organları, finansal ve mali işler, dışişleri hizmetleri

(01.1.1,01.1.2,01.1.3) dışındaki: yasama ve yürütme organları, finansal ve mali işler, dışişleri.

01.2 Dış Ekonomik Yardım Hizmetleri

01.2.1 Gelişmekte olan ülkelere yapılan ekonomik yardım hizmetleri

- Gelişmekte olan ülkelerle ve geçiş sürecindeki ülkelerle ekonomik işbirliğinin idare edilmesi,

- Yabancı devletlerin hizmetine verilmiş olan ekonomik yardım misyonlarının işletilmesi; teknik yardım programlarının, eğitim programlarının, burs ve öğrenim kredisi programlarının yürütülmesi ya da desteklenmesi,

- Hibe (nakdi ya da aynı) ya da kredi (ilgili faiz oranına bakılmaksızın) şeklindeki ekonomik yardımlar.

Kapsam dışında kalanlar: uluslararası ya da bölgesel kuruluşlar tarafından idare edilen ekonomik kalkınma fonlarına yapılan katkılar (01.2.2); dış ülkelere askeri yardımlar (02.3.0)

01.2.2 Uluslararası kuruluşlar aracılığı ile yapılan ekonomik yardım hizmetleri

- Uluslararası kuruluşlar aracılığı ile yönlendirilen ekonomik yardımların idaresi,

- Uluslararası, bölgesel ya da diğer çok uluslu örgütler tarafından idare edilen ekonomik kalkınma fonlarına yapılan nakdi ya da aynı katkılar.

Kapsam dışında kalanlar: uluslararası barış gücü operasyonları (02.3.0)

01.2.9 Sınıflandırmaya girmeyen dış ekonomik yardım hizmetleri

(01.2.1, 01.2.2) Dışındaki; dış ekonomik yardımlar.

01.3 Genel Hizmetler

Bu grup belli bir fonksiyonla bağlantısı olmayan ve genellikle çeşitli devlet kademelerindeki merkez bürolar tarafından üstlenilen hizmetleri kapsar. Bu tip merkez büroları tarafından üstlenilen ve belli bir fonksiyon ile bağlantılı olan hizmetler de bu kapsamda yer alır. Örneğin; bir merkezi istatistik kurumu tarafından sanayi, çevre, sağlık ya da eğitim istatistiklerinin derlenmesi.

01.3.1 Genel personel hizmetleri

Personeli seçme, terfi ettirme ve puanlama yöntemlerini, iş tanımlarını, değerlendirmelerini ve sınıflandırmalarını içeren genel personel politikalarının ve prosedürlerinin geliştirilmesi ve uygulanması da dâhil olmak üzere, genel personel hizmetlerinin idaresi ve yürütülmesi, devlet memurluğu yönetmeliklerinin idaresi ve benzeri konular.

Kapsam dışı: belli bir fonksiyonla bağlantılı personel idaresi ve hizmetleri (fonksiyonlara göre sınıflandırma)

01.3.2 Genel planlama ve istatistik hizmetleri

Tüm ekonomik ve sosyal planların ve programların ve tüm istatistik planlarının ve programlarının formülasyonu, koordinasyonu ve izlenmesi dâhil olmak üzere, tüm ekonomik ve sosyal planlama hizmetleri ile tüm istatistik hizmetlerinin idaresi ve yürütülmesi.

Kapsam dışı: Belli bir amaçla bağlantılı olan ekonomik ve sosyal planlama hizmetleri ve istatistik hizmetleri (fonksiyonuna göre sınıflandırma).

01.3.9 Diğer genel hizmetler

Merkezi tedarik ve satın alma hizmetleri, devlete ait kayıt ve arşivlerin muhafazası ve depolanması, Devlete ait ya da Devlet tarafından kullanılan binaların işletmesi, merkezi

motorlu araç parkları, Devlet tarafından işletilen basım evleri, merkezi bilgisayar ve bilgi işlem hizmetleri ve benzeri gibi, diğer genel hizmetlerin yürütülmesi ve idaresi.

Kapsam dışı: Belli bir amaçla bağlantılı diğer genel hizmetler (fonksiyona göre sınıflandırılanlar)

01.4 Temel Araştırma Hizmetleri

Temel araştırma, belli bir uygulama ya da kullanım gözetilmeksizin, başlıca bir fenomenin altında yatan temeller ve gözlemlenebilir olgular hakkında yeni bilgiler edinmek üzere gerçekleştirilen deneysel ya da teorik çalışmadır. Bilimsel bilgilerin artırılması veya yeni araştırma alanlarının keşfedilmesine yönelik olan herhangi bir pratik amaç taşımayan faaliyetler temel araştırmayı oluştururlar. Uygulamalı araştırmalar da bilimsel bilgilerin artırılmasına yönelik olmakla birlikte belirli bir pratik amaçla gerçekleştiğinden ilişkin olduğu fonksiyona göre sınıflandırılmalıdır.

01.4.1 Doğal bilimler, mühendislik ve teknoloji konusundaki temel araştırma hizmetleri

- Doğal bilimler, mühendislik ve teknoloji konusunda temel araştırma çalışmaları yürüten Devlet kurumlarının idaresi ve işletilmesi,

- Araştırma enstitüleri, üniversiteler gibi kurumlar ile devlete ait olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen temel araştırmaların desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da desteklemeler.

01.4.2 Sosyal ve beşeri bilimler konusundaki temel araştırma hizmetleri

- Sosyal ve beşeri bilimler alanlarında temel araştırma çalışmaları yürüten devlet kurumlarının idaresi ve işletilmesi,

- Araştırma enstitüleri, üniversiteler gibi kurumlar ile Devlete ait olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen temel araştırmaların desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da desteklemeler.

01.4.3 Çok branşlı temel araştırma hizmetleri

Ekoloji, oşinografi, biosfer, atmosfer, uzay ve öteki çok branşlı alanlardaki resmi faaliyetleri idare eden, finansman sağlayan veya temel çok branşlı araştırmaları gerçekleştiren daireler, program birimleri ve bu tür faaliyetler için verilen destekler.

01.4.9 Sınıflandırmaya girmeyen temel araştırma hizmetleri

(01.4.1, 01.4.2, 01.4.3) dışındaki temel araştırmaların yönetimi, masrafları ve desteklenmesi.

01.5 Borç Yönetimi Hizmetleri

01.5.0 Borç yönetimi hizmetleri

Devlet kredilerinin üstlenilmesi ve verilmesi ile ilgili faiz ödemeleri, taahhüt, garanti ve ihraç giderleri.

Kapsam dışı: Kamu borç yönetimine ait idari masraflar (01.1.2) (Kamu borcunun geri ödenmesi finansmanın ekonomik sınıflandırmasında yer alır.)

01.6 Genel Nitelikli Transferlere İlişkin Hizmetler

01.6.0 Genel nitelikli transferlere ilişkin hizmetler

Devletin farklı kademeleri arasında, genel bir karakterde olan ve belli bir fonksiyona tahsis edilmemiş olan transferler.

01.8 Genel Kamu Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

Uygulamalı araştırma, yeni bilgiler edinmek üzere gerçekleştirilen özgün soruşturmalardır, ancak belli bir pratik amaca ya da hedefe yöneliktir.

Deneyisel geliştirme sistematik bir çalışma olup, araştırmalardan ve uygulama deneylerinden elde edilen mevcut bilgilerin, yeni materyallerin, ürünlerin ve cihazların geliştirilmesine; yeni işlemlerin, sistemlerin ve hizmetlerin kurulmasına; ya da halihazırda üretilmiş ya da kurulmuş olanların daha da iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığı bir uygulamadır.

01.8.8 Genel kamu hizmetlerine ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Genel kamu hizmetleri ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yapan Devlet kurumlarının işletilmesi ve idaresi,

- Araştırma laboratuvarları ve üniversiteler gibi kurumlar ile Devlet dışı kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen genel kamu hizmetlerine ilişkin uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarını desteklemeye yönelik hibeler, krediler ya da desteklemeler.

Kapsam dışı: Temel araştırma (01.4.1)

01.9 Sınıflandırmaya Girmeyen Genel Kamu Hizmetleri

01.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen genel kamu hizmetleri

Seçmen kaydı, seçim ve referandumların düzenlenmesi gibi genel kamu hizmetlerinin idaresi ve yürütülmesi ya da desteklenmesi, kendi kendini yönetmeyen vakıf arazilerinin idaresi ve benzeri

Kapsam: (01.1), (01.2), (01.3), (01.4) ya da (01.8) altında sınıflandırılmayan genel kamu hizmetleri.

Kapsam dışı: Kamu borç işlemleri (01.5); Devletin farklı kademeleri arasında genel karakterli transferler (01.6).

02- SAVUNMA HİZMETLERİ

02.1 Askeri Savunma Hizmetleri

02.1.0 Askeri savunma hizmetleri

- Askeri savunma işleri ve hizmetlerinin idaresi,

- Kara, deniz, derin deniz, hava ve uzay savunma kuvvetlerinin yönetilmesi; mühendislik, ulaşım, haberleşme, istihbarat, personel ve diğer savaş dışı savunma kuvvetlerinin yönetilmesi; savunma kuruluşunun yedek ya da yardımcı güçlerinin yönetimi, desteklenmesi ve denetlenmesi, teçhizat, yapılar, erzak, vs. sağlanması.

Kapsam: Yurt dışında bulunan askeri ataşelikler; sahra hastaneleri

Kapsam dışı: Askeri yardım misyonları (02.3.1); üs hastaneleri (07.3); sadece askeri personele ve ailelerine açık olduğu halde müfredatı sivil kurumların müfredatını andıran askeri okullar ve kolejler (09.1), (09.2), (09.3) ya da (09.4); askeri personel için emeklilik programları (10.2).

02.2 Sivil Savunma Hizmetleri

02.2.0 Sivil savunma hizmetleri

- Sivil savunma işlerinin ve hizmetlerinin idaresi; muhtemel acil durum planlarının hazırlanması; sivil kuruluşlar ve halkın katılımını içeren tatbikatların organize edilmesi; sivil savunma için levazımat ve teçhizatın temini,

- Sivil savunma güçlerinin yönetilmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam dışı: Sivil koruma hizmetleri (03.2.0); barış zamanında meydana gelebilecek felaketlerde acil durum kullanımına yönelik gıda, ekipman ve diğer malzemelerin satın alınması ve depolanması (10.9.0)

02.3 Dış Askeri Yardım Hizmetleri

02.3.0 Dış askeri yardım hizmetleri

- Askeri yardımların idaresi ve yabancı devletlere sağlanan ya da uluslararası askeri örgütlere ya da ittifaklara bağlı olan askeri yardım misyonlarının yönetilmesi,
- Hibe şeklindeki askeri yardımlar (nakdi ya da aynı); krediler (uygulanan faiz oranına bakılmaksızın) ya da ekipmanların ödünç verilmesi; insan gücü tahsis edilmesi de dâhil olmak üzere, uluslararası barış koruma güçlerine yapılan katkılar.

02.8 Savunmaya İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

02.8.8 Savunmaya ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Savunma ile ilişkili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının idaresi ve işletilmesi; yeni ve daha modern teçhizatın geliştirilmesine, daha iyi taktik ve stratejilere, uzay ve derin denizlerin savunma için kullanımına yönelik araştırma ve geliştirmeler,
- Araştırma enstitüleri ve üniversiteler gibi kurumlar ile devlet dışı organlar tarafından yürütülen savunma ile ilişkili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesi için verilen hibeler, krediler ya da desteklemeler.

Kapsam dışı: Temel araştırma, uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme tanımları (01.4) ve (01.8) altında verilmiştir.

02.9 Sınıflandırmaya Girmeyen Savunma Hizmetleri

02.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen savunma hizmetleri

(02.1.0), (02.2.0), (02.3.0),(02.8.8) dışındaki savunma ile ilişkili tüm politikaların, planların, programların ve bütçelerin formülasyonu, idaresi, koordinasyonu ve izlenmesi gibi faaliyetlerin idaresi, yürütülmesi ve desteklenmesi; savunma ile ilgili mevzuatın hazırlanması ve yürütülmesi; savunma ile ilişkili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması ve benzeri.

Kapsam: (02.1), (02.2), (02.3) ya da (02.4) kapsamına alınamayan savunma işleri ve hizmetleri.

Kapsam dışı: Savaş gazileri ile ilgili işlerin idaresi (10.2)

03. KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ

03.1 Güvenlik Hizmetleri

Kapsam dışı: Polis eğitime ek olarak genel eğitim de veren polis kolejleri (09.1), (09.2), (09.3) ya da (09.4)

03.1.1 Genel güvenlik hizmetleri

- Yabancıların kayıtlara geçirilmesi, göçmenlere çalışma ve seyahat belgelerinin verilmesi, tutuklama kayıtlarının ve polis işleri ile ilgili istatistiklerin muhafazası, kaçakçılığı önleme dâhil polis işlerinin ve hizmetlerinin idaresi,
- Muvazzaf ve yardımcı polis güçlerinin, liman, sınır ve sahil polis güçlerinin, ve polis laboratuvarlarının işletilmesi; polis eğitim programlarının yönetilmesi ya da desteklenmesi,
- Taşıtlar, uçak ve gemiler dâhil olmak üzere polis faaliyetleri için teçhizat ve malzeme temini.

03.1.2 Adli güvenlik hizmetleri

Adli polis hizmetlerinin yürütülmesi, teçhizat ve malzeme temini.

03.1.3 Trafik güvenliği hizmetleri

Trafik polisleri, yol trafiğinin düzenlenmesi ve kontrolü, taşıt, teçhizat ve malzeme temini.

03.1.4 Kurumsal güvenlik hizmetleri

Kamu mercilerine ait özel polis güçlerinin yönetilmesi; teçhizat ve malzeme temini.

03.1.9 Sınıflandırmaya girmeyen güvenlik hizmetleri

Açık deniz ve okyanus balıkçılığının denetlenmesi gibi polis işlerinin ve hizmetlerinin idaresi.

03.2 Yangından Korunma Hizmetleri

03.2.0 Yangından korunma hizmetleri

- Yangından korunma ve yangın söndürme işleri ve hizmetlerinin idaresi,
- Muvazzaf ve yardımcı itfaiye birimlerinin ve kamu kuruluşlarına ait diğer yangından korunma ve yangın söndürme hizmetlerinin yürütülmesi; yangından korunma ve yangınla mücadele eğitim programlarının yürütülmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam: Dağ kurtarma, sahil gözetleme, sel alanlarının boşaltılması ve benzeri gibi sivil koruma hizmetleri.

Kapsam dışı: Sivil savunma (02.2.0); orman yangınlarıyla mücadele ya da orman yangınlarının önlenmesine yönelik özel olarak donatılmış ve eğitilmiş güçler. (04.2.2)

03.3 Mahkeme Hizmetleri

- Mahkemeler tarafından verilen cezaların ve yasal kararların yürütülmesi, şartlı tahliye ve gözaltı sistemlerinin işletilmesi de dâhil olmak üzere Hukuk mahkemelerinin ve Ceza mahkemelerinin ve yargı sisteminin idaresi, işletilmesi ve desteklenmesi,
- Devlet adına ya da devlet tarafından nakit ya da hizmet karşılığı sağlanan diğer kişiler adına yasal temsil ve danışmanlık.

Kapsam: İdari mahkemeler, ombudsmanlar ve benzerleri. Gözaltı ve şartlı tahliye sistemlerinin idaresi.

Kapsam dışı: Cezaevi idaresi (03.4.0), komisyonlar

03.3.1 Yüksek mahkeme hizmetleri

03.3.2 Adli mahkeme hizmetleri

03.3.3 İdari mahkeme hizmetleri

03.3.4 Tahkim kurulları ve ombudsmanlık vb. hizmetleri

03.3.9 Diğer mahkeme hizmetleri

03.4 Cezaevi İdaresi Hizmetleri

03.4.0 Cezaevi idaresi hizmetleri

Cezaevleri ve tutukevleri, hapishaneler, ıslah evleri (cezaevi çiftlikleri ve atölyeler dâhil), akli dengesi bozuk tutuklular için akıl hastaneleri gibi diğer gözaltı ve rehabilitasyon alanlarının idaresi, işletilmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam dışı: Cezaevi güvenliği dışında adli güvenlik hizmetleri (03.1.2)

03.8 Kamu Düzeni ve Güvenliğe İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

03.8.8 Kamu düzeni ve güvenliğe ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Kamu düzeni ve güvenliği ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yapan devlet kurumlarının idaresi ve işletilmesi,

- Araştırma enstitüleri ve üniversiteler gibi devlete bağlı olmayan organlar tarafından yürütülen kamu düzeni ve güvenliği ile ilişkili uygulamalı araştırmaların ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da desteklemeler.
Kapsam dışı: Temel araştırma, uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme tanımları (01.4) ve (01.8)de verilmiştir.

03.9 Sınıflandırmaya Girmeyen Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri

03.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri

Kamu düzeni ve güvenliği ile ilişkili tüm politikaların, planların, programların ve bütçelerin formülasyonu, İdaresi, koordinasyonu ve izlenmesi; kamu düzeninin ve güvenliğin sağlanmasına yönelik mevzuat ve standartların hazırlanması ve yürütülmesi; kamu düzeni ve güvenliği hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması.

Kapsam: (03.1), (03.2), (03.3), (03.4) ya da (03.8) altında sınıflandırılmayan kamu düzeni ve güvenliği işleri ve hizmetleri.

04- EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER

04.1 Genel Ekonomik İşler ve Hizmetler

04.1.1 Genel ekonomik ve ticari işler ve hizmetler

- Genel dış ticaret işleri de dâhil olmak üzere, genel ekonomik ve ticari işlerin ve hizmetlerin idaresi; genel ekonomi, ticaret politikalarının formülasyonu ve uygulanması; Devletin farklı organları arasında ve iş çevreleri ile devlet arasında bağlantı sağlamak,

- Tüm ithalat ve ihracat ticareti, meta ve öz sermaye piyasaları, tüm gelir kontrolleri, genel ticaret tanıtım faaliyetleri, tekeller ile ticaret ve pazar girişlerini kısıtlayan diğer faktörlerin genel olarak düzenlenmesi ve benzeri gibi genel ekonomik ve ticari faaliyetlerin düzenlenmesi ya da desteklenmesi; bankacılık sektörünün denetimi,

- Patentler, ticari markalar, telif hakları, şirket sicilleri, hava tahminleri, standartlar, hidrolojik araştırmalar, jeodezi araştırmaları ve benzeri ile ilgili faaliyet gösteren kurumların işletilmesi ya da desteklenmesi,

- Genel ekonomi ve ticaret politikalarını ve programlarını tanıtmaya yönelik hibeler, krediler ya da desteklemeler.

Kapsam: Tüketicinin eğitilmesi ve korunması.

Kapsam dışı: Belli bir sanayi koluna ait ekonomik ve ticari işler ((04.2) ile (04.7) arasında sınıflandırılmıştır).

04.1.2 İşgücü işleri ve hizmetleri

- Genel çalışma işlerinin ve hizmetlerinin idaresi; genel çalışma politikalarının formülasyonu ve uygulanması; çalışma koşullarının (çalışma saatleri, ücretler, iş ve işyeri güvenliği vb.) düzenlenmesi ve denetlenmesi; devletin farklı kolları arasında ve devlet ile tüm sanayi, iş ve işçi örgütleri arasında bağlantı kurmak,

- İşgücü hareketliliğinin kolaylaştırılması, cinsiyet, ırk, yaş ve diğer ayrımcılıkların azaltılması, huzursuz ya da az gelişmiş bölgelerde işsizlik oranının azaltılması, yüksek işsizlik oranları ile karakterize olan dezavantajlı ya da diğer grupların işe alınmasını teşvik etmek, ve benzeri için genel program ya da projelerin işletilmesi ya da desteklenmesi; işgücü mübadelelerinin gerçekleştirilmesi; tahkim ve arabuluculuk hizmetlerinin yürütülmesi ya da desteklenmesi,

- Genel çalışma işleri ve hizmetleri ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,

- Genel çalışma politikalarının ve programlarının tanıtılmasına yönelik hibeler, krediler ve desteklemeler.

Kapsam dışı: Belli bir sanayi koluna ait çalışma işleri ((04.2 ile (04.7) arasında sınıflandırılmıştır);

işsizlere nakdi ve aynı yardımlar şeklinde sosyal güvence sağlanması (10.5.0).

04.2 Tarım, Ormancılık, Balıkçılık ve Avcılık Hizmetleri

04.2.1 Tarım hizmetleri

- Zirai işlerin ve hizmetlerin idaresi; ekilebilir alanların korunması, ıslah edilmesi ve genişletilmesi; tarımsal reform ve arazi yerleşimi; tarım endüstrisinin denetlenmesi ve düzenlenmesi,

- Sel kontrolü, baraj, bent, sulama ve drenaj sistemlerinin inşası, yönetimi ve işletilmesi, ve bu işlerle ilgili hibeler, krediler ya da desteklemeler,

- Ürün fiyatlarının ve çiftlik gelirlerinin iyileştirilmesi ya da stabilize edilmesi için program ve planların gerçekleştirilmesi ya da desteklenmesi; çiftçilere verilen faaliyet genişletme hizmetleri ya da veterinerlik hizmetlerinin, zararlı haşarat kontrol hizmetlerinin, ürün muayene hizmetlerinin ve ürün puanlama sistemlerinin yürütülmesi ya da desteklenmesi,

- Zirai işler ve hizmetlerle ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,

- Arazinin işlenmemiş halde kalması için yapılan ya da belli bir ürünün üretilmesini teşvik etmek ya da kısıtlamak için yapılan ödemeler de dâhil olmak üzere, zirai faaliyetlerle bağlantılı olarak çiftçilere sağlanan tazminatlar, hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam:Hayvancılık dâhil.

Kapsam dışı: Çok amaçlı kalkınma projeleri (04.7.4).

04.2.2 Ormancılık hizmetleri

- Orman işlerinin ve hizmetlerinin idaresi; orman rezervlerinin korunması, genişletilmesi ve akılcı kullanımı; ormancılık faaliyetlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi, ağaç kesme lisanslarının verilmesi,

- Yeniden ağaçlandırma çalışmalarının, zararlı haşarat ve hastalık kontrolü, orman yangınlarını söndürme ve önleme hizmetlerinin ve orman işletmecilerine verilen faaliyet genişletme hizmetlerinin yürütülmesi ya da desteklenmesi,

- Ormancılık işleri ve hizmetleri ile ilişkili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,

- Ticari orman faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam: Keresteye ek olarak orman ürünleri.

04.3 Yakıt ve Enerji Hizmetleri

04.3.1 Kömür ve diğer katı yakıt hizmetleri

Bu sınıf, çıkarılma ya da yararlanılma ve kola ya da gaz gibi başka şekillere dönüştürülme yöntemlerine bakmaksızın, tüm kömür cinslerini, linyiti ve turbayı kapsar.

- Katı mineral yakıt işleri ve hizmetlerinin idaresi; katı mineral yakıtların korunması, keşfedilmesi, geliştirilmesi ve akılcı kullanımı; katı mineral yakıt çıkarma, işleme, dağıtma ve kullanma faaliyetlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi,

- Katı mineral yakıt işleri ve hizmetleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,

- Katı mineral yakıt endüstrisini ve kola, briket ya da imalat gaz sanayilerini desteklemeye yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Katı mineral yakıt taşıma işleri (04.5) grubu altında sınıflandırılmıştır.

04.3.2 Petrol ve gaz işleri ve hizmetleri

Bu sınıf, doğal gazı, LPG'yi ve rafineri gazlarını, kuyulardan çıkarılan petrol ve taş ya da katran kumu gibi diğer kaynakları, ve kompozisyonuna bakılmaksızın şehir gazının dağıtımını kapsar.

- Petrol ve doğal gaz işleri ve hizmetlerinin idaresi; petrol ve doğal gaz kaynaklarının korunması, keşfedilmesi, geliştirilmesi ve akılcı kullanımı; doğal gaz ve petrol çıkarma, işleme, dağıtma ve kullanma faaliyetlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi,
- Petrol ve doğal gaz işleri ve hizmetleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Petrol çıkarma sanayisini ve ham petrol rafineri sanayisinin ve ilgili likit ve gaz ürün sanayilerinin desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Petrol ya da gaz taşıma işleri (04.5) grubu altında sınıflandırılmıştır.

04.3.3 Nükleer yakıt işleri ve hizmetleri

- Nükleer yakıt işleri ve hizmetlerinin idaresi; nükleer malzeme kaynaklarının korunması, keşfedilmesi, geliştirilmesi ve akılcı kullanımı; nükleer yakıt malzemelerinin çıkarma, işleme, faaliyetlerini ve nükleer yakıt elemanlarının üretimini, dağıtımını ve kullanımını denetlemek ve düzenlemek,
- Nükleer yakıt işleri ve hizmetleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Nükleer malzeme çıkarma endüstrisinin ve bu tür malzemeleri işleyen endüstrilerin desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Nükleer yakıt taşıma işleri (04.5) grubu altında sınıflandırılmıştır; radyoaktif atıkların depolanması (05.1.0).

04.3.4 Elektrik işleri ve hizmetleri

Bu sınıf hem termal ya da hidrolojik kaynaklar gibi geleneksel kaynakları hem de rüzgar ve güneş gibi yeni kaynakları kapsar.

- Elektrik işlerinin ve hizmetlerinin idaresi; elektrik kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve akılcı kullanımı; elektrik üretimi, iletimi ve dağıtımının düzenlenmesi ve denetlenmesi,
- Elektrik işleri ve hizmetleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Temel olarak enerji üretmek amacıyla tasarlanan baraj inşaatları ya da diğer işler için yapılan masraflar da dâhil olmak üzere, elektrik tedarik endüstrisinin desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Rüzgar ya da güneş ısı ile üretilen elektrik dışı enerji biçimleri (04.3.5).

04.3.5 Elektrik dışındaki enerji işleri ve hizmetleri

- Buhar, sıcak su ya da sıcak hava şeklindeki ısının üretimi, dağıtımı ve kullanımı ile ilgili elektrik dışı enerji işlerinin ve hizmetlerinin idaresi,
- Elektrik dışı enerji tedarik eden işletme dışı tipte sistemlerin inşa edilmesi ve işletilmesi,
- Elektrik dışı enerji ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve rezerv, üretim ve kullanım istatistiklerinin oluşturulması ve dağıtılması,
- Elektriksel olmayan enerjinin kullanımını teşvik etmeye yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam: Jeotermal kaynaklar; rüzgar ya da güneş ısı ile üretilen elektrik dışı enerji.

04.3.9 Sınıflandırmaya girmeyen yakıt işleri ve hizmetleri

- Alkol, ahşap ve ahşap atıkları, şeker kamışı, üzüm ve pancar posaları ve diğer ticari olmayan yakıtları içeren işlerin ve hizmetlerin idaresi,

- Bu tip yakıtlar hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve kullanılabilir rezerv, üretim ve faydalanma istatistikleri oluşturma ve dağıtma,
  - Enerji üretimi için bu tür yakıtların kullanımını teşvik etmeye yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.
- Kapsam dışı: Orman yönetimi (04.2.2); rüzgar ve güneş ısı (04.3.4) ya da (04.3.5); jeotermal kaynaklar (04.3.5).

04.4 Madencilik, İmalat ve İnşaat Hizmetleri

04.4.1 Yakıt dışındaki madencilik, İmalat ve inşaat hizmetleri

Bu sınıf metal içeren mineralleri, kum, kil, taş, kimyevi ve gübresel mineralleri, tuz, değerli taşlar, asbest, alçıtaşı ve benzerlerini kapsar.

- Madencilik ve maden kaynakları işleri ve hizmetlerinin idaresi,
- Maden kaynaklarının korunması, keşfedilmesi, geliştirilmesi ve akılcı kullanımı,
- Maden çıkarma, işleme, pazarlama ve diğer üretim faktörlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi,
- Madencilik ve maden kaynakları işleri ve hizmetleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Ticari madencilik faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam: Lisans verilmesi, kiralama, üretim oranlarının düzenlenmesi, madenlerin güvenlik yönetmeliklerine uyum açısından teftişi, ve benzeri hizmetleri.

Kapsam dışı: Kömür ve diğer katı yakıtlar (04.3.1), petrol ve doğal gaz (04.3.2) ve nükleer yakıt malzemeleri (04.3.3).

04.4.2 İmalat işleri hizmetleri

- İmalat işlerinin ve hizmetlerinin idaresi; imalatın geliştirilmesi, genişletilmesi ya da iyileştirilmesi,
- İmalat tesislerinin oluşumunu ve işletimini düzenlemek ve denetlemek,
- İmalatçı dernekleri ile imalat işleri ve hizmetleri ile ilgili diğer organizasyonlar arasında bağlantı kurmak,
- İmalat faaliyetleri ve imal edilen ürünler ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- İmalat işletmelerinin desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam: Güvenlik yönetmeliklerine uygunluk açısından imalat müşterilerinin teftişi, tehlikeli ürünlere karşı tüketicinin korunması ve benzeri.

Kapsam dışı: Kömür işleme sanayisi ile ilgili işler ve hizmetler (04.3.1), petrol rafineri sanayisi (04.3.2) ya da nükleer yakıt endüstrisi (04.3.3)

04.4.3 İnşaat işleri hizmetleri

- İnşaat işlerinin ve hizmetlerinin idaresi; inşaat sanayisinin denetlenmesi,
- İnşaat standartlarının geliştirilmesi ve düzenlenmesi,
- İnşaat işleri ve hizmetleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması.

Kapsam: Arsaya inşaat izni veren belgelerin çıkartılması, inşaat sahalarının güvenlik yönetmeliklerine uyum açısından teftişi, ve benzeri.

Kapsam dışı: Mesken, endüstriyel binalar, sokaklar, kamu işletmeleri kültür tesisleri ve benzerinin inşası için verilen hibeler, krediler ve sübvansiyonlar (fonksiyonlarına göre sınıflandırılmış); konut standartlarının oluşturulması ve düzenlenmesi (06.1.).

04.5 Ulaştırma Hizmetleri

04.5.1 Karayolu inşaat işleri ve hizmetleri

- Yol taşıma sistemlerinin ve tesislerinin (yol, köprü, tünel, otopark tesisleri, otobüs terminalleri ve benzeri), inşası ve bakımı ile ilgili işlerin ve hizmetlerin idaresi,
- Yol yapım ve bakımının denetlenmesi ve düzenlenmesi,
- İşletme olmayan tipteki yol taşıma sistemlerinin ve tesislerinin inşası ya da işletilmesi,
- Yol yapım faaliyetleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Yol taşıma sistemlerinin ve tesislerinin inşası, bakımı ya da yenilenmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam: Otoyollar, şehir içi yollar, caddeler, bisiklet yolları ve yaya yolları.
Kapsam dışı: Yol trafik kontrolü (03.1.3); yol taşıt imalatçalarına hibeler, krediler ve sübvansiyonlar (04.4.2); cadde temizleme (05.1.0); gürültü önleyici set ya da çitlerin inşa edilmesi ve şehir içi otoyolların bazı kısımlarının gürültüyü azaltan yüzeylerle yeniden kaplanması dâhil olmak üzere diğer gürültü önleyici tesislerin inşası (05.3.0); sokak aydınlatması (06.4.0).

04.5.2 Karayolu sistemi işletme işleri ve hizmetleri

- Yol taşıma sistemlerinin ve tesislerinin (yol, köprü, tünel, otopark tesisleri, otobüs terminalleri ve benzeri) işletilmesi, kullanımı,
- Yol kullanıcılarının (yolcu ve kargo) yol taşımacılığı için yük ve sayı şartnamelerinin hazırlanması,
- Otobüs, minibüs, kamyon ve kamyonet sürücülerinin ve benzerlerinin çalışma saatlerini düzenlenmesi,
- Yol taşıma sistemi işlemlerinin (franchise verilmesi-acentelik, kargo tarifelerinin, yolcu ücretlerinin ve hizmet saat ve sıklığının onaylanması), düzenlenmesi,
- Yol taşıma sistemleri faaliyetleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Yol taşıma sistemlerinin ve tesislerinin işletilmesi için verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

04.5.3 Suyolu taşımacılığı tesisleri inşaat işleri ve hizmetleri

- İç karadaki, sahil ve okyanuslardaki su taşımacılığı sistemlerinin ve tesislerinin (limanlar, rıhtımlar, kılavuzluk hizmetleri ve ekipmanları, kanallar, köprüler, tüneller, dalgakıranlar, terminaller, iskeleler, ve benzeri) inşası ve bakımı ile ilgili işlerin ve hizmetlerin idaresi,
- Su taşımacılığı kullanıcılarının (gemi ve mürettebatının kaydedilmesi, lisanslanması ve denetlenmesi, yolcu ve kargo güvenliği ile ilgili yönetmelikler ve benzeri), su taşımacılık sistemlerinin ve su taşımacılık tesislerinin inşası ve bakımının denetlenmesi ve düzenlenmesi,
- İşletme tipinde olmayan su taşıma sistemlerinin ve tesislerinin (feribotlar gibi) inşaa edilmesi ya da işletilmesi,
- Su taşımacılık sistemlerinin ve tesislerinin inşası, bakımı ya da yenilenmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Gemi yapımcılarına verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar. (04.4.2)

04.5.4 Suyolu taşımacılığı işletme işleri ve hizmetleri

- İç karadaki, sahil ve okyanuslardaki su taşımacılığı sistemlerinin ve tesislerinin (limanlar, rıhtımlar, kılavuzluk hizmetleri ve ekipmanları, kanallar, köprüler, tüneller, dalgakıranlar, terminaller, iskeleler, ve benzeri) işletilmesi, kullanımı ile ilgili işlerin ve hizmetlerin idaresi,
- Su taşımacılığı kullanıcılarının (gemi ve mürettebatının kaydedilmesi, lisanslanması ve denetlenmesi, yolcu ve kargo güvenliği ile ilgili yönetmelikler ve benzeri), su taşımacılık

sistemlerinin (franchise verilmesi-acentelik, kargo tarifelerinin ve yolcu ücretlerinin ve hizmet saatlerinin ve sıklığının onaylanması, ve benzeri) denetlenmesi ve düzenlenmesi,

- Su taşımacılığı sistem faaliyetleri ve su üstü taşıma tesislerinin inşaat faaliyetleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,

- Su taşımacılık sistemlerinin ve tesislerinin işletilmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam: Telsiz ve uydu ile navigasyon yardımları (kılavuzluk hizmetleri); acil durum kurtarma ve çekme hizmetleri.

04.5.5 Demiryolu inşaatı ve işletme işleri ve hizmetleri

- Demiryolu taşımacılığı sistemlerinin ve tesislerinin (demiryolu yatakları, terminalleri, tünelleri, köprüleri, setleri, geçitleri ve benzeri) işletilmesi, kullanımı, inşası ya da bakımı ile ilgili işlerin ve hizmetlerin idaresi,

- Demiryolu kullanıcılarının (raylı araç koşulları, ray yatağının stabilitesi, yolcu güvenliği, kargo güvenliği ve benzeri), demiryolu taşımacılığı sistemlerine dair işlemlerin (franchise verilmesi-acentelik, yolcu ücretlerinin ve kargo tarifelerinin ve hizmet saatleri ve sıklıklarının onaylanması ve benzeri), ve demiryolu yapım ve bakım çalışmalarının denetlenmesi ve düzenlenmesi,

- İşletme tipinde olmayan demiryolu taşımacılık sistemlerinin ve tesislerinin inşası ve işletilmesi,

- Demiryolu taşımacılık sistemleri ve tesisleri hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,

- Demiryolu taşımacılık sistemlerinin ve tesislerinin işletilmesini, inşasını, bakımını ya da yenilenmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam: Uzun hatlı ve şehir içi demiryolu taşımacılık sistemleri, şehir içi hızlı transit raylı taşıma sistemleri ve tramvay taşımacılık sistemleri; raylı işletme araçlarının edinimi ve bakımı.

Kapsam dışı: Raylı işletme araçları imalatçılarına verilen hibeler, krediler ve sübvansiyonlar (04.4.2); gürültü önleyici set ya da çitlerin inşa edilmesi ve demiryollarının bazı kısımlarının gürültüyü azaltan yüzeylerle yeniden kaplanması dâhil olmak üzere diğer gürültü önleyici tesislerin inşası (05.3.0).

04.5.6 Havayolu taşımacılığı tesisleri inşaat ve işletme işleri ve hizmetleri

- Hava taşımacılık sistemlerinin ve tesislerinin işletilmesi, kullanımı, inşası ve bakımı ile ilgili işlerin ve hizmetlerin idaresi (hava alanları, iniş ve kalkış pistleri, terminaller, hangarlar, navigasyon yardımları-kılavuzluk hizmetleri- ve ekipmanları, hava kontrol kolaylıkları, ve benzeri),

- Hava taşımacılığı kullanıcılarının (uçak, pilot, mürettebat, yer mürettebatının lisanslanması ve denetlenmesi, yolcu güvenliği ile ilgili yönetmelikler, hava taşımacılığı kazalarının soruşturulması, ve benzeri), hava taşımacılığı sistemine dair işlemlerin (rota tahsisi, kargo tarifelerinin, yolcu ücretlerinin ve hizmet seviyesinin ve sıklığının onaylanması, ve benzeri), ve hava taşımacılık tesislerinin inşa ve bakım faaliyetlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi,

- İşletme tipinde olmayan kamuya ait hava taşımacılık hizmetlerinin ve tesislerinin inşa edilmesi ya da işletilmesi,

- Hava taşımacılık sistemleri ve hava taşımacılık tesisleri inşaatları ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,

- Hava taşımacılık sistemlerinin ve tesislerinin işletilmesi, inşa edilmesi, bakımı ya da yenilenmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam: Telsiz ve uydudan navigasyon yardımları-kılavuzluk hizmetleri-; acil durum kurtarma hizmetleri, çizelgeli ya da çizelgesiz kargo ve yolcu hizmetleri; özel bireylerce gerçekleştirilen uçuşların düzenlenmesi ve denetlenmesi.

Kapsam dışı: Uçak ve benzeri hava araçlarının imalatçılara verilen hibeler, krediler ve sübvansiyonlar (04.4.2)

04.5.7 Boru hattı ve diğer nakil tesislerinin inşaat işleri ve hizmetleri

- Boruhatları ve diğer taşıma sistemlerinin (dağ demiryolları, tramvaylar, teleferik ve liftler) inşası ve bakımı ile ilgili iş ve hizmetlerin idaresi,
- Boru hattı ve diğer taşıma sistemleri kullanıcılarının (kayıt, lisanslama, ekipman muayenesi, operatör becerileri ve eğitimi, güvenlik standartları ve benzeri), boru hattı ve diğer taşıma sistemlerinin inşaat ve bakım faaliyetlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi,
- İşletme tipinde olmayan boru hattı ve diğer taşıma sistemlerinin inşası ya da işletilmesi,
- Boru hattı ve diğer taşıma sistemlerinin inşa edilmesi ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Boru hattı ve diğer taşımacılık sistemlerinin inşa edilmesi, bakımı ya da yenilenmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

04.5.8 Boru hattı ile nakletme ve diğer taşımacılık sistemi işletme işleri ve hizmetleri

- Boru hatları ve diğer taşıma sistemlerinin (dağ demiryolları, tramvaylar, teleferik ve liftler) işletilmesi, kullanımı ile ilgili iş ve hizmetlerin idaresi,
- Boru hattı ve diğer taşıma sistemleri kullanıcılarının (kayıt, lisanslama, ekipman muayenesi, operatör becerileri ve eğitimi; güvenlik standartları ve benzeri), boru hattı ve diğer taşıma sistemleri işlemlerinin (franchise verilmesi-acentelik, tarifelerin belirlenmesi, hizmet sıklığının ve seviyesinin belirlenmesi ve benzeri) denetlenmesi ve düzenlenmesi,
- Boru hattı ve diğer taşıma sistemlerinin işletilmesi ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Boru hattı ve diğer taşımacılık sistemlerinin işletilmesi desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

04.5.9 Sınıflandırmaya girmeyen ulaştırma hizmetleri

(04.5.1-04.5.8) Kapsamı dışındaki ulaştırma hizmetleri.

04.6 İletişim Hizmetleri

04.6.0 İletişim hizmetleri

- Haberleşme sistemlerinin (posta, telefon, telgraf, telsiz ve uydu haberleşme sistemleri) inşası, genişletilmesi, iyileştirilmesi, işletilmesi ve bakımı ile ilgili iş ve hizmetlerin idaresi,
- Haberleşme sistemleri işletiminin düzenlenmesi (franchise verilmesi-acentelik, frekans tahsisi, hizmet verilecek pazarların belirlenmesi ve alınacak ücret tarifelerinin belirlenmesi ve benzeri),
- Haberleşme iş ve hizmetleri ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Haberleşme sistemlerinin işletilmesi, inşa edilmesi, bakımı ya da yenilenmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Su yolu taşımacılığı için telsiz ve uydu kılavuzluk yardımları (04.5.3), hava taşımacılığı için telsiz ve uydu navigasyon yardımları(04.5.6); radyo ve televizyon yayın sistemleri (08.3.0).

04.7 Diğer Endüstriler

04.7.1 Dağıtım ticareti, ambar ve depolama hizmetleri

- Dağıtımçı ticaret, depolama ve saklama sanayii ile ilgili iş ve hizmetlerin idaresi,
- Toptan ve perakende satışın denetlenmesi ve düzenlenmesi (lisanslama, satış uygulamaları, evsel tüketimi amaçlanan ambalajlı gıda ve diğer malların etiketlenmesi, tartıların ve diğer ağırlık ölçme cihazlarının teftiş edilmesi, ve benzeri), depolama sanayisinin denetlenmesi ve düzenlenmesi (devlete bağlı depoların ve benzerlerinin lisanslanması ve denetlenmesi de dâhil olmak üzere),
- İlgili malın tipine ve hedeflenen müşteriye bakılmaksızın, toptancılar ya da perakendeciler aracılığı ile fiyat kontrolü ve istihkak planlarının idaresi; genel kamuya gıda ve diğer benzeri desteklemelerin sağlanması ve idaresi,
- Fiyatlar, mal stokları ve dağıtımçı ticaret ve depolama sanayisinin diğer yönleri hakkında bilgi toplamak ve bunu halka ve ticaret çevrelerine dağıtmak; dağıtımçı ticaret ve depolama sanayisi hakkında istatistiklerin derlenmesi ve yayımlanması,
- Dağıtımçı ticaret ve depolama sanayisinin desteklenmesine yönelik verilen hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Üreticiye uygulanan fiyat ve diğer kontrollerin idaresi (fonksiyonuna göre sınıflandırılmıştır); nüfusun belli bir kesimine ya da bireylere verilen gıda ve benzeri desteklemeler (10. Sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri).

04.7.2 Otel ve lokanta hizmetleri

- Otel ve lokantaların inşası, yaygınlaştırılması, iyileştirilmesi, işletilmesi ve bakımı ile ilgili iş ve hizmetlerin idaresi,
- Otel ve lokanta faaliyetlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi (fiyat, temizlik ve satış uygulamalarını, otel ve lokanta lisanslarını düzenleyen yönetmelikler vb),
- Otelcilik ve lokantacılık işleri ve hizmetleri ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Otel ve lokantaların işletilmesi, inşa edilmesi, bakımı ya da yenilenmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

04.7.3 Turizm hizmetleri

- Turizm işlerinin ve hizmetlerinin idaresi; turizmin geliştirilmesi ve tanıtılması; ulaştırma, otel ve lokantacılık sanayileri ile turistlerin varlığından yarar sağlayan diğer sanayiler arasında bağlantı kurmak,
- Yurt içinde ve dışında turizm bürolarının ve benzerlerinin işletilmesi; reklam kampanyalarının düzenlenmesi ve tanıtım amaçlı literatürlerin ve benzerlerinin oluşturulması ve dağıtılması,
- Turizm ile ilgili istatistiklerin derlenmesi ve yayımlanması.

04.7.4 Çok amaçlı geliştirme projeleri işleri ve hizmetleri

Çok amaçlı kalkınma projeleri tipik olarak enerji üretimi, sel kontrolü, sulama, navigasyon-kılavuzluk hizmetleri- ve dinlenme amaçlı entegre tesisleri içerir.

- Çok amaçlı projelerin inşası, yaygınlaştırılması, iyileştirilmesi, işletilmesi ve bakımı ile ilgili işlerin ve hizmetlerin idaresi,
- Çok amaçlı kalkınma projeleri ile ilgili iş ve hizmetler hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Çok amaçlı kalkınma projeleri ile ilgili projelerin işletilmesi, inşa edilmesi, bakımı ya da yenilenmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Bir ana fonksiyonu olan ve diğer fonksiyonları ikincil olan projeler ana fonksiyonuna göre sınıflandırılmıştır.

04.8 Ekonomik Faaliyetlere İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

04.8.1 Genel ekonomik, ticari ve işgücü araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Genel ekonomi, ticaret ve çalışma işleri ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının işletilmesi ve idaresi,
- Üniversiteler ve araştırma enstitüleri gibi kurumlar ile devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen genel ekonomi, ticaret ve çalışma işleri ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma (01.4).

04.8.2 Tarım, ormancılık, balıkçılık ve avcılık araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Tarım, ormancılık, balıkçılık ve avcılık ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının işletilmesi ve idaresi,
- Üniversiteler ve araştırma enstitüleri gibi kurumlar ile devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen tarım, ormancılık, balıkçılık ve avcılık ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma (01.4).

04.8.3 Yakıt ve enerji araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Yakıt ve enerji ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının işletilmesi ve idaresi,
- Üniversiteler ve araştırma enstitüleri gibi kurumlar ile devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen yakıt ve enerji ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma (01.4).

04.8.4 Madencilik, imalat ve inşaat araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Madencilik, imalat ve inşaat işleri ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının işletilmesi ve idaresi,
- Üniversiteler ve araştırma enstitüleri gibi kurumlar ile devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen madencilik, imalat ve inşaat işleri ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma (01.4.).

04.8.5 Ulaştırma araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Taşıma işleri ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının işletilmesi ve idaresi,
- Üniversiteler ve araştırma enstitüleri gibi kurumlar ile devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen taşıma işleri ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma (01.4.).

04.8.6 İletişim araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Haberleşme ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının işletilmesi ve idaresi,
- Üniversiteler ve araştırma enstitüleri gibi kurumlar ile devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen haberleşme ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma (01.4.)

04.8.7 Diğer endüstriler araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Diğer sektörler ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının işletilmesi ve idaresi,

- Üniversiteler ve araştırma enstitüleri gibi kurumlar ile devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen diğer sektörler ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam: Dağıtımıcı ticaret, depolama ve stoklama; otel ve lokantalar; turizm ve çok amaçlı kalkınma projeleri.

Kapsam dışı: Temel araştırma (01.4.)

04.9 Sınıflandırmaya Girmeyen Ekonomik İşler ve Hizmetler

04.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen ekonomik işler ve hizmetler

(04.1), (04.2), (04.3), (04.4), (04.5), (04.6), (04.7) ya da (04.8) altına dâhil edilemeyen genel ve sektörel ekonomik işler ile ilgili faaliyetlerin idaresi, işletilmesi ya da desteklenmesi.

05- ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ

Çevre koruma sınıflandırması, Avrupa Toplulukları İstatistik Bürosu (Eurostat) tarafından yayımlanan Çevre Hakkında Ekonomik Bilgilerin Toplanması ile ilgili Avrupa Sistemi (SERIEE) dokümanında açıklanan Çevre Koruma Etkinliklerinin Sınıflandırılması (CEPA) üzerine dayanmaktadır.

05.1 Atık Yönetimi Hizmetleri

Bu grup, atıkların toplanmasını, işlenmesini ve bertarafını kapsar.

Atık toplama şunları içerir: sokakların, meydanların, yolların, pazaryerlerinin, halka açık park ve bahçelerin ve benzerlerinin süpürülmesi; tiplerine göre ayırmak suretiyle ya da hiç bir ayırma işlemi olmaksızın tüm atıkların toplanması; toplanan atıkların atık işleme ya da bertaraf alanlarına taşınması.

Atıkların işlenmesi, atıkların nötralize edilmesi, tehlikeli olmaktan çıkarılması, daha güvenli taşınabilir hale getirilmesi, geri dönüşüme ya da depolamaya uygun hale getirilmesi ya da hacminin küçültülmesi amacıyla fiziksel, kimyasal ya da biyolojik karakterlerinin ya da kompozisyonlarının değiştirilmesi için tasarlanmış olan yöntem ve işlemlerdir.

Atık bertarafı şunları içerir: Daha fazla kullanılması ön görülmeyen atıkların toprakla örtme, toprak altına gömme konteynerlerde depolama, denize boşaltma ya da diğer uygun bertaraf yöntemleri aracılığı ile son depolamasının yapılması.

05.1.0 Atık Yönetimi Hizmetleri

- Dönüşümlü katı atık, dönüşümsüz katı atık, tıbbi atık, nükleer atık toplama, işleme ve bertaraf sistemlerinin idaresi, denetlenmesi, teftiş edilmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,

- Bu tür sistemlerin işletilmesi, inşa edilmesi, bakımı ya da yenilenmesi için verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

05.2 Atık Su Yönetimi Hizmetleri

Bu grup kanalizasyon sistemi faaliyetlerini ve atık su arıtma faaliyetlerini kapsar.

Kanalizasyon sistemi faaliyetleri atık su (yağmur suyu, evsel ve diğer atık sular) boşaltımını sağlayacak kolektör, boru hattı, taşıma kanalları ve pompa sistemlerinin, atığın olduğu mekandan bir arıtma tesisine ya da atık suyun yüzey suyuna boşaltıldığı noktaya kadar inşasını ve yönetimini içerir.

Atık su arıtma faaliyetleri ise atık suyun uygulanan çevre standartlarına ya da diğer kalite normlarına uygun hale getirilmesi için gerçekleştirilen mekanik, biyolojik ya da ileri seviyedeki işlemleri içerir.

05.2.0 Atık Su Yönetimi Hizmetleri

- Kanalizasyon sistemlerinin ve atık su arıtma faaliyetlerinin idaresi, denetlenmesi, izlenmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,
- Bu tür sistemlerin işletilmesi, inşa edilmesi, bakımı ya da yenilenmesi için verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

05.3 Kirliliğin Azaltılması Hizmetleri

Bu grup, atmosfer , hava ve iklim koruma, toprak ve yer yüzü sularının korunması, gürültü ve titreşim azaltılması ile radyasyona karşı korunmayı içerir.

Bu faaliyetler şunları içerir: İzleme sistemlerinin ve istasyonlarının (meteoroloji istasyonları hariç) inşa edilmesi, bakımı ve işletilmesi; kentsel otoyol ve demiryollarının belli kısımlarının gürültüyü azaltan yüzey kaplamaları ile kaplanması da dâhil olmak üzere, gürültü azaltıcı set, çit ve diğer gürültü azaltıcı tesislerin inşa edilmesi; su kütlelerindeki kirliliğin azaltılmasına yönelik önlemler; hava kalitesini etkileyen kirletici salınımları ve sera etkisi yaratan gaz emisyonlarını kontrol altında tutma ya da önlemeye yönelik tedbirler; kirlenmiş toprakların dekontaminasyonu için ve kirletici ürünlerin depolanması için tesisatların inşa edilmesi, bakımı ve işletilmesi; kirletici ürünlerin taşınması.

05.3.0 Kirliliğin azaltılması hizmetleri

- Kirlilik kontrol ve azaltma faaliyetlerinin idaresi, denetlenmesi, izlenmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,
- Kirlilik kontrol ve azaltma faaliyetlerinin desteklenmesi için verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

05.4 Doğal Ortamın ve Bio Çeşitliliğin Korunması

Bu grup, fauna ve flora türlerinin korunması (soyu tükenmiş türlerin yeniden doğaya kazandırılması ya da soyu tükenmek üzere olan türlerin kurtarılması da dâhil olmak üzere); doğal ortamların korunması (doğal parkların ve koruma alanlarının yönetimi dâhil olmak üzere), ve doğal örtünün estetik değer açısından korunması (estetik değer artırılması çerçevesinde, hasar görmüş bitki örtülerinin yeniden şekillendirilmesi, terkedilmiş maden ve taş ocaklarının yeniden rehabilite edilmesi dâhil olmak üzere) ile ilgili faaliyetleri kapsar.

05.4.0 Doğal ortamın ve bio çeşitliliğin korunması

- Biyo çeşitliliğin ve doğal ortamın korunması ile ilgili faaliyetlerin idaresi, denetlenmesi, izlenmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,
- Biyo çeşitliliğin ve doğal ortamın korunması ile ilgili faaliyetlerin desteklenmesi için verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

05.8 Çevre Korumaya İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

05.8.8 Çevre korumaya ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Çevrenin korunması ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının idaresi ve işletilmesi,
- Üniversiteler ve araştırma enstitüleri gibi, devlete bağlı olmayan organlarca gerçekleştirilen çevre korunması ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesi için verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma, uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme tanımları (01.4) ve (01.8)de verilmiştir.

05.9 Sınıflandırmaya Girmeyen Çevre Koruma Hizmetleri

05.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen çevre koruma hizmetleri

- Çevre koruma tanıtımı için tüm politikaların, plan, program ve bütçelerin formülasyonu, idaresi, koordinasyonu ve izlenmesi gibi faaliyetlerin idaresi, yönetimi, düzenlenmesi, denetlenmesi, işletilmesi ve desteklenmesi,
- Çevre koruma hizmetlerinin sağlanması için gerekli mevzuat ve standartların hazırlanması ve yürütülmesi,
- Çevre koruma ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması.

Kapsam: (05.1), (05.2), (05.3), (05.4), ya da (05.8) altında sınıflandırılmayan çevre koruma işleri ve hizmetleri.

06- İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ

06.1 İskan İşleri ve Hizmetleri

06.1.0 İskan işleri ve hizmetleri

- İskan geliştirme işleri ve hizmetlerinin idaresi; iskan geliştirme faaliyetlerinin, kamu mercileri tarafından gerçekleştiriliyor olsa da olmasa da, tanıtılması, izlenmesi ve değerlendirilmesi,
- İskan standartlarının geliştirilmesi ve düzenlenmesi,
- Konut edindirme ile ilişkili olarak gecekonduların ortadan kaldırılması,
- Konut inşaatı için gerekli olan arsaların iktisabı; genel kamu için ya da özel ihtiyaçları olan insanlar için konut birimlerinin inşa edilmesi, satın alınması ya da yeniden şekillendirilmesi,
- İskan geliştirme işleri ve hizmetleri ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- İskan stokunun genişletilmesi, iyileştirilmesi ya da bakımı ile ilgili faaliyetlerin desteklenmesine yönelik olarak verilen hibeler, krediler ya da desteklemeler.

Kapsam dışı: İnşaat standartlarının geliştirilmesi ve düzenlenmesi (04.4.3); konut sakinlerine iskan maliyetinin karşılanmasında yardımcı olmak üzere verilen nakdi ve aynı yardımlar (10.6.).

06.2 Toplum Refahı Hizmetleri

06.2.0 Toplum refahı hizmetleri

- Toplum refahının artırılmasına yönelik iş ve hizmetlerin idaresi; yerleşim yasalarının, arsa kullanımı ve bina yönetmeliklerinin idaresi,
- Yeni toplulukların ya da iyileştirilmiş toplulukların planlanması; toplum için konut, sanayi, kamu hizmetleri, sağlık, eğitim, kültür, dinlenme ve benzeri tesislerin iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik planlama; planlı kalkınma finansmanı için planların hazırlanması,
- Toplum refahı ile ilgili iş ve hizmetlere hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin hazırlanması ve dağıtılması.

Kapsam dışı: Plan uygulamaları, bir başka deyişle, konut, endüstriyel bina, sokak, kamu hizmetleri, kültür tesisleri ve benzerinin gerçek anlamda inşa edilmesi ;(fonksiyonuna göre sınıflandırılmıştır); tarım reformu ve arazilerin yeniden tahsisi (04.2.1); inşaat standartlarının (04.4.3) ve konut standartlarının (06.1.1) idaresi.

06.3 Su Temini İşleri ve Hizmetleri

06.3.0 Su Temini işleri ve hizmetleri

- Su işlerinin idaresi; gelecekteki su ihtiyacının saptanması ve bu saptama çerçevesinde elde mevcut kaynakların değerlendirilmesi,
  - Suyun saflık, fiyat ve kalite kontrolleri de dâhil olmak üzere, içme suyu ile ilgili tüm konuların denetlenmesi ve düzenlenmesi,
  - İşletme tipinde olmayan su temin sistemlerinin inşa edilmesi ya da işletilmesi,
  - Su temin işleri ve hizmetleri ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
  - Su temin sistemlerinin işletilmesi, inşası, bakımı ya da yenilenmesini desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.
- Kapsam dışı: Sulama sistemleri (04.2.1); çok amaçlı projeler (04.7.4); atık su toplama ve arıtma (05.2.0).

06.4 Sokak ve Caddelerin Aydınlatılması Hizmetleri

06.4.0 Sokak ve caddelerin aydınlatılması hizmetleri

- Sokak aydınlatma işlerinin idaresi; sokak aydınlatma standartlarının geliştirilmesi ve düzenlenmesi,
  - Sokak aydınlatmalarının tesis edilmesi, işletilmesi, bakımı, yenilenmesi ve benzeri.
- Kapsam dışı: Otoyol yapım ve işletimi ile ilgili aydınlatma işleri ve hizmetleri (04.5.2)

06.8 İskan ve Toplum Refahına İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

06.8.0 İskan ve toplum refahına ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetleri

- İskan ve toplum refahı hizmetleri ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının idaresi ve işletilmesi,
- Araştırma enstitüleri ve üniversiteler gibi kurumlar ile devlete bağlı olmayan organlar tarafından yürütülen, iskan ve toplum refahı hizmetleri ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik verilen hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma, uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme tanımları (01.4) ve (01.8), inşaat yöntemleri ya da malzemeleri ile ilgili uygulamalı araştırmalar ve deneysel geliştirmeler (04.8.4) altında verilmiştir.

06.9 Sınıflandırmaya Girmeyen İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri

06.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen iskan ve toplum refahı hizmetleri

- İskan ve toplum refahı hizmetleri ile ilişkili tüm politikaların, plan, program ve bütçelerin oluşturulması, idaresi, koordinasyonu ve izlenmesi,
- İskan ve toplum refahı hizmetleri ile ilgili mevzuat ve standartların hazırlanması ve yürütülmesi; iskan ve toplum refahı hizmetleri ile ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması.

Kapsam: (06.1), (06.2), (06.3), (06.4) ya da (06.8) altında sınıflandırılmayan iskan ve toplum refahı hizmetlerine ilişkin faaliyetlerin idaresi, işletilmesi ya da desteklenmesi.

07- SAĞLIK HİZMETLERİ

Devlet tarafından yapılan sağlık masrafları, kollektif bir bazda sağlanan hizmetlere ve bireylere sağlanan hizmetlere ilişkin giderleri içerir. Bireysel hizmetlere ilişkin giderler (07.1) ile (07.4) arasında sınıflandırılmıştır; kollektif hizmetlere ilişkin giderler ise (07.8) ve (07.9) altında sınıflandırılmıştır.

Kollektif sağlık hizmetleri devlet politikasının oluşturulması ve idaresi; tıbbi personel ve gezici sağlık personeli için ve hastane, klinik ve ameliyathane ve benzeri için standartların oluşturulması ve yürütülmesi; sağlık hizmeti sağlayan kişilerin lisanslanması ve

düzenlenmesi; tıp ve sağlık ile ilişkili konularda uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları gibi konuları içerir. Ancak, bir grup hastanenin, kliniğin, ameliyathanenin ve benzerinin idare ve işletmesi ile bağlantılı işletme giderleri bireysel giderler olarak kabul edilir ve uygun olduğu üzere (07.1) ile (07.4) arasında sınıflandırılır.

07.1 Tıbbi Ürünler, Cihaz ve Ekipmanlara İlişkin İşler ve Hizmetler

Bireyler ya da aileler tarafından, reçeteli ya da reçetesiz olarak, genellikle eczanelerden ya da tıbbi ekipman satıcılarından temin edilen ilaçlar, protezler, tıbbi cihazlar, ekipmanlar ve sağlıkla ilgili diğer ürünler bu gruba dâhildir. Bu tıbbi ürünler tüketim ya da sağlık tesisi ya da kurumu dışında kullanım amaçlıdır. Bu tür ürünler ayakta tedavi gören hastalara, doktorlar, diş hekimleri ve gezici sağlık ekipleri tarafından doğrudan, yatarak tedavi gören hastalara ise hastane tarafından verilir; buna benzer uygulamalar ayakta tedavi hizmetleri (07.2) ya da hastane hizmetleri (07.3) olarak sınıflandırılır.

07.1.1 İlaç ve ilaç benzeri ürünlerin temini hizmetleri

- Tıbbi preparatlar, tıbbi ilaçlar, patentli ilaçlar, serumlar ve aşular, vitaminler ve mineraller, balık yağı ve oral kontraseptifler gibi farmasötik ürünlerin sağlanması,
- Farmasötik ürünlerin sağlanması faaliyetinin idaresi, yürütülmesi ya da desteklenmesi.

07.1.2 Diğer tıbbi ürünler

- Klinik termometreler, yapışkan olan ve olmayan bandajlar, hipodermik şırıngalar, ilk yardım setleri, sıcak su torbaları ve buz torbaları, elastik çorap ve dizlik gibi tıbbi çorap ve çamaşır kalemleri, gebelik testleri, prezervatif ve diğer mekanik doğum kontrol cihazları gibi tıbbi ürünlerin sağlanması,
- Tavsiye edilen diğer tıbbi ürünlerin sağlanması faaliyetinin idaresi, yürütülmesi ya da desteklenmesi.

07.1.3 Terapik alet ve araç hizmetleri

- Düzeltici gözlük ve kontak lens, işitme cihazları, takma göz, yapay kol-bacak ve diğer protez cihazları, ortopedik destek ve teller, ortopedik ayakkabı, ameliyat kemerleri, makas ve destekleri, boyun sargıları, tıbbi masaj ekipmanı ve sağlık lambaları, akülü ya da aküsüz tekerlekli sandalyeler ve hasta taşıyıcıları, “özel” yataklar, koltuk değnekleri, kan basıncının izlemesine yarayan elektronik ve diğer cihazlar ve benzeri gibi tedavi cihazlarının ve ekipmanlarının sağlanması,
- Tavsiye edilen tedavi cihazlarının ve ekipmanlarının sağlanması ile ilgili faaliyetlerin idaresi, yürütülmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam: Takma dişleri kapsar ancak yerleştirme maliyetleri dâhil değildir; tedavi edici cihaz ve ekipmanların onarımı.

Kapsam dışı: Tedavi ekipmanlarının kiralanması (07.2.4).

07.2 Ayakta Yürütülen Tedavi Hizmetleri

Bu grup; doktorlar, diş hekimleri, gezici doktor ve sağlık ekipleri tarafından, ayakta tedavi gören hastalara verilen tıp, diş ve ağız sağlığı, ve gezici sağlık hizmetlerini kapsar. Bu hizmetler evde, bireysel ya da grup danışmanlık tesislerinde, dispanserlerde ya da hastane ve benzeri kuruluşların ayakta tedavi kliniklerinde verilebilir.

Ayakta tedavi hizmetleri doktor, diş hekimleri ve gezici sağlık ekipleri tarafından ayakta tedavi gören hastalara doğrudan temin edilen ilaçları, protezleri, tıbbi cihaz ve ekipmanları ve sağlıkla ilgili diğer ürünleri içerir.

Yatan hastalar için hastaneler tarafından sağlanan tıp, diş sağlığı ve ambulans hizmetleri hastane hizmetleri (07.3) içine dâhil edilmiştir.

07.2.1 Genel poliklinikler

Bu sınıf, genel tıbbi klinikler ve genel pratisyen hekimler tarafından temin edilen hizmetleri kapsar.

Genel tıp klinikleri, genel olarak vasıflı tıp doktorları tarafından, belli bir tıbbi ihtisaslık ile sınırlı olmayan, ayakta tedavi hizmetleri veren kurumlar olarak tanımlanır. Genel pratisyen hekimler belli bir tıp dalında uzmanlığa sahip değildir.

- Genel tıp hizmetlerinin sağlanması,
- Genel tıbbi klinikler ve genel pratisyen hekimler tarafından verilen genel tıp hizmetlerinin idaresi, teftişi, işletilmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam dışı: Tıbbi analiz laboratuvarlarının ve röntgen merkezlerinin hizmetleri (07.2.4).

07.2.2 İhtisaslaşmış poliklinikler

Bu sınıf, ihtisaslaşmış tıbbi klinikler ve uzman hekimler tarafından verilen hizmetleri kapsar.

İhtisaslaşmış tıbbi klinikler ve uzman hekimler genel tıbbi kliniklerden ve genel pratisyen hekimlerden farklıdır; verdikleri hizmet belli bir vaka, hastalık, tıbbi prosedür ya da hasta sınıfının tedavisine yöneliktir.

- İhtisaslaşmış tıp hizmetlerinin sağlanması,
- Uzman tıbbi klinikler ve uzman hekimler tarafından verilen uzman tıp hizmetlerinin idaresi, denetlenmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam: Ortodonti uzmanları tarafından verilen hizmetleri içerir.

Kapsam dışı: Diş klinikleri ve diş hekimleri (07.2.3); tıbbi analiz laboratuvarları ve röntgen merkezleri tarafından verilen hizmetler (07.2.4).

07.2.3 Ağız ve diş sağlığı hizmetleri

Bu sınıf, genel ya da uzman diş klinikleri ve diş hekimleri, ağız sağlığı ya da diğer diş merkezleri tarafından verilen hizmetleri kapsar.

Diş klinikleri ayakta tedavi hizmeti verir. Diş hekimleri tarafından yönetilmesi ya da diş hekimi çalıştırması gerekmez; ağız bakımı ve diş sağlığı yardımcıları tarafından yönetilebilir, ya da bu kimseleri çalıştırabilir.

- Ayakta tedavi gören hastalara diş hizmetlerinin verilmesi,
- Genel ya da uzman diş klinikleri, diş hekimleri, ağız sağlığı ve bakımı uzmanları ve dişle ilgili diğer yardımcı birimler tarafından verilen diş hizmetlerinin idaresi, denetlenmesi, işletilmesi ve desteklenmesi.

Kapsam: Takma dişler için takma bedelleri.

Kapsam dışı: Takma dişler (07.1.3); ortodonti uzmanlarınca verilen hizmetler (07.2.2); tıbbi analiz laboratuvarları ve röntgen merkezleri tarafından verilen hizmetler (07.2.4)

07.2.4 Yardımcı sağlık hizmetleri

- Ayakta tedavi gören hastalar için gezici sağlık hizmetlerinin temin edilmesi,
- Hemşirelerin, ebelerin, fizyoterapistlerin, mesleki terapistlerin, konuşma terapistlerinin ve diğer gezici sağlık personelinin sorumluluğu altındaki klinikler tarafından verilen sağlık hizmetlerinin, ve konsültasyon odası dışında, hastaların evinde ya da diğer tıbbî olmayan kurumlarda hemşireler, ebeler ve gezici sağlık personeli tarafından verilen sağlık hizmetlerinin idaresi, denetlenmesi, yürütülmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam: Akupunkturcular, şirodotistler, şiropraktörler, optometristler, geleneksel tıp uygulayanlar ve benzeri; tıbbi analiz laboratuvarları ve röntgen merkezleri; tedavi ekipmanlarının kiralanması; tıbbi olarak tavsiye edilen düzeltici jimnastik terapisi; ayakta tedavi için termal banyolar ve deniz suyu tedavileri; hastaneler tarafından yürütülenler dışındaki ambulans hizmetleri.

Kapsam dışı: Kamu sağlık hizmeti laboratuvarları (07.4.0); hastalık nedenlerinin saptanması ile uğraşan lâboratuvarlar (07.8.)

07.3 Hastane İşleri ve Hizmetleri

Hastaneye yatırmak, tedavi süresi boyunca bir hastanın hastane içinde barındırılması olarak tanımlanır. Hastane gündüz bakımı ve ev-temelli hastane tedavileri ve ölümcül hastaların bakıldığı merkezler bu sınıfa dâhildir.

Bu grup, genel ve uzmanlık hastaneleri tarafından verilen hizmetleri, tıp merkezleri, doğum evleri, bakım evleri ve genelde ayakta tedavi hizmeti sunan tedavi evleri tarafından verilen hizmetleri, askeri üs hastanelerinin hizmetlerini, tıbbi izlemenin hayati bir önem taşıdığı yaşlı insanlara hizmet veren kurumların hizmetlerini ve uzun vadeli destek yerine hastanın tedavisine yoğunlaşan, yataklı sağlık ve rehabilitasyon terapisi sağlayan rehabilitasyon merkezleri tarafından verilen hizmetleri kapsar.

Hastaneler vasıflı tıp hekimlerinin doğrudan gözetimi altında yataklı sağlık ve bakım hizmeti sunan kurumlar olarak tanımlanır. Tıp merkezleri, doğumevleri, bakım evleri ve tedavi merkezleri de yataklı hizmet verir, ancak buralardaki hizmetler çoğunlukla tıp hekimlerinden daha düşük vasıflı personel tarafından verilir ve yönetilir.

Askeri sahra hastaneleri (02.1), sadece ayakta tedavi hizmeti veren dispanserler ameliyathaneler, klinikler (07.2), uzun vadeli destek sağlayan sakat ve özürlü merkezleri ve rehabilitasyon merkezleri (10.1.2), yaşlı insanlar için huzurevleri (10.2.0) bu grup kapsamında değildir. Hastanede yatırıldığı süre zarfında kaybedilen gelir için hastaya yapılan ödemeler de bu grup kapsamına dâhil değildir (10.1.1).

Hastane hizmetleri hastaya sağlanan ilaçları, protezleri, tıbbi cihaz ve ekipmanları ve diğer sağlıkla ilişkili ürünleri içerir. Hastanelerin tıbbi olmayan idari, harcamaları, tıbbi olmayan personel, yiyecek, içecek, barınma (personel lojmanları dâhil) ve benzeri giderleri de bu kapsama girer.

07.3.1 Genel hastane hizmetleri

- Genel hastane hizmetlerinin sağlanması,
- Hizmetlerini belli bir tıbbi uzmanlık ile sınırlamayan hastanelerin idaresi, işletilmesi, denetlenmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam dışı: Vasıflı tıp hekimlerinin doğrudan denetimi altında olmayan tıp merkezleri (07.3.3)

07.3.2 İhtisas hastaneleri tarafından verilen hizmetler

İhtisas hastaneleri genel hastanelerden farklıdır; verdikleri hizmetler belli bir vakanın, hastalığın ya da hasta sınıfının tedavisi ile sınırlıdır, örneğin: göğüs hastalıkları ve tüberküloz, cüzam, kanser, kulak - burun - boğaz, psikiyatri, doğum bilim, pediatri ve diğerleri.

- İhtisaslaşmış hastane hizmetlerinin sağlanması,
- Hizmetlerini belli bir ihtisas alanı ile sınırlayan hastanelerin idaresi, denetlenmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam dışı: Vasıflı tıp doktorlarının doğrudan denetimi altında olmayan doğum evleri (07.3.3).

07.3.3 Tıp merkezi ve doğumevlerinde verilen hizmetler

- Tıp merkezi ve doğum evi hizmetlerinin sağlanması,
- Tıp merkezi ve doğum evlerinin idaresi, denetimi, işletimi ya da desteklenmesi.

07.3.4 Hastane bakım ve nekahat merkezlerinde verilen hizmetler

Bakım ve iyileştirme evleri, ameliyattan ya da sürekli gözlem altında bulunmayı ve ilaç, fizyoterapi ve kaybedilen fonksiyonların tazmini için eğitim ya da istirahat gerektiren zayıf düşürücü hastalık ya da vakalardan iyileşme evresinde olan kişilere yataklı hizmetler sunar.

- Bakım ve iyileştirme evi hizmetlerinin sağlanması,
- Bakım ve iyileştirme evi hizmetlerinin idaresi, denetlenmesi, yürütülmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam: Tıbbi izlemenin hayati bir unsur olduğu yaşlı insanlara hizmet veren kuruluşlar; uzun vadeli destek yerine hastanın tedavi edilmesini amaçlayan, yataklı sağlık hizmetleri ve rehabilitasyon terapileri sağlayan rehabilitasyon merkezleri.

Kapsam dışı :Huzur evlerinin idaresi ve işletilmesi (10.1.2) .

07.3.9 Sınıflandırmaya girmeyen hastane işleri ve hizmetleri

Desteklenmeleri de dâhil (07.3.1-07.3.4) kapsamı dışındaki hastane işleri ve hizmetleri.

07.4 Halk Sağlığı Hizmetleri

07.4.0 Halk sağlığı hizmetleri

- Kamu sağlık hizmetlerinin sağlanması,
- Kan bankası faaliyetleri (toplama, işleme sokma, depolama ve sevkıyat), hastalık saptama (kanser, tüberküloz, zührevi hastalıklar), hastalıktan korunma (bağışıklık kazandırma, aşılama), izleme (bebek beslenmesi, çocuk sağlığı), salgınlarla ilgili veri toplama, aile planlaması hizmetleri gibi kamu sağlık hizmetlerinin idaresi, denetlenmesi, yürütülmesi ya da desteklenmesi,

- Kamu sağlığını ilgilendiren konularda bilgi hazırlamak ve dağıtmak.

Kapsam: Özel ekipler tarafından, işyerlerinde, okullarda ve diğer tıbbi olmayan mekanlarda, çoğunluğu sağlıklı olan bir grup müşteriye verilen kamu sağlık hizmetleri; hastanelerle, kliniklerle ya da doktorlarla bağlantılı olmayan kamu sağlık hizmetleri; tıbbi olarak vasıflı olmayan doktorlar tarafından verilen kamu sağlık hizmetleri; kamu sağlık hizmetleri laboratuvarları.

Kapsam dışı: Tıbbi analiz laboratuvarları (07.2.4); hastalık nedenlerinin saptanması ile ilgilenen laboratuvarlar (07.8.8).

07.8 Sağlık Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

07.8.8 Sağlık hizmetlerine ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Sağlık ile ilişkili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının idaresi ve işletilmesi,
- Araştırma enstitüleri ve üniversiteler gibi, devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen, sağlıkla ilişkili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarını desteklemek üzere verilen hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam: Hastalık nedenlerinin tespiti ile ilgilenen laboratuvarlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma, uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme tanımları (01.4) ve (01.8)de verilmiştir.

07.9 Sınıflandırmaya Girmeyen Sağlık Hizmetleri

07.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen sağlık hizmetleri

- Tüm sağlık politikalarının, plan, program ve bütçelerinin oluşturulması, idaresi, koordinasyonu ve izlenmesi,
- Tıp kuruluşlarının, tıbbi personelin ve gezici sağlık personelinin lisanslanması dâhil olmak üzere, sağlık hizmetlerinin sağlanmasına yönelik mevzuat ve standartların hazırlanması ve yürütülmesi,

- Sağlıkla ilgili genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması.

Kapsam: (07.1), (07.2), (07.3), (07.4) ya da (07.8) altında sınıflandırılmayan sağlık işleri ve hizmetleri.

08- DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ

Devlet tarafından dinlenme, kültür ve din için yapılan masraflar bireysel kişilere ve ailelere sağlanan hizmetlerin giderlerini ve kolektif bazda sağlanan hizmetlerin giderlerini kapsar. Bireysel giderler (08.1) ve (08.2) gruplarına dâhil edilmiştir; kolektif hizmetlerin giderleri ise (08.3) ile (08.6) arasında yer alan gruplarda sınıflandırılmıştır.

Kolektif hizmetler tüm topluma sağlanan hizmetlerdir. Bu hizmetler şunları içerir: Devlet politikalarının oluşturulması ve idaresi; dinlenme ve kültür hizmetlerinin sağlanmasına yönelik mevzuat ve standartların oluşturulması ve yürütülmesi; dinlenme, kültür ve din işleri ve hizmetleri hakkındaki uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları.

08.1 Dinlenme ve Spor Hizmetleri

08.1.0 Dinlenme ve spor hizmetleri

- Spor ve dinleme hizmetlerinin sağlanması; spor ve dinlenme işlerinin idaresi; spor tesislerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi,

- Aktif spor uğraşları ve olayları için tesislerin (oyun sahaları, tenis kortları, squash kortları, koşu parkurları, golf pistleri, boks ringleri, paten alanları, jimnastik salonları, ve benzeri) işletilmesi ya da desteklenmesi,

- Pasif spor uğraşları ve olayları için tesislerin (özel olarak donatılmış kağıt oyun salonları, satranç vb masaüstü oyun salonları) işletilmesi ya da desteklenmesi,

- Dinlenme amaçlı tesislerin (parklar, sahiller, kamp alanları ve buralarda ticari olmayan şekilde döşenmiş konaklama alanları, yüzme havuzları, kamuya açık, yıkanma amaçlı banyo ve hamamlar, ve benzeri) işletilmesi ya da desteklenmesi,

- Takımların, bireysel yarışmacıların ya da oyuncuların desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam: İzleyiciler için tesisler; spor olaylarında ulusal, bölgesel ya da yerel takım temsili.

Kapsam dışı: Zoolojik ya da botanik bahçeleri, akvaryumlar, bilimsel amaçlı ağaçlıklar ve benzeri kurumlar (08.2.1); eğitim kurumlarına bağlı spor ve dinlenme tesisleri (Bölüm 09'da uygun sınıfa dâhil edilmiştir).

08.2 Kültür Hizmetleri

08.2.0 Kültür hizmetleri

- Kültür hizmetlerinin sağlanması; kültürel işlerin idaresi; kültürel tesislerin denetlenmesi ve düzenlenmesi,

- Kültürel uğraşlar için tesislerin (kütüphaneler, müzeler, sanat galerileri, tiyatrolar, sergi salonları, heykeller, tarihi evler ve yerler, zoolojik ve botanik parklar, akvaryumlar, bilimsel amaçlı ağaçlıklar, ve benzeri) işletilmesi ya da desteklenmesi,

- Bireysel sanatçıların, yazarların, tasarımcıların, bestecilerin ve sanatla ilgili çalışmalar yapan diğer kişilerin, ve kültürel etkinliklerin tanıtılması ile ilgili çalışmalar yürüten kuruluşların desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar.

Kapsam:Sadece turist çekme amaçlı olmaması şartıyla, ulusal, bölgesel ya da yerel kutlamalar.

Kapsam dışı: Milli sınırlar dışında temsil için amaçlanan kültür olayları (01.1.3); ana hedefi turist çekmek olan ulusal, bölgesel ya da yerel kutlamalar (04.7.3); yayın yoluyla dağıtılması amaçlanan kültürel materyallerin prodüksiyonu (08.3.0).

08.3 Yayın ve Yayın Hizmetleri

08.3.0 Yayın ve yayım hizmetleri

- Basın ve yayın işlerinin idaresi; basın ve yayın hizmetlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi,
- Basın ve yayın hizmetlerinin yürütülmesi ya da desteklenmesi,
- Aşağıdakilerin desteklenmesine yönelik olarak verilen hibeler, krediler ya da sübvansiyonlar: Televizyon ya da radyo yayıncılığı için tesis inşası ya da iktisabı; gazete, dergi ya da kitap basım faaliyetleri için tesis, ekipman ya da materyal inşası ya da iktisabı, yayın için materyal prodüksiyonları ve bunların yayın yoluyla sunulması, haber ya da diğer bilgilerin toplanması, basılan çalışmaların dağıtımı.

Kapsam dışı: Devlete ait matbaalar ve basım evleri (01.3.9); radyo ve televizyon yayıncılığı ile eğitim sağlanması (09).

08.4 Din Hizmetleri

08.4.0 Din hizmetleri

- Din işlerinin idaresi,
- Dini hizmetleri için tesis temin etme ve bu tesislerin işletilmesi, bakım ve onarımı için destek verme,
- Dini kurumların din adamları ve diğer memurlarının hizmet karşılıklarının ödenmesi,
- Din hizmetlerinin verilmesinin desteklenmesi.

08.8 Dinlenme Kültür ve Din Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

08.8.8 Dinlenme kültür ve din hizmetlerine ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Dinlenme, kültür ve din ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının idaresi ve işletilmesi,
  - Araştırma enstitüleri ve üniversiteler gibi kurumlar ile devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen, dinlenme, kültür ve din ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.
- Kapsam dışı: Temel araştırma, uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme tanımları (01.4) ve (01.8)de verilmiştir.

08.9 Sınıflandırmaya Girmeyen Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri

08.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen dinlenme, kültür ve din hizmetleri

- Spor, dinlenme, kültür ve din tanıtımı için tüm politikaların, plan, program ve bütçelerin oluşturulması, idaresi, koordinasyonu ve izlenmesi gibi faaliyetlerin idaresi, yürütülmesi ya da desteklenmesi,
- Dinlenme ve kültür hizmetlerinin sağlanması için mevzuat ve standartların hazırlanması ve yürütülmesi,
- Dinlenme, kültür ve din hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistik oluşturma ve dağıtma.

Kapsam: (08.1), (08.2), (08.3), (08.4) ya da (08.8) altında sınıflandırılmayan, dinlenme, kültür ve din ile ilgili işler ve hizmetler.

09- EĞİTİM HİZMETLERİ

Devletin eğitim masrafları bireysel öğrencilere sağlanan hizmetlerin giderlerini ve kolektif bazda verilen hizmetlerin giderlerini içerir. Bireysel hizmetlere ait giderler (09.1) ile (09.6)

arasındaki gruplara dâhil edilmiştir; kolektif hizmetlere ait giderler (09.8) ile (09.9)e dâhil edilmiştir.

Kolektif (toplu) eğitim hizmetleri şunları kapsar: Devlet politikalarının oluşturulması ve idaresi; standartların belirlenmesi ve yürütülmesi; eğitim kurumlarının düzenlenmesi, lisanslanması ve denetlenmesi; eğitim işleri ve hizmetleri hakkında uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme. Ancak, bir grup okulun, kolejin ve benzerinin idaresi ve işleyişi ile bağlantılı işletme giderleri bireysel giderler olarak kabul edilmektedir ve (09.1) ile (09.6) arasındaki gruplara uygun şekilde dâhil edilmiştir.

Eğitim sınıflandırması, Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından yayınlanan 1997 Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması'nda (ISCED-97) yer alan seviye kategorilerine dayanmaktadır. ISCED yetişkin eğitimi dâhil her tipten öğrencinin ve her yaş grubunun eğitimini kapsar. ISCED, eğitimin öğrenimin organize ve sürekli iletişimden oluştuğunu belirtir.

Bölüm şunları kapsamaktadır: Müfredatı sivil okul müfredatına benzer olan askeri okullar ve kolejler, polis eğitimine ek olarak genel eğitim de sağlayan polis kolejleri, radyo ve televizyon yayıncılığı ile eğitim hizmeti verilmesi. Bunlara ilişkin giderler (09.1) ile (09.5) arasındaki gruplara uygun şekilde dâhil edilmiştir.

09.1 Okul Öncesi ve İlköğretim Hizmetleri

09.1.1 Okul öncesi eğitim hizmetleri

İlköğretim seviyesine kadar tüm eğitim hizmetleri.

- ISCED-97 seviye 0 okul öncesi eğitimin sağlanması; ev ve okul ortamı arasında köprü oluşturmak için tasarlanmış okul tipi bir ortamda organize öğretimi kapsar. Eğitim yaşı 3 yaş-ilkokula başlama yaşı arasındadır. Erken çocukluk ya da okul öncesi eğitim programlarından ibaret olup, çocuğun sosyal, beyinsel ya da fiziksel gelişimiyle ilgilidir.

- ISCED-97 seviye 0'da okul öncesi eğitim veren okulların ve diğer kuruluşların idaresi, teftişi, işletilmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam dışı: Eğitime yardımcı hizmetler (09.6.0).

09.1.2 İlköğretim hizmetleri

Sınıf öğretmenlerince verilen eğitimi kapsayan ilköğretim hizmetleri.

- ISCED -97 seviye 1'de ilköğretimin temin edilmesi 5-7 ile 10-12 yaş arası çocuklar içindir. Okuma-yazma, basit matematik bilgisi ile diğer konularda giriş bilgileri sunan programlardan oluşur.

- ISCED-97 seviye 1 ilköğretim hizmeti veren okulların ve diğer kuruluşların idaresi, teftiş edilmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,

-Branş öğretmenlerince verilen eğitimi kapsayan ilköğretim hizmetleri,

- ISCED-97 seviye 2'de ortaöğretim birinci kısım eğitiminin temin edilmesi. Seviye 2 orta öğretimin birinci aşamasıdır. 11-12 başlama yaşı, 14-15 bitirme yaşıdır. Seviye 2 daha çok konuya yönelik ilk programları kapsar.

- ISCED-97 seviye 2 ortaöğretim birinci kısım eğitim hizmeti veren okulların ve diğer kuruluşların idaresi, teftiş edilmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,

- ISCED-97 seviye 2 ortaöğretim birinci kısım eğitimi alan öğrencilerin desteklenmesine yönelik burslar, hibeler, krediler ve harçlıklar.

Kapsam: İlköğretim okulu için yaşı çok büyük olan öğrenciler için okuma yazma programları, yetişkinler gençler için dışardan ortaöğretim birinci kısım eğitimi.

Kapsam dışı: Eğitime yardımcı hizmetler (09.6.0)

09.2 Ortaöğretim Hizmetleri

09.2.1 Ortaöğretim genel programlar

Genel liseler, süper liseler, anadolu liseleri, fen liselerince eğitimi kapsayan eğitim ve öğrenim hizmetidir.

09.2.2 Mesleki ve teknik ortaöğretim

- ISCED-97 Seviye 3'de ortaöğretim ikinci kısım eğitiminin temin edilmesi; seviye 3 orta öğretimin ikinci aşamasını kapsar. Birinci aşama programından sonra 3 ya da 4 yıllık eğitim sunar. Yetişkinler için okul dışı orta öğretimi kapsar. Üçüncü seviye genel programlar teknik eğitim ve öğretimi içermez. Bu programlar matematik, fen bilimleri, beşeri ve sosyal bilimlere dayanır ve üniversiteye giriş için yeterli sağlamaktadır.

- ISCED-97 seviye 3 ortaöğretim ikinci kısım eğitim hizmeti veren okulların ve diğer kuruluşların idaresi, teftiş edilmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,

- ISCED-97 seviye 3 ortaöğretim ikinci kısım eğitimi alan öğrencilerin desteklenmesine yönelik burslar, hibeler, krediler ve harçlıklar.

Kapsam: Yetişkinler ve gençler için dışardan ortaöğretim ikinci kısım eğitimi.

Kapsam dışı: Eğitime yardımcı hizmetler (09.6.0).

09.2.9 Sınıflandırmaya girmeyen ortaöğretim hizmetleri

Desteklenmeleri de dâhil (09.2.1-09.2.2) Kapsamı dışındaki orta öğretim hizmetleri.

09.3 Ortaöğretim Sonrası Mesleki Eğitim Hizmetleri

09.3.0 Ortaöğretim sonrası mesleki eğitim hizmetleri

Lise ve dengi eğitim sonrası Milli Eğitim Bakanlığınca ve diğer eğitim kurumlarınca verilen LİMME , üniversiteye hazırlık eğitimi gibi eğitim hizmetleri.

- ISCED-97 Seviye 4'de ortaöğretim sonrası yükseköğretim dışı eğitim temin edilmesi,

- ISCED-97 seviye 4 ortaöğretim sonrası yükseköğretim dışı eğitim hizmeti veren kurumların idaresi, teftiş edilmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,

- ISCED-97 seviye 4 ortaöğretim sonrası yükseköğretim dışı eğitim alan öğrencilerin desteklenmesine yönelik burslar, hibeler, krediler ve harçlıklar.

Kapsam: Yetişkinler ve gençler için dışardan ortaöğretim sonrası yükseköğretim dışı eğitim.

Kapsam dışı: Eğitime yardımcı hizmetler (09.6.0).

09.4 Yükseköğretim Hizmetleri

09.4.1 Üniversiteler ve yükseköğretim hizmeti veren kurumlar

Lise ve dengi okul eğitimi sonrası 2,3,4,5 ve 6 yıllık eğitim programları üzerinden eğitim hizmeti veren meslek yüksek okulları, fakülteler enstitüler, akademilerin genel programları ile yüksek lisans programları, master programları.

- ISCED-97 Seviye 5'de yükseköğretim temin edilmesi,

- ISCED-97 seviye 5 yükseköğretim hizmeti veren üniversitelerin ve diğer kurumların idaresi, teftiş edilmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,

- ISCED-97 seviye 5 yükseköğretim eğitimi alan öğrencilerin desteklenmesine yönelik burslar, hibeler, krediler ve harçlıklar.

Kapsam dışı: Eğitime yardımcı hizmetler (09.6.0).

09.4.2 Doktora eğitimi veren yükseköğretim hizmetleri

Doktora eğitim programları, tıpta uzmanlık programları.

- ISCED-97 Seviye 6'de yükseköğretim temin edilmesi,

- ISCED-97 seviye 6 yükseköğretim hizmeti veren üniversitelerin ve diğer kurumların idaresi, teftiş edilmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,

- ISCED-97 seviye 6 yükseköğretim eğitimi alan öğrencilerin desteklenmesine yönelik burslar, hibeler, krediler ve harçlıklar.

Kapsam dışı: Eğitime yardımcı hizmetler (09.6.0).

09.5 Seviyeye Göre Sınıflandırılmayan Eğitim Hizmetleri

09.5.0 Seviyeye göre sınıflandırılmayan eğitim hizmetleri

Çıraklık eğitimi, kalfalık, ustalık, BELMEK, Halk Eğitim Kursları gibi seviyeye göre tanımlanamayan eğitim hizmetlerinin verilmesi, (bir başka deyişle, genellikle yetişkinlere yönelik, önceden özel bir eğitim alınmış olmasını gerektirmeyen ve özellikle mesleki eğitim ve kültürel gelişme odaklı eğitim programları),

- Seviyeye göre tanımlanamayan eğitim hizmeti veren kurumların idaresi, teftiş edilmesi, işletilmesi ya da desteklenmesi,
- Seviyeye göre tanımlanamayan eğitim programlarına devam eden öğrencilerin desteklenmesine yönelik burslar, hibeler, krediler ve harçlıklar.

09.6 Eğitime yardımcı hizmetler

09.6.0 Eğitime yardımcı hizmetler

- Eğitime yardımcı hizmetlerin sağlanması,
- Seviye göz önünde bulundurulmaksızın, başlıca öğrenciler için olmak üzere, ulaşım, yemek, kalacak yer, tıp ve dış sağlığı hizmetleri ve ilgili yardımcı hizmetlerin idaresi, teftiş edilmesi, yürütülmesi ya da desteklenmesi.

Kapsam dışı: Okul sağlık tarama ve önleme hizmetleri (07.4.0); yardımcı hizmetlerin bedellerinin ödenmesi için nakdi olarak verilen burslar, hibeler, krediler ve ödenekler (09.1), (09.2), (09.3), (09.4) ya da (09.5).

09.8 Eğitime İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

09.8.8 Eğitime ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Eğitim ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürüten devlet kurumlarının idaresi ve işletilmesi,
- Araştırma enstitüleri ve üniversiteler gibi, devlete bağlı olmayan organlar tarafından gerçekleştirilen, eğitim ile ilişkili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma, uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme tanımları (01.4) ve (01.8) de verilmiştir.

09.9 Sınıflandırmaya Girmeyen Eğitim Hizmetleri

09.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen eğitim hizmetleri

- Tüm eğitim politikalarının, plan, program ve bütçelerinin oluşturulması, idaresi, koordinasyonu ve takibi gibi faaliyetlerin idaresi, yürütülmesi ya da desteklenmesi,
- Eğitim hizmetlerinin teminine yönelik mevzuat ve standartların hazırlanması ve yürütülmesi ile eğitim kuruluşlarının lisanslanması,
- Eğitim hakkında genel bilgi, teknik dokümantasyon ve istatistiklerin oluşturulması ve dağıtılması,
- Eğitim sistemi ile ilgili halkı bilgilendirme programları.

Kapsam: (09.1), (09.2), (09.3), (09.4), (09.5), (09.6) ya da (09.8)'e dâhil edilemeyen eğitim işleri ve hizmetleri.

10. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ

Devletin sosyal koruma harcamaları, bireysel olarak kişilere ve ailelere yapılan hizmet giderleri ve transferler ile kolektif olarak verilen hizmet giderlerini kapsar. Bireysel hizmetler

ve transfer harcamaları (10.7) ile (10.1) arası gruplara tahsis edilir, kolektif hizmetler için yapılan harcamalar (10.8) ile (10.9) arası gruplara verilir.

Kollektif sosyal koruma hizmetleri devlet politikalarının formülasyonu ve yönetimi; sosyal korumanın sağlanması için mevzuat ve standartların formülasyonu ve uygulanması; ve sosyal koruma iş ve hizmetlerinde uygulamalı araştırma ve deneysel gelişim gibi konular üzerinde durur.

Sosyal korumanın fonksiyonları ve bunların tanımları, Avrupa toplumları İstatistik Bölümü'nün (Eurostat) 1996 Avrupa Entegre Sosyal Koruma İstatistikleri Sistemi'ni temel alır (ESSPROS).

ESSPROS'de, sosyal koruma, sağlık hizmetlerini kapsar ancak bu bölüm, sağlık hizmetlerini kapsamaz. Sağlık hizmetleri Bölüm 07 kapsamındadır. Dolayısıyla, (10.1) ile (10.7) arası gruplarda belirtilen nakdi ve aynı yardımlardan yararlanan kişilere verilen tıbbi mal ve hizmetler uygun şekilde (07.1), (07.2) ya da (07.3) altında sınıflandırılmıştır.

10.1 Hastalık ve Malullük Yardım Hizmetleri

10.1.1 Hastalık yardım hizmetleri

- Hastalık ya da yaralanma sebebiyle geçici olarak çalışmamaktan dolayı ortaya çıkan kazanç kayıplarını tamamen ya da kısmen karşılayan nakdi ya da aynı sosyal yardımların temin edilmesi,

- Bu tür sosyal koruma planlarının yönetimi, işletimi ya da desteklenmesi;
· Tek fiyat ya da kazançta göre belirlenen hastalık izni ödentileri gibi nakdi yardımlar, hastalık ya da yaralanma sebebiyle geçici olarak çalışmayacak durumda olan kişilere yardım etmek için yapılan çeşitli ödemeler,

- Hastalık ya da yaralanma sebebiyle geçici olarak çalışmayacak durumda olan kişilere, günlük işlerinde yardım gibi, aynı yardımlar (evde yardım, ulaşım kolaylığı, vb.).

Kapsam dışı: Sağlık hizmetleriyle ilgili harcamalar (07) sağlık hizmetleri grubunda sınıflandırılmıştır.

10.1.2 Malullük yardım hizmetleri

Özürnlüler İdaresi faaliyetlerinin yürütülmesi ve destek hizmetleri.

- Tamamen ya da kısmen ekonomik faaliyette bulunamayacak ya da kalıcı ya da belirlenen minimum bir dönemden daha uzun sürecek fiziksel veya zihinsel bozukluk sebebiyle normal yaşamına devam edemeyen kişilere nakdi ya da aynı olarak verilen sosyal koruma yardım biçimlerinin temin edilmesi,

- Bu tür sosyal koruma planlarının yönetimi, işletimi ya da desteklenmesi,

- Standart emeklilik yaşının altında kalan ve çalışma yetisinin kaybına sebep olan bir maluliyet yaşayan kişilere ödenen maluliyet maaşları gibi nakdi yardımlar, azalan çalışma kapasitesi sebebiyle standart emeklilik yaşına erişmeden emekli olan daha yaşlı çalışanlara ödenen erken emeklilik yardımları, bakım ödentileri, kendi çalışma şartlarına göre uyarlanmış işlere başlayan ya da mesleki eğitim alan malül kişilere yapılan ödentiler; malül kişilere sosyal koruma amaçlı olarak yapılan diğer periyodik toplu ödentiler,

- Uygun kuruluşlarda malüllere sağlanan barınma ve yiyecek içecek gibi aynı olarak yapılan yardımlar, malül kişilere günlük işlerde yardımcı olmak için verilen yardım (ev yardımı, ulaşım kolaylığı vb.), malül kişiye bakan kişilere yapılan ödentiler, malül kişilerin mesleki ve sosyal rehabilitasyonunu geliştirmek için verilen mesleki ve diğer eğitimler, malül kişilere dinlenme ve kültürel etkinliklere katılmalarını, seyahat edip toplum yaşamına katılmalarını sağlayacak çeşitli mal ve hizmetler.

Kapsam dışı: Standart emeklilik yaşına gelen malül kişilere ödenen nakdi ve aynı yardımlar (10.2.0).

10.2 Yaşlılık Yardımı Hizmetleri

10.2.0 Yaşlılık yardımı hizmetleri

- Yaşlılıkla ilgili risklere karşı nakdi ve aynı yardımlar şeklinde yapılan sosyal koruma sağlanması (gelir kaybı, yetersiz ev, günlük işlerin yürütülmesinde başkalarına bağımlılık, sosyal ve toplumsal hayata daha az katılım gösterme vb.),
  - Bu tür sosyal koruma planlarının yönetimi, işletimi ya da desteklenmesi,
  - Standart emeklilik yaşına gelen kişilere ödenen yaşlılık maaşları gibi nakit yardımlar, standart emeklilik yaşından önce emekliye ayrılan daha yaşlı çalışanlara ödenen beklenen yaşlılık maaşı, çalışmaya devam eden ancak çalışma saatlerini azaltan daha yaşlı çalışanlara standart emeklilik yaşından önce ya da sonra ödenen kısmi emeklilik maaşları, bakım ödentileri, emeklilikte ya da yaşlılıktan dolayı ödenen diğer periyodik toplu ödemeleri,
  - Huzur evleri veya özellikle yaşlılar için barınacak yer sağlayan kuruluşlar tarafından verilen hizmetlerin idaresi, yönetimi, kontrolü ve desteklenmesi,
  - Özel kuruluşlarda ya da uygun yerlerde ailelerin yanında kalan yaşlı kişilere verilen barınma, yiyecek içecek gibi aynı yardımlar, günlük işlerinde yardımcı olmak için yaşlı kişilere yapılan yardımlar (ev yardımları, ulaşım kolaylıkları vb.), yaşlı kimselere bakan kişilere yapılan ödentiler, yaşlıların mesleki ve sosyal rehabilitasyonunu geliştirmek için verilen mesleki ve diğer eğitimler, yaşlı kişilerin dinlenme ve kültürel etkinliklere katılmalarını, seyahat edip toplum yaşamına katılmalarını sağlayacak çeşitli mal ve hizmetler.
- Kapsam: Kamu personeli emeklilik programları.
Kapsam dışı: Maluliyet (10.1.2) ya da işsizlik (10.5.0) sebebiyle standart emeklilik yaşına gelmeden emekliye ayrılan yaşlı kimselere ödenen erken emeklilik yardımları.

10.3 Dul ve Yetim Aylığı Hizmetleri

10.3.0 Dul ve yetim aylığı hizmetleri

- Vefat eden kişiden geride kalan kimselere aynı ya da nakdi olarak yapılan sosyal koruma yardımları (vefat eden kişinin eşi, eski eşi, çocukları, torunları, ebeveynleri ya da diğer akrabaları),
- Bu tür sosyal koruma planlarının yönetimi, işletimi ya da desteklenmesi,
- Sağ kalanlara ödenecek maaşlar, vefat hibeleri ve geride kalanlara yapılan diğer periyodik ya da toplu ödemeler,
- Cenaze masraflarının ödenmesi, geride kalanların toplum hayatına katılmalarını sağlamak için aynı olarak verilen çeşitli mal ve hizmet yardımları.

10.4 Aile ve Çocuk Yardımı Hizmetleri

10.4.0 Aile ve çocuk yardımı hizmetleri

- Bakıma muhtaç çocukları olan ailelere nakdi ve aynı olarak yapılan sosyal koruma yardımları;
- Bu tür sosyal koruma planlarının yönetimi, işletimi ya da desteklenmesi,
- Hamilelik ödentileri, doğum hibeleri, annelik izni yardımları, aile ya da çocuk ödentileri gibi nakdi yardımlar, aileleri desteklemek ve belli gereksinimlerin masraflarını karşılamalarına yardım etmek için yapılan diğer periyodik ya da toplu ödemeler (ör. Tek ebeveynli aileler ya da fiziksel engelli çocukları olan aileler),
- Gün içerisinde ya da günün bir kısmında okul öncesi çocuklara sağlanan barınma ve yiyecek içecek yardımları, gün içerisinde çocuklara bakması için hemşireye ödenecek ücretin mali olarak desteklenmesi, çocuklara ve ailelere sürekli olarak verilen barınma ve yiyecek içecek (yetimhaneler, üvey aileler, vb.), çocuklara ya da çocuklara bakanlara evde verilen mal ve hizmetler, ailelere, gençlere ya da çocuklara sağlanan çeşitli mal ve hizmetler gibi aynı yardımlar (tatil ve dinlenme merkezleri).

Kapsam dışı: Aile planlaması hizmetleri (07.4.0).

10.5 İşsizlik Yardımı Hizmetleri

10.5.0 İşsizlik yardımı hizmetleri

- Çalışma yetisine sahip, çalışmak isteyen ancak uygun iş bulamayan kişilere aynı ve nakdi olarak yapılan sosyal koruma yardımları,

- Bu tür sosyal koruma planlarının yönetimi, işletimi ya da desteklenmesi,

- Tam ve kısmi işsizlik yardımları, işsizlik ya da ekonomik önlemler dolayısıyla işten çıkarıldığı için standart emeklilik yaşına gelmeden emekliye ayrılan yaşlı kişilere ödenen erken emeklilik yardımları, iş gücünde yer alan ve istihdam edilmek için kendi potansiyellerini yükseltmek için geliştirilen eğitim planlarına katılan hedef gruplara verilen yardımlar, işten çıkarma tazminatı, işsizlere özellikle uzun süredir işsiz kalanlara yapılan diğer periyodik ya da toplu ödemeler gibi nakdi yardımlar,

- Taşınma ve yeniden yerleşme denemeleri, işsizlere verilen mesleki eğitim veya işini kaybetme riski taşıyan kişilere verilen ikinci eğitimler, barınma, işsiz kişilere ve ailelerine verilen giyecek ve yiyecek yardımları gibi yapılan aynı yardımlar.

Kapsam dışı: İş hareketliliğini arttırmaya yönelik genel programlar ve planlar, işsizlik oranının düşürülmesi ya da dezavantajlı durumda olanlarla yüksek işsizlik oranlarının görüldüğü diğer grupların desteklenmesi (04.1.2); standart emeklilik yaşına gelen işsiz kişilere nakdi ve aynı olarak yapılan yardımlar (10.2.0).

10.6 İskan Yardımı Hizmetleri

10.6.0 İskan yardımı hizmetleri

- Ailelerin iskan masraflarını karşılamalarına yardımcı olmak için aynı ya da nakdi olarak yapılan yardımlar (bu yardımdan yararlanacak olan kişilerin varlık durumları incelenir),

- Bu tür sosyal koruma planlarının yönetimi, işletimi ya da desteklenmesi,

- Geçici ya da uzun vadeli olarak kiracılara kira yardımı ödemeleri, borç ödeyen ev sahibi (ipotek ya da faiz ödeyen) durumunda olanların mevcut iskan masraflarını hafifletmek için yapılan ödentiler, düşük masraflı ya da sosyal iskan sağlanması gibi aynı olarak yapılan yardımlar.

10.7 Sosyal Güvenliği Bulunmayanlara Sağlanan Hizmetler

10.7.0 Sosyal güvenliği bulunmayanlara sağlanan hizmetler

- Toplum dışı bırakılan ya da toplum dışı bırakılma riskini taşıyan kişilere yapılan aynı ve nakdi yardım şeklindeki sosyal yardımlar (ör. Yoksullar, düşük gelir seviyesine sahip kişiler, göçmenler, mülteciler, alkol ve uyuşturucu madde bağımlısı kişiler, suç ve şiddet kurbanları, vb.),

- Bu tür sosyal koruma planlarının yönetimi, işletimi ya da desteklenmesi,

- Yoksulluğu azaltmak ve zor durumlarda destek olmak için yoksullara ve korumasız kimselere yapılan gelir yardımları ve diğer nakit ödemeler gibi nakdi yardımlar,

- Yoksul ve korumasız kimselere yapılan kısa vadeli ve uzun vadeli barınma ve yiyecek içecek yardımları, alkol ve uyuşturucu madde bağımlılarının rehabilitasyonu, korumasız kimselere yardım için verilen mal ve hizmetler, rehberlik, gündüz barınma, günlük işlerin yürütülmesinde yardım, yiyecek, giysi, yakıt, vb gibi aynı yardımlar.

10.8 Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardımlara İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri

10.8.8 Sosyal güvenlik ve sosyal yardımlara ilişkin araştırma ve geliştirme hizmetleri

- Sosyal koruma ile ilgili uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme işleriyle meşgul olan devlet kurumlarının yönetimi ve işletilmesi,

- Araştırma enstitüleri ve üniversiteler gibi devlet dışı organlar tarafından üstlenilen sosyal koruma ile ilgili uygulamalı araştırmayı ve deneysel geliştirmeyi destekleyici hibeler, krediler ve sübvansiyonlar.

Kapsam dışı: Temel araştırma, uygulamalı araştırma ve deneysel gelişim tanımları (01.4) ve (01.8) altında verilmiştir.

10.9 Sınıflandırmaya Girmeyen Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri

10.9.9 Sınıflandırmaya girmeyen sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri

- Toplam sosyal koruma politikalarının, programlarının ve bütçelerinin formülasyonu, yönetimi, koordinasyonu ve izlenmesi gibi faaliyetlerin yönetimi, yürütülmesi veya desteklenmesi,

- Sosyal korumanın temin edilmesi için mevzuat ve standartların hazırlanması ve yürürlüğe sokulması,

- Genel bilgilerin üretilmesi ve yayılması, sosyal koruma ile ilgili teknik dokümantasyon ve istatistikler.

Kapsam: Yangında, selde evsiz kalanlara, deprem zedelere ve diğer barış zamanı afetlerin kurbanlarına nakdi ve ayni yardımlar şeklinde verilen sosyal koruma yardımları; yiyecek, teçhizat ve barış zamanı afetlerin olması halinde acilen kullanılacak diğer malzemelerin satın alınması ve depolanması; (10.1), (10.2), (10.3), (10.4), (10.5), (10.6), (10.7), (10.8) sınıflarına yerleştirilemeyen diğer sosyal koruma işleri ve hizmetleri.